PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 50 lir — Leto XXIII. Št. 93 (6677) — TRST, četrtek, 20. aprila 1967

NA SKUPNEM ZASEDANJU OBEH ZBORNIC PARLAMENTA

Izvoljen socialist Scalise za člana vrhovnega sodnega sveta

Verjetno vladni dekret za omejitev svinjske kuge - Zakonski predlog o okrepitvi civilne zaščite - Polemika med socialisti in KD o šolski politiki - Finančni ministri trde, da je gospodarski položaj ugoden Mariotti zaprl vse ambulante zavarovalnih ustanov

RIM, 19. — Na dopoldanski seji sta poslanska zbornica in senat že na prvem glasovanju izvolila za novega člana vrhovnega sodnega sveta odv. Luigija Scaliseja, ki je prejel 642 glasov, razpršenih je bilo 13 glasov, neveljavna dva, 70 pa je bilo belih glasovnic. Praktično je torej za socialističnega kandidata glasoval skoro ves parlament z izjemo skrajne desnice. Glasovanja tudi ni bilo treba ponavljati, ker je že pri prvem glasovanju prejel dvetretjinsko večino.

Odv. Scalise je rojen 1. avgusta 1901 v Carlopoliju pri Catanzaru, promoviral je z odliko na pravni fakulteti v Rimu, od 1918. leta je vpisan v socialistično stranko in je med fašizmom sodeloval pri raznih protifašističnih organizacijah, zaradi česar je bil politično nadzorovan. Kasneje je bil partizan in 1944. leta je izvajal epuracijo med rimskimi odvetniki, leto kasneje je bil načelnik kabineta podpredsednika vlade Nennija. Na 29. kongresu PSI (1951. leta) je bil imenovan za podpredsednika razsodišča stranke.

Predsednik vlade Moro je predsedoval danes dvema medministrskima sestankoma, ki sta se nanašala na nekatera pereča kmetijska vprašanja. Tako so se dogovorili o zakonskem odloku, ki predvideva določbe za nadzorstvo nad kakovostjo sadja in zelenjave pri izvozu v države evropske gospodarske skupnosti. Odlok so že predložili v obravnavo parlamentu in so se danes dogovorili o načinu nadzorstva, tako da ni bilo treba najeti novega osebja, vendar pa bi kvalitetu odgovarjala zahtevam skupnega tržišča.

Prav tako bodo z kazonskim odlokom tudi verjetno uvedli izredne ukrepe za preprečavanje epidemije svinjske kuge, ki se naglo širi v osrednji Italiji in grozi, da bo prešla tudi na druga področja in povzročila katastrofalno škodo za celotno svinjerejo in z njo povezano važno industrijsko vejo. V sodelovanju med ministrstvi za kmetijstvo, za zdravstvo in zakladnim ministrsvom so sklenili izdati zakonski odlok, o katerem bo razpravljal ministrski svet na prihodnjem zasedanju, tako da bodo pobili vse živali, o katerih sumijo, da so okužene; dali bodo prispevke za obnovitev Minister Colombo je kasne. je pojasnil, da bodo ustrezna sredstva dobili delno iz sklada za nepredvidene izdatke, delno pa iz sklada ministrstva za kmetijstvo, ki je namenjen za obnovo.

V poslanski zbornici je bil razdeljen zakonski predlog, ki ga je predložil notranji minister Taviani v soglasju s številnimi drugimi ministrstvi, ki se nanaša na ukrepe za pomoč prebivalstvu, ki je prizadeto od naravnih nesreč. Zakonski predlog je posledica dokaj anarhičnih postopkov pri zadnjih velikih povodnjih, zaradi česar se z njim skuša najbolje urediti ustrezna enotna civilna zaščita, pri čemer pa se poslužujejo že obstoječih organizmov. Zakonski predlog predvideva, da lahko notranje ministrstvo v sodelovanju z ostalimi civilnimi in vojaškimi oblastmi izvede izredne ukrepe in da lahko imenuje tudi izrednega komisarja z dekretom predsednika vlade na predlog notranjega ministra. Glede pomoči oboroženih sil pa jih bodo od primera do primera lahko zahtevali imenovani komisarji ali prefekti od ministra za obrambo.

Predlog predvideva ustanovitev posebnega urada za civilno zaščito pri vsaki prefekturi in ustanovitev pokrajinskega odbora za civilno zaščito. Korpus gasilcev pa dobi nov naziv «Korpus gasilcev in civilne zaščite». Okrepi se število prostovoljcev in za ustrezne naprave je predviden izdatek v višini 4,5 milijarde lir.

Jutri se sestane tajništvo PSU, ki bo sklicalo vodstvo stranke, ko bo na dnevnem redu sklicanje vsedržavne konference PSU, o kateri se že delj časa mnogo razpravlja. Namestnik tajnika PSU Cariglia je v razgovoru z novinarji dejal, da se bo vodstvo sestalo še pred koncem meseca, saj mora po statutu ratificirati volilne kandidature za deželne volitve na Siciliji.

Glede vsedržavne konference pa Cariglia pravi, da ne gre za preučitev politike ali politične linije niti za spremembe organizacijskega značaja, kar vse je bilo določeno z združitvenim kongresom. Treba je izdelati program na politične volitve, ki bodo prihodnje leto, in istočasno je tudi treba razpravljati o dejavnosti stranke, da se dosežejo zastavljeni cilji.

Že prvi dan zasedanja vsedržavnega sveta KD je privedel do dokaj ostrih polemik s socialisti, saj je na včerajšnjem delu minister za šolstvo Gui ostro napadel «socialistično patruljo» v parlamentu, ki v nasprotju s strankinimi stališči vodi dejansko «drugačno politiko, kot jo zahteva koalicija levega centra». Gui je tako ravnanje obtožil, češ da so v okviru PSU sile, ki nasprotujejo levemu centru, in da se pogajanja ne sme prepustiti samo strokovnjakom. Dačlani PSU komisije za šolstvo poslanske zbornice, ki ugotavljajo, da je njih delo v strogem soglasju z navodili stranke in da ne potrebujejo nobenega blagoslova ministra Guia.

V senatu je bila daljša razprava o gospodarskem položaju v zvezi s poročili finančnih ministrov ob zaključku splošne debate o proračunu. Minister Colombo je uvodoma izredno optimistično ugotovil, da se splošni gospodarski položaj nadalje izboljšuje, cene so trdne, plačilna bilanca je aktivna, finančnega vijaka ne bodo privili in aktiva javnih podjetij narašča. Vendar je Colombo istočasno tudi uporabil dokaj ostre izraze v zvezi z napovedanimi stavkami, češ da morajo imeti jasen občutek o mejah zvišanja izdatkov.

Tudi minister Pieraccini je ugotovil, da se je gospodarsko stanje izboljšalo, in dejal, da so neutemeljene nekatere pesimistične ugotovitve, ki so jih izrekli senatorji. Glede zaposlenosti in brezposelnosti pa je navedel nekatere delne podatke, ki sicer govore o izboljšanem položaju, vendar pa je tudi dodal, da primerjava ne more biti povsem točna in da je na vsak način negativno dejstvo, da od leta 1954 ni prišlo do bistvenega izboljšanja in da je še vedno pomembno število brezposelnih. Vendar pa je minister izrazil upanje, da bodo zaključki tristranske konference med državo, sindikati delavcev in sindikati delodajalcev prinesli izboljšanje.

Minister za državne udeležbe Bo je poudaril predvsem veliko vlogo teh podjetij pri investicijah na splošno in to zlasti v razdobju, ko konjunktura ni bila najboljša, in še zlasti pomembno vlogo, da se investicije vlagajo na področjih, kjer bistveno prispevajo k njih razvoju.

Minister za finance Preti je navedel nekatere napredke glede uravnovešenja različnih vrst davkov in tako povedal, da so v razdobju 1950 do 1957 neposredni davki narasli trinajstkrat, posredni pa samo trikrat. Glede davčnih utaj pa je zanikal, da bi njih obseg bil tako obsežen, kot se običajno govori, da pa bo nedvomno narejen tudi v tej smeri pomemben korak z davčno reformo.

Prav davčna reforma je bila v ospredju razprave v poslanski zbornici, kjer so poslanci očitali vladi, da zavlačuje predložitev ustreznega zakonskega predloga, in minister Preti je zagotovil, da bo prihodnji teden verjetno povedal, kdaj bo lahko zakon o reformi predložil parlamentu. V tej zvezi so bile izrečene tudi kritike, saj bi se lahko na osnovi zakona o plačilu davkov na akcije utaje celo zvišale, saj se akontacija znižuje od 15 na 5 odstotkov in so dobrodelne ustanove oproščene plačevanja davka. V tej zvezi je bilo ponovno govora o ooprostitvi plačevanja davkov s strani Vatikana.

Občinski svet Bocna je danes pričel razpravo o dveh resolucijah, ki obsojata zadnje teroristične napade. Večinsko resolucijo so predložili svetovalci KD, PSU in Volkspartei, manjšinsko pa monarhisti. Večinska resolucija obsoja nasilje in izraža upanje, da bo silam javnega reda uspelo zagotoviti pravico za vse, ter končno «potrjuje svojo solidarnost s tistimi političnimi pobudami, ki z odgovorno akcijo skušajo najti rešitev zapletenih krajevnih političnih vprašanj». V resoluciji PDIUP pa je govora, da je treba postopati proti članom pokrajinskega sveta, ki «zagovarjajo zločine», in naj vlada izjavi, da ne bo najmanj pet let uveljavila pokrajinske avtonomije po zadnjem atentatu.

Predstavnik Volkspartei Torggler je ponovil stališče stranke, ki nasprotuje vsaki obliki nasilja glede političnih ciljev in da ti atentati škodujejo predvsem njegovi stranki, ter končno ugotovil, da je prebivalcem Južne Tirolske dovolj atentatov. Tako demokristjanski kot socialistični predstavnik pa sta poudarila, da terorizem ne more vplivati na pogajanja.

Vsedržavni svet KD ni danes zaključil dela in zasedanje se bo nadaljevalo jutri, ko bo spregovoril tajnik stranke Rumor in ko bodo sprejeli tudi sklepe.

Senatorji vseh skupin so že predložili vprašanja v zvezi z zadevo SIFAR in v zvezi z zasedanjem, ki bo v petek dopoldne in popoldne. Tudi PSU je vložila interpelacijo, katere besedilo pa bo znano šele jutri. Po predvidevanjih bodo v petek dopoldne govorili podpisniki interpelacij, popoldne pa bo govoril minister Tremelloni.

Minister za zdravstvo Mariotti je zaradi stavke zdravnikov zavarovalnih ustanov odredil, da se zapro vse ambulante, ki jih vzdržujejo te ustanove, in kjer ni več prisoten zdravnik, ki odgovarja po zakonu za delo v ambulanti. V uradnem poročilu je govora o hudih posledicah tega ukrepa, vendar pa so še večje nevarnosti za javno zdravstvo, če ne bi bilo izpolnjeno načelo tehničnega nadzorstva zdravnika. V poročilu je tudi rečeno, da bo ministrstvo dalo ustrezne pobude, da se spor poravna. V poročilu sindikatov zdravniki izražajo razumevanje za razloge, ki so napotili ministra za tak ukrep, ki še jasneje dokazujejo važno vlogo zdravnikov v zavarovalnih ustanovah.

V zvezi s stavko avtonomnih sindikalnih organizacij državnih uslužbencev, ki je za 24 ur napovedana za jutrišnji dan, so sindikalne organizacije CISL, CGIL in UIL izdale skupno sporočilo, v katerem potrjujejo vso veljavnost sporazuma, ki so ga 20. marca sprejeli z vlado in zaradi česar poudarjajo, da se ne bodo udeležili stavke.

Italijanska federacija upraviteljev bencinskih črpalk je proglasila stavkovno gibanje, ker petrolejske družbe niso sprejele njih zahtev. Položaj kategorije je vedno težavnejši, zaradi česar so zahtevali, da se zviža marža pri litru bencina za 2 liri, česar pa družbe niso sprejele. Istočasno tudi zahtevajo, da posreduje milnister za industrijo, in da se prepreči prenaglo večanje števila črpalk, zaradi česar se še višajo stroški za vsak obrat.

Prekinjena so bila pogajanja za obnovitev vsedržavne delovne pogodbe uslužbencev bank in drugih kreditnih ustanov. Sindikalne organizacije se bodo sestale jutri in razpravljale o verjetni stavki.

Kongres SED

BERLIN, 19. — Na kongresu vzhodnonemške enotne socialistične stranke (SED) je govoril danes prvi tajnik KP Poljske Gomulka. Zavrnil je ponudbo bonske vlade glede normalizacije odnosov z državami vzhodne Evrope, kakor je bila postavljena. Izjavil je, da je bonska pobuda taktična poteza, in je pripomnil, da se v celoti strinja z vzhodnonemško vlado. Gomulka je poudaril, da se mora Zahodna Nemčija odpovedati zahtevi, da velja za edino zakonito nemško državo ter mora priznati obstoj vzhodnonemške republike če hoče normalizirati odnose z vzhodom.

Gomulka je ponovil obtožbe, da hoče Zahodna Nemčija spremembo sedanjih meja, da dopušča obstoj in dejavnost neonacističnih organizacij, v njej vlada isti militarizem kakor v času nacizma, ter je zaveznica ameriških imperialistov.

VARŠAVA, 19. — Danes so proslavili 24. obletnico upora v varšavskem getu proti nacistom. Pred spomenikom posvečenim padlim upornikom je bila slovesnost, med katero so položile vence delegacije organizacij borcev, bivših internirancev in sindikalni predstavniki iz številnih evropskih držav.

PO NE PRAV DOLGI BOLEZNI

Bivši kancler Konrad Adenauer je včeraj umrl v starosti 91 let

Pogreb bo v torek na državne stroške - Udeležila se ga bosta tudi Johnson in de Gaulle

BONN, 19. — Bivši zahodnonemški kancler dr. Konrad Adenauer je danes umrl ob 13.21 v starosti 91 let. Bolniški bilten pravi, da je smrt nastopila po osmih urah umiranja. Umrl je v svoji hiši v Rhoendorfu, ki je oddaljen sedem kilometrov od Bonna. Vseh njegovih sedem sinov je bilo navzočih. Predsednik republike Luebke je odredil, naj bo pogreb na državne stroške. Na vseh javnih poslopjih v Bonnu so razobesili žalne zastave. V znak žalovanja so danes prekinili sejo v zveznem parlamentu in predsednik Bundestaga je imel kratek komemoracijski govor. Govoril je tudi predsednik demokristjanske stranke Erhard in prav tako so se pokojnika spomnili številni predstavniki socialdemokratske stranke.

Pogreb bivšega kanclerja bo v torek, 25. aprila popoldne v katedrali v Koelnu. V znak žalovanja so politične stranke, ki vodijo volilno kampanjo za obnovitev deželnih parlamentov v Schlezwig-Hollsteinu in Porenju - Palatinatu sklenile prekiniti volilna zborovanja od danes do nedelje.

Predstavniki diplomatskega zbora so odšli danes v pokojnikovo rezidenco, da se poklonijo spominu pokojnika.

Številni državniki so poslali sožalne brzojavke ob Adenauerjevi smrti. Kraljica Elizabeta je brzojavila predsedniku republike Luebkeju, prav tako sta poslala sožalno brzojavko predsednik Saragat in de Gaulle.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je brzojavil bonskemu zunanjemu ministru Brandtu. Sožalni brzojavki sta poslala tudi predsednik italijanske vlade Moro in zunanji minister Fanfani. V Londonu in Parizu so že sporočili, da se bosta pogreba udeležila predsednik vlade Wilson in predsednik de Gaulle.

Prvi kancler povojne nemške zvezne republike Konrad Adenauer se je rodil 5. januarja 1876; bil je tretji sin v družini, ki je imela štiri sinove. Njegov oče je bil sodni kanclist. Študiral in dokončal je pravosodje v Muenchnu. Leta 1906 je začel svojo kariero v občinski upravi v Koelnu in leta 1917 je bil izvoljen za župana tega porenskega mesta. Po prvi svetovni vojni leta 1918 je bil podvržen številnim kritikam kot župan. Kot predsednik «parlamentarne komisije, ki naj proučuje porensko vprašanje» je bil obtožen, da podpira separatistična gibanja, ki so se ustanavljala na tem področju. Kljub temu pa je bil izvoljen za predsednika državnega sveta v Koelnu. Vedno pa se je oziral na zahod in zlasti na Ameriko. Mnogokrat so mu očitali njegovo sovraštvo do Berlina, ki ga je imenoval «poganska prestolnica». Že leta 1925 ob proslavah tisočletnice Koelna je Adenauer govoril, da je treba «obrniti pogled k Ameriki». Leta 1933 je bil odstavljen z županskega mesta v Koelnu in izgnan iz mesta. Umaknil se je za eno leto v benediktinski samostan v Marialaachu in zatem še eno leto v Neu Babelsbergu blizu Berlina. Dal si je nato sezidati hišo v Rhoendorfu, kjer je preživel dvanajst let, ne da bi politično deloval. V tem času je bil dvakrat aretiran: leta 1934 po «puču» v Roehmu in leta 1944 po julijskem atentatu na Hitlerja. Tedaj se je izognil hujšega, ker je zdravnik v zaporu izdal spričevalo, da je bolan.

Leta 1945, ko je bil star okoli 70 let, se je začela druga faza njegove politične kariere. Takoj po končani vojni so ga Američani znova postavili za župana v Koelnu. Tudi to pot je bil podvržen številnim kritikam javnosti, ko je izjavil: «Zavezniška zasedba bo še dolgo časa potrebna, ker se Nemci ne znajo sami vladati.» Pozneje pa ga je britansko poveljstvo, v katerega pristojnost je spadal Koeln, odstavilo z županskega mesta. Tedaj je posvetil vse sile obnovitvi katoliške stranke, ki pa je morala zavzeti nekonfesionalno fiziognomijo, ker je bila odprta tudi protestantom. Do leta 1949, ko je postal kancler, se je Adenauer odločno zavzemal za vključitev Zahodne Nemčije v zahodni svet. Zaradi tega so mu očitali, da postavlja v ozadje združitev Nemčije in da daje prednost njeni integraciji v zahodni svet. Leta 1950 je prevzel vodstvo demokristjanske in krščansko socialne stranke, ki ga je obdržal do 23. marca 1966.

Bil je predsednik ustavodajne skupščine, ki je pripravila novo zvezno ustavo. 17. avgusta 1949 je bil pri prvih političnih volitvah izvoljen za poslanca. 15. septembra istega leta ga je parlament izvolil za kanclerja z 202 glasovoma od skupnih 402. Marca 1951 je Adenauer prevzel tudi vodstvo zunanjega ministrstva, ki je bilo pravkar ustanovljeno. Februarja 1952 je prvikrat odšel v tujino in obiskal London.

Najvažnejše točke njegove zunanjepolitične dejavnosti so pristop k Schumannovemu načrtu, podpis pogodbe, ki je dala znova suverenost Zahodni Nemčiji, poskus ustanovitve evropske obrambne skupnosti, sklenitev pariških sporazumov za ponovno oborožitev Zahodne Nemčije in vstop Nemčije v NATO in končno udeležba pri ustanovitvi evropske gospodarske skupnosti. Junija 1955 je prepustil vodstvo zunanjega ministra von Brentanu. Pozneje je bil še trikrat ponovno izvoljen za kanclerja in je kot tak obiskal številne prestolnice, med katerimi tudi Moskvo.

Januarja 1963 je podpisal francosko-nemško prijateljsko pogodbo, ki je pomenila ponovno spravo med obema državama. 15. oktobra istega leta pa je Adenauer odstopil in njegovo mesto je prevzel Erhard, ki je postal tudi predsednik demokristjanske stranke. Adenauer pa je še vedno ostal poslanec in se je še vedno zanimal za politiko. Zlasti je v zadnjem času ostro nastopal proti načrtu pogodbe o neširjenju jedrskega orožja. Septembra 1965 je izšla prva knjiga njegovih spominov. Te dni je dokončaval tretjo knjigo, ki bi jo moral izročiti založniku konec meseca maja.

Adenauer se je dvakrat poročil in imel je sedem sinov.

Ameriški predsednik Johnson je izjavil, da bo «neustrašljivi duh bivšega kanclerja živel v atlantskem zavezništvu, ki ga je tako aktivno pomagal ustvariti». Sporočili so, da se bo Johnson udeležil Adenauerjevega pogreba. Sožalno brzojavko kanclerju Kiesingerju je poslal tudi papež Pavel VI.

Vzhodnonemška tiskovna agencija ADN pravi v svojem komentarju, da je bivši kancler Adenauer hujskal na načrt za zasedbo Vzhodne Nemčije. Agencija pravi zatem, da je bilo Adenauerjevo življenje v nasprotju z interesi nemškega naroda ter je bilo posvečeno ohranitvi starih in obsojenih načel ter ostremu nasprotovanju vsaki novi stvari. Adenauer je prejemal močno penzijo od Hitlerjeve diktature v času nacizma. Adenauerjeva družina je med najbogatejšimi v Zahodni Nemčiji. Kot kancler je nahujskal na prepoved komunistične stranke v Zahodni Nemčiji in drugih demokratičnih organizacij, ter na graditev Zahodne Nemčije kot atomskega mostišča proti vzhodu. Delal je tudi načrte za zasedbo in oropanje Vzhodne Nemčije.

AMERIŠKI PREDLOG SEVERNEMU VIETNAMU

Washington predlaga razširitev demilitariziranega področja

Na obeh straneh naj bi se vojaške sile umaknile za 16 kilometrov - Sledil naj bi se začetek pogajanj za konec vojne - U Tant ponavlja, da je možnost miru še daleč - Westmoreland bo zahteval ojačenja

WASHINGTON, 19. — Ameriška vlada je predlagala hanojski vladi umik svojih čet 16 kilometrov od demilitariziranega področja s pogojem, da Severni Vietnam umakne svoje čete na enako razdaljo. Mednarodna nadzorstvena komisija bi imela nalogo nadzorovati izvedbo tega umika.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je o tem obvestil danes delegate SEATO. Izjavil je, da se je ameriškemu predlogu «južnovietnamska vlada v celoti pridružila, potem ko je bila vprašana za mnenje».

Ameriški načrt povzema in spopolnjuje predlog kanadskega zunanjega ministra. Predloga pa niso poslali po diplomatski poti in uradno v Hanoj. Predstavnik državnega departmaja je izjavil, da Hanoj verjetno ni še dokončno odbil kanadskega predloga, čeprav ga je severnovietnamski tisk obsodil.

Ameriški predlog predvideva konec sovražnosti na področju, širokem 42 kilometrov, ki bi ga sestavljalo deset kilometrov demilitariziranega področja ter dva pasova na obeh straneh široka vsak 16 kilometrov. Predlog predvideva, naj bi z vsega tega področja umaknili vse oborožene sile in nadzorstvo bi poverili mednarodni nadzorstveni komisiji, ki jo sestavljajo Kanada, Indija in Poljska in ki je bila ustanovljena leta 1954, da nadzoruje spoštovanje ženevskih sporazumov o Indokitajski.

Predstavnik državnega departmaja je izjavil, da bi bili vladi ZDA in Južnega Vietnama, če Hanoj sprejme ta predlog, pripravljeni začeti pogovore, ki naj pripeljejo do nadaljnjega zmanjšanja spopada in nato do dokončne rešitve. Pogovori bi mogli biti javni ali zasebni in v kraju, ki bi ga Severni Vietnam predlagal.

V Washingtonu so voditelji demonstracij proti vojni v Vietnamu, ki so bile prejšnje teden v New Yorku in v San Franciscu, zahtevali, naj jih predsednik Johnson sprejme prihodnji mesec, da bi z njim govorili o Vietnamu.

Medtem pa je odpotoval danes iz Sajgona v Washington vrhovni poveljnik ameriških sil v Vietnamu general Westmoreland, ki se bo verjetno sestal z Johnsonom in se z njim pogovarjal predvsem o povečanju števila ameriških vojakov v Južnem Vietnamu. Sedanji načrti določajo, da bo konec leta v Južnem Vietnamu od 440.000 do 470 tisoč ameriških vojakov. Ni pa izključeno, da bo Westmoreland zahteval dodatno število vojakov.

Ameriška letala so izvršila včeraj 145 bombnih napadov na Severni Vietnam. Ponovno so bombardirala jeklarne 50 km severno od Hanoja. Istočasno ameriške vojne ladje sistematično obstreljujejo severnovietnamsko obalo.

V Pekingu nadaljujejo napade na Sovjetsko zvezo v zvezi z vojno v Vietnamu. Agencija Nova Kitajska trdi, da so ZDA uvozile iz Sovjetske zveze štiri tovore magnezija, ki je namenjen za izdelovanje napalma, ki ga uporabljajo v Vietnamu. Agencija obtožuje Sovjetsko zvezo, da dobavlja Američanom potreben material za «ubijanje vietnamskega prebivalstva».

Glavni tajnik OZN U Tant je prišel davi v Lahore iz Ravalpindija, kjer se je pogovarjal s pakistanskimi voditelji. Izjavil je, da so govorili o Vietnamu in o perspektivah za mir, ki so prav tako daleč kakor so bile lani. Ponovil je, da je ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama še vedno poglavitni pogoj za rešitev spora.

Okoli 15. maja tiskovna konferenca de Gaulla

PARIZ, 19. — General de Gaulle bo imel 15. maja tiskovno konferenco. To je sporočil danes minister za informacije Georges Gorse. Ker pa je 15. maja binkoštni ponedeljek, ni izključeno, da bodo ta datum menjali. V krogih predsedstva republike pravijo, da konferenca ne bo 15. maja, temveč «okoli 15. maja».

O pogodbi proti atomskemu orožju

BONN, 19. — Na današnji seji bonske vlade so sklenili, da Zahodna Nemčija ne bo na jutrišnji seji sveta ministrov NATO postavila veta proti sovjetskoameriškim pogajanjem za sklenitev pogodbe proti širjenju jedrskega orožja. Vlada je prišla do tega sklepa po seji, ki je trajala štiri ure, ni pa še odobrila besedila ameriškega načrta pogodbe. Uradni predstavnik je izjavil, da so po mnenju bonske vlade še vedno potrebna posvetovanja z Washingtonom o tej zadevi.

V ponedeljek bo prišla v Bonn japonska delegacija, ki bo obrazložila bonski vladi stališče japonske vlade do te pogodbe.

BRUSELJ, 19. — Dopisnik Tassa v Bruslju Anatolij Ogordnikov, ki je bil izgnan iz Belgije pod obtožbo vohunstva, je odpotoval danes z letalom iz Bruslja v Moskvo.

SEJA CK ZVEZE KOMUNISTOV HRVATSKE

Poročilo V. Bakarića v zvezi z «deklaracijo»

Miroslav Krleža, ki je med podpisniki deklaracije, je podal ostavko

ZAGREB, 19. — Danes se je pričela sedma seja CK Zveze komunistov Hrvatske, na kateri so razpravljali o nekaterih aktualnih političnih vprašanjih in o delu Zveze komunistov. Na seji je poročal dr. Vladimir Bakarič o delu komisije, ki je preverjala stvari v zvezi z «deklaracijo o nazivu in položaju hrvatskega književnega jezika» in drugih pojavah hrvatskega nacionalizma. Komisija se je v nekaterih osnovnih postavah posvetovala s tovariši CK Srbije, Bosne in Hercegovine, s katerimi je v vseh osnovnih vprašanjih dosegla soglasje. V svojem obširnem poročilu je Bakarič najprej prikazal ideološko osnovo, ki je vplivala na sestavo deklaracije, oziroma na zmešnjave v pojmovanju nacionalnega vprašanja, in navedel ukrepe, ki so jih s tem v zvezi sprejeli že prej, in se je na kraju ozrl na žarišča nacionalizma na področju kulture. V uvodu je Bakarič podal kratek zgodovinski pregled obravnavanja nacionalnega vprašanja, tako na Hrvatskem kot v Srbiji, opozoril na osnovne razlike ustvarjanja Jugoslavije po prvi svetovni vojni (na reakcionarni osnovi) in stanje po drugi svetovni vojni (na revolucionarni osnovi). Iz poročila Bakariča je razvidno, da so nacionalni odkloni, ki so se pojavljali že prej, prišli posebno do izraza pri pripravah «kratkega pregleda zgodovine CK Hrvatske», ki so ga pripravili sodelavci inštituta za zgodovino delavskega gibanja in ki ni bil v skladu z osnovno linijo Zveze komunistov Jugoslavije.

Čeprav je med podpisniki deklaracije več članov zveze, centralni komite, ki je pred tem preprečil nekatere podobne akcije, sploh ni vedel, da se deklaracija pripravlja, in to verjetno zaradi nesoglasja, ki obstaja že dalj časa med CK in delom inteligence predvsem člani zveze. V začetku je bilo opravka s kritiko z «demokratičnih», «humanističnih» pozicij, zadnje čase pa na «nacionalističnih» osnovah, češ da se za kulturne potrebe in ustanove daje premalo sredstev. Osnovno delo okrog ustvarjanja deklaracije je bilo opravljeno v Matici hrvatski. Poleg tega so bila žarišča v društvu književnikov, v inštitutu za zgodovino delavskega gibanja, posebno pa v Matici izseljencev, v kateri je celo bilo ugotovljeno, da so nekateri člani odbora vzdrževali zveze s sovražnimi in izseljeniškimi organizacijami in podobno. O odgovornosti predsednika matice Vjekoslava Duholjevca bo razpravljal izvršni komite na prihodnji seji. Pravih pobudnikov deklaracije po besedah Bakariča še ni bilo mogoče ugotoviti. Delo komisije se bo nadaljevalo. Med podpisniki deklaracije je tudi književnik Miroslav Krleža, član centralnega komiteja, ki je po besedah Bakariča formalno podpisal deklaracijo samo kot spreminjevalni predlog za spremembo ustave glede ustavnega člena o spremembi književnega jezika. Centralni komite je sprejel ostavko Miroslava Krleža.

Po govoru Bakariča je na političnem in družbeno odgovornost podpisnikov deklaracije članov zveze govoril predsednik mestnega komiteja Zagreba Pirker, ki je med drugim navedel, da so osnovne organizacije kaznovale 34 članov, med njimi 10 z izključitvijo. Zadnji govornik na dopoldanski seji je bil dr. Miloš Žanko, ki je v dveurnem govoru omenil predvsem žarišča mehanizma na Hrvatskem, posebno v Matici izseljencev, Matici hrvatski in drugih ustanovah. Plenum bo nadaljeval delo jutri popoldne.

«Surveyor 3» rahlo pristal na Luni

PASADENA, 19. — Ameriški satelit «Surveyor 3» je rahlo pristal na Luni.

Satelit je pristal ob 1,04. Tri minute prej so po radiu prižgali glavno zaviralno raketo. Ko so prižgali raketo, je bil «Surveyor» oddaljen 84 km od Lune in je letel s hitrostjo 9.600 km na uro. Zaviralna raketa je delovala 40 sekund in je zmanjšala satelitovo hitrost na 480 km na uro. Na novo povelje z Zemlje so se prižgale druge tri zaviralne rakete, ki so zmanjšale hitrost na 5 km na uro, dokler ni bil satelit oddaljen štirih metre od Luninih tal.

Rakete so tedaj nehale delovati in satelit je z višine štirih metrov rahlo pristal. V satelitu je televizijski aparat, ki bo začel delovati eno uro po pristanku in bo slikal področje okoli sebe ter delovanje majhne lopate, ki bo kopala v Lunina tla. Vendar pa bo začela lopata delovati šele čez 20 ali 24 ur. Lopata bo morala skopati luknje, globoke 50 centimetrov, da ugotovijo, ali Lunina tla lahko prenesejo težo vesoljske kabine s človeško posadko.

Neredi na zahodni Javi

DŽAKARTA, 19. — Indonezijska tiskovna agencija Antara je javila, da je v mestu Panarukan na zahodni Javi na tisoče mladeničev zažgalo hiše in trgovine, ki so last Indonezijcev kitajskega porekla. Podobna nasilja so se dogodila v bližnjem kraju Situbondo, potem ko so Kitajci demonstrirali proti vladi. Tu so mladi Indonezijci zažgali več avtomobilov, motornih koles in dvokoles. Vojska je aretirala številne kitajske poslovne ljudi, ki jih obtožujejo, da financirajo komunistično propagando.

Mihajlov obsojen na štiri leta in pol zapora

BEOGRAD, 19. — Okrožno sodišče v Beogradu je obsodilo danes bivšega asistenta zadrske filozofske fakultete Mihajlova na skupno kazen (vštevši dosedanjo kazen 1 leta) na 4 leta in šest mesecev strogega zapora in na štiriletno prepoved javnega delovanja po prestani kazni, ker je od julija do novembra lani v Jugoslaviji in inozemstvu objavil več člankov ter napisal in istočasno razpečeval v državo lepake, v katerih se zlonamerno in neresnično prikazujejo družbeno-politične razmere Jugoslavije, napada bratstvo in nacionalna enakopravnost narodov Jugoslavije in spodbuja na protiustavno spremembo družbene ureditve Jugoslavije. Sodišče je v celoti sprejelo navedbe obtožnice in ni upoštevalo argumentov, ki jih je navedla obramba. Mihajlov bo verjetno vložil pritožbo.

Pred dokončno odstavitvijo Liu Šao Čija?

PEKING, 19. — Skoraj v vseh kinematografih v Pekingu so danes prikazovali dokumentarni film posvečen 17. obletnici ustanovitve LR Kitajske. V filmu niso nikoli prikazali predsednika republike Liu Šao Čija. To rezanje filma tolmačijo kot znak, da je odstavitev predsednika republike že odločena. Film so posneli 1. oktobra ob proslavi narodnega praznika. Glavna osebnost v dokumentarnem filmu je seveda Maocetung. Zdi se, da so med montažo posameznih prizorov, v katerih so bili vidni voditelji, ki jih sedaj obtožujejo, te prizore nadomestili s prizori množičnih zborovanj. «Žen Min Ži Bao» piše, da so ta dokumentarni film «posneli in montirali v ozračju borbe med dvema nasprotnima strujama, ker so hoteli filokapitalisti, ki so se polastili vodstva kulturnih krogov, izkoristiti film, da bi prikazali v lepi luči svojega voditelja».

Rdeči gardisti so nalepili po zidovih sovjetskega veleposlaništva lepake z gesli, ki napadajo sovjetske voditelje. V velikih črkah je napisano: «Obesite Brežnjeva, obesite Kosigina, odstranite sovjetsko revizionistično kliko.»

DANES

Včeraj je po kratki bolezni umrl bivši zahodnonemški kancler Konrad Adenauer. Pogreb bo v torek na državne stroške. Številni zahodni državniki in politični voditelji so ob tej priložnosti podali izjave, v katerih govorijo o vrlinah pokojnega kanclerja. Adenauer je bil prvi kancler Zahodne Nemčije. Zahodni politiki poudarjajo, da je Adenauer v veliki meri prispeval za povojni dvig Nemčije. Adenauerjevo ime pa je tudi tesno povezano z dolgotrajno hladno vojno in s ponovno nemško oborožitvijo ter njeno vključitev v NATO. Tudi v zadnjem času se je Adenauer odločno postavljal proti sedanjim načrtom za pogodbo proti širjenju jedrskega orožja ter se zavzemal za atomsko oborožitev Zahodne Nemčije.

Iz Washingtona, kjer zaseda ministrski svet SEATO, poročajo da je ameriška vlada dodatno h kanadskemu načrtu predlagala, naj bi umaknili ameriške in sajgonske čete 16 kilometrov južno od demilitariziranega področja in prav tako naj bi Severni Vietnam umaknil svoje čete za 16 kilometrov od tega področja. Izvedbo umika pa naj bi nadzorovala mednarodna nadzorstvena komisija. Na tem področju, ki bi bilo skupno široko 42 kilometrov, bi se ustavile sovražnosti in zatem naj bi se začela pogajanja, ki naj bi pripeljala do konca vojne.

Na drugi strani pa se govori, da namerava poveljnik ameriških sil v Vietnamu general Westmoreland zahtevati nova ojačenja in je v ta namen odpotoval iz Sajgona v Washington. Konec leta bo po dosedanjih načrtih v Južnem Vietnamu okoli 470 tisoč ameriških vojakov.

PET DO ŠEST UR V ŠOLI IN POTEM ŠE TOLIKO DOMA

Dijaki morajo delati preveč
Poročilo nekega ravnatelja ministru

Znani časnikar Nicola Adelfi objavlja v svojem listu, turinski «La Stampa», članek pod naslovom «Dijaki delajo preveč». Zaradi aktualnosti ga objavljamo tu v celoti:

Ravnatelj znanstvenega liceja iz Luga v Romagni je dlje časa proučeval umestnost, da bi dal dijakom en dan pravega počitka v tednu. O tem je razpravljal s profesorji in s starši gojencev, sedaj pa je napisal poročilo za prosvetno ministrstvo. Vsa stvar je zelo resna. Lahko celo rečemo, da je od načina, kako se bomo lotili tega problema in kako ga bomo rešili, v znatni meri odvisno telesno in duševno zdravje naših otrok, oblikovanje njih značaja ter izboljšanje odnosov med očeti in sinovi.

Potem ko je navedeno, da morajo študentje štirim ali petim (celo šestim, dodal P.d.) uram, ki so jih prebili v šoli, dodati še nadaljnje ure — celo šest ali sedem — dela doma, če hočejo biti vsak dan pripravljeni, primerja poročilo ravnatelja iz Luga delovno breme učencev z mnogo lažjim bremenom uradnikov in delavcev. In dostavlja: *«Mar imamo res za moralno in primerno dobi telesne rasti, ki je često v krizi, da normalno zahtevamo od mladih ljudi delo, ki je pač mnogo težje od dela, ki ga istočasno družba zahteva od zrelega človeka? Spričo mnogih primerov izčrpanosti, fiziološke in včasih duševne zmede in kakega primera tuberkuloze, se človek sprašuje, če šola in družine ne zahtevajo preveč.»*

Položaj je že na meji absurda. Poseben člen v ustavi priznava neodpovedljivo pravico do enega dneva v tednu počitka vsem delavcem; vsi vedo, da imajo uradniki šesturni delavnik; in medtem še povsod narašča težnja po «kratkem tednu».

Vsekakor pa družba še z očesom ne trene ob dejstvu, da morajo učenci delati do enajst, dvanajst ur na dan in nimajo niti enega dne na teden za dejanski počitek.

Tudi v nedeljo so namreč prisiljeni po več ur presedeti ob knjigah, če hočejo pripraviti naloge in ostalo za ponedeljek. Da, ker je vmes prost dan, nedelja, navadno profesorji še povečajo količino nalog za nedeljo. Za nekatere profesorje je važno dokončati program: oni pač ne razpravljajo o umestnosti tedenskega počitka za učence, toda programi so pač takšni, kakršni so. Še več, obseg teh programov je v stalnem naraščanju. *«V zgodovini, npr., je bila pravilno dodana še doba od 1919 do 1960 ter državljanska vzgoja; v italijanščini tokovi, ki od Pascolija in D'Annunzia segajo do nas; fizika, kemija in prirodoslovje nalagajo s svojim stalnim in hitrim napredkom vedno bolj organsko in obsežno znanje. Podobno velja za vse ali skoraj vse predmete. Po drugi strani pa se šola ne more odreči modernosti in napredku.»*

Za tiste, ki izgubljajo potrpljenje ob teh vprašanjih in odgovarjajo, da so v njihovih časih otroci študirali ves ljubi dan in tudi ob nedeljah, pa navedeno poročilo poudarja, da včeraj in danes nista dve realnosti, ki bi ju lahko primerjali. Samo za hip pomislimo na pojav, kot je televizija. Lahko sodimo o njej, kot se nam zdi in kot nam je prav, toda ostane dejstvo, da neznansko privlačuje; in kako je na večne čase mogoče našemu otroku reči ne, ko nas prosi, da bi prebil uro ob televizorju? Če pa vendar tako delamo, v kakšnem duševnem razpoloženju bo ta naš otrok v razredu, kjer se vsi njegovi tovariši pogovarjajo npr. o dvoboju med Benvenutijem in Griffithom, ki ga je prenašala televizija? Razen tega, pravi poročilo, pa je človeško nemogoče, da ne bi priznali *«tudi pravice do razvedrila in športnih dejavnosti, ki imajo tudi svojo vzgojno vrednost».*

Na kratko, ne moremo svojemu otroku reči: «Ti moraš biti dopoldne v šoli potem pa biti doma zaprt in študirati popoldne in zvečer — in tako vse dni z nedeljo vred.» Če je otrok ubogljiv, lahko tudi dosežemo, da bo tako napravil. Toda njegovo zdravje bo prav gotovo trpelo. Pomisliti moramo, da mora človeški organizem v mladostni dobi prenašati izčrpavajoče fiziološke napore; to je doba pogostih vročin, nenadnih oslabelosti, daljše melanholije, molčeče upornosti. Otrok postaja odrasel človek. Vsaka stvar v njem se spreminja. In prav v tako kočljivi dobi nalagamo temu organizmu največji napor tudi na področju šolskega dela.

Ker ima človeška narava neki svoj nagonski obrambni sistem, se dogaja, da učenci v kleščah med kratkim prostim časom in veliko težo nalog *«pogosto ne napravijo ali slabo napravijo to, kar bi lahko naredili. Po drugi strani pa je naravno: če kje nujno niso uspeli, potem ko so zaman poskušali vse rešiti, končajo tako, da ne napravijo niti tistega — naj bo že dosti ali malo — kar je v njihovih močeh».* Z drugimi besedami, izjavljajo, da so propadli. Toda s spretno uporabo zvijač in hinavščine se večini posreči, dokopati se do kake diplome. Postali so premeteni. In mogoče je tudi od tega našega šolskega sistema odvisna tista določena mera cinizma in skepticizma, ki jo vidimo zlasti v srednjem italijanskem sloju.

Mnogo bi se lahko tudi povedalo o odnosih med očeti in sinovi. Soglasno mnenje je, da, če bi eni in drugi lahko bili skupaj en cel dan, nedeljo, in bi lahko govorili drug z drugim ter skušali razumeti se, bi se potem verjetno končalo tako, da bi se stanjšal tisti zid molka, ki jih danes loči ob medsebojnem nerazumevanju in medsebojnih zamerah. Tudi to je zelo težak problem, eden izmed najbolj mučnih v našem času.

Pred nekoliko več kot enim letom nam je minister za zdravstvo zagotovil, da se namerava ministrstvo zelo resno ukvarjati z vso to zadevo, ker spada «varstvo zdravja šolske mladine» med pristojnosti, ki so po zakonu dodeljene ministrstvu za zdravstvo. Pozneje pa nismo o tem ničesar slišali. Kar pa se tiče okrožnic, ki jih je izdalo prosvetno ministrstvo z namenom, da bi se zmanjšalo preveliko breme nedeljskega šolskega dela, so te že davno pozabljene.

Ta ministrska nedejavnost pa nas ne preseneča; je običajna, kadar so reforme, ki bi jih bilo treba sprejeti, sicer važne, toda ne zahtevajo niti najmanjšega stroška in jih ne porivajo naprej kake organizirane skupine, pa naj bodo politične ali sindikalne ali kakšne drugačne narave.

Tako piše «La Stampa». Pred kratkim pa smo nekje brali drug članek, iz katerega je razvidno, da delajo na Švedskem prav nasprotno od tega, kar se dogaja v Italiji. Ta članek se glasi:

Švedskim šolarjem so zagotovljene večje ugodnosti. Vladni odbor je ustregel njihovi želji, naj bi bil pouk samo pet dni tedensko, posamezne ure pa naj bi trajala 40 minut. V prihodnjem šolskem letu okoli 900.000 učencev ne bo več imelo pouka ob sobotah. Med šolskimi urami (po 40 minut) bo razen krajših (10—20 minut) tudi enourni odmor za malico, šolsko leto pa bo trajalo 39—40 tednov.

Razen dolgih poletnih so predvidene naslednje počitnice: okoli 20 dni ob božiču, 10 dni ob veliki noči in «smučarski teden» v februarju; povrhu še 4—8 «dni na svežem zraku» (za izlete) ter 10 prostih dni v vsem letu in pet študijskih dni za učitelje. Za ponedeljek in za druge dneve po praznikih učenci ne bodo dobivali domačih nalog, se pravi, da se bodo morali doma «guliti» samo štiri dni na teden.

Čeprav bo število učnih ur ostalo isto, oziroma se bo celo zvišalo, se bo celotni čas pouka po novem skrajšal za štiri odstotke. Večletne preiskave v poskusnih razredih so pokazale, da učenci zaradi tega niso dosegali manjšega uspeha; v znanju niso zaostajali za tistimi vrstniki, ki so jih poučevali po starem načinu. V razredih s petdnevnim tednikom se je pokazala celo določena prednost: od pouka je izostajalo manj učencev, povečali sta se pazljivost pri pouku in zanimanje za snov.

«Glede delovnega časa je treba učence izenačiti z drugim prebivalstvom. Tudi učenci potrebujejo več časa za družino ter več prostega časa za razvedrilo in oddih,» so dejali sociologi, psihologi, šolski svetniki, poklicni vzgojitelji in zdravniki, ki so bili bodisi člani odbora, bodisi so sodelovali kot svetovalci.

Ker se bodo šolske ure skrajšale na 40 minut, bo mogoče šolski dan podaljšati za «eno uro», ne da bi bili učenci zaradi tega časovno bolj obremenjeni. Različno dolgi odmori bodo skrbeli za ugoden «delovni ritem».

Šolske oblasti bodo odločile, ali 39 ali 40 šolskih tednov. Zagovorniki šolskega leta, dolgega 39 tednov (v dveh polletjih), pravijo, da je treba na vsak način ohraniti dolge poletne počitnice (od drugega tedna v juniju do konca avgusta) in morda zaradi tega črtati nekaj predvidenih prostih dni.

Zveza srednješolcev se prav tako zavzema za dolge poletne počitnice, da bi mogli gimnazijci in dijaki srednjih strokovnih šol tudi v prihodnje delati kakih šest tednov in tako prislužiti nekaj denarja, hkrati pa bi jim ostalo še dovolj časa za oddih. Skoraj vsak drugi švedski srednješolec poleti praktično dela v svojem bodočem poklicu ali kje drugje. Mladi ljudje si tako zaslužijo povprečno po tisoč kron.

Kratka večerna obleka iz tula, ki je ves vezen z zelenimi, rumenimi in modrimi paillettes; bajadera vzorec se ponavlja na ozkem svilenem spodnjem krilu. Čevlji so iz istega blaga. Model Mila Schön. Foto Ente Moda Turin

NA PROTIRASISTIČNI MANIFESTACIJI

Clay protestira zaradi možnosti da bo moral kot vojak v Vietnam

Policija je demonstrante razgnala in med drugim aretirala brata Martina Luthra Kinga

LOUIS VILLE (Kentucky), 19. — Svetovni boksarski prvak težke kategorije Cassius Clay, ki bo konec meseca šel k vojakom, je v Louisvillu govoril na nekem zborovanju društva za napredek nebelih ljudi (NAACP). V svojem govoru je protestiral proti možnosti, da ga pošljejo bojevati se v Vietnam. «Tukaj v Louisvillu, mojem rodnem mestu — je dejal Clay — nimamo svojih svoboščin. Zahtevajo pa od nas, da gremo v neko drugo deželo in damo tam svoje življenje za svobodo nekega ljudstva, ki ga ne poznamo.»

Ob koncu zborovanja je kakih 150 demonstrantov skušalo korakati proti nekemu predelu mesta, toda policija jih je razgnala, kakih štirideset pa aretirala. Med aretiranci je rev. William King, brat Martina Luthra Kinga. Policija je uporabljala tudi solzilne bombe, da je razgnala na stotine gledalcev, ki so vso stvar gledali ne preveč prijazno.

TURIN, 19. — Preiskovalni sodnik je odločil, naj gresta zakonca Rinaldi, obtožena vohunstva v korist SZ, na psihiatrični pregled.

Toži glasilo PSIUP ker ni bil med desničarji

RIM, 18. — Dr. Marco Pannella, tajnik radikalne stranke ter tajnik lige za razvezo zakona, je vložil tožbo proti Pieru Ardentiju, odgovornemu uredniku periodičnega lista PSIUP «Mondo nuovo». List je v svoji zadnji številki pisal, da je Pannella z balkona sedeža strajno desničarskega gibanja «Nuova repubblica» skupaj z nekaterimi pripadniki tega gibanja gledal na demonstracijo proti ameriškemu podpredsedniku Humphreyu, Pannella smatra za žaljivo, da ga je list pomešal med take desničarje.

Po toplih dneh spet minus v Evropi

RIM, 19. — Kot je bilo danes opazno marsikje v Italiji, je spet nastopilo nekoliko bolj hladno vreme. To velja tudi za ostalo Evropo, kot pričajo poročila o temperaturi v evropskih prestolnicah. Tako je bilo preteklo noč v Oslu —4, v Bonnu —3, v Stockholmu in Varšavi —2, v Moskvi in Bruslju —1, v Berlinu pa 0.

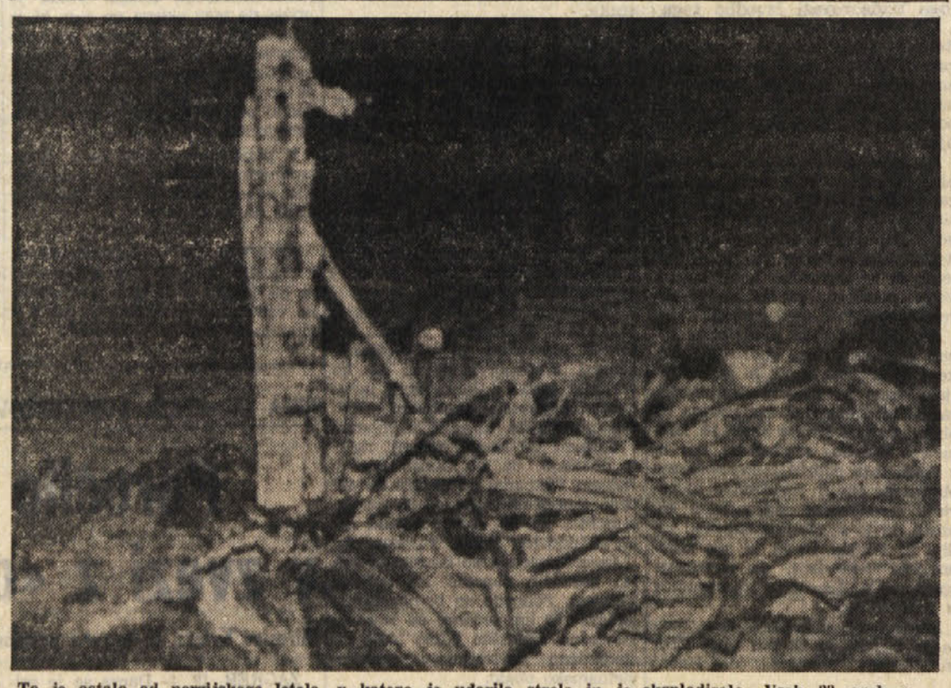

To je ostalo od perzijskega letala, v katero je udarila strela in je eksplodiralo. Vseh 23 oseb v letalu je bilo mrtvih. (O nesreči smo poročali včeraj.)

SESTANEK STROKOVNJAKOV V LJUBLJANI

Za hitro cestno zvezo med Slovenijo in Jadranom

Najprej je treba zgraditi hitro cestno zvezo Ljubljana - Razdrto

Na nedavnem strokovnem sestanku v Ljubljani so predstavniki upravnih organov in cestnoprometnega področja vzeli v razpravo vprašanje hitrih cestnih zvez v Sloveniji. Med razpravo, ki je med ostalim ugotovila, da se je promet na slovenskih cestah v zadnjih 10 letih povečal kar za šestkrat, so strokovnjaki naglasili, da bo treba kot prvo novo cestno zvezo speljati hitro cesto Ljubljana — Postojna — Razdrto.

Cestna povezava med Slovenijo in zalednimi deželami ter zahodno Evropo ima svoj naravni prehod prav pri tako imenovanih Postojnskih vratih, kjer je najnižji prelaz med Jadranskim morjem in Podonavjem. Najmočnejši prometni tok se namreč že od nekdaj razvija prav čez ta preval, poleg tega pa so strokovnjaki ugotovili, da je tu tudi geomorfološka sestava tal najbolj prikladna za speljavo hitre cestne zveze proti Jadranskemu morju. Tu naj bi se pozneje odcepile tri nadaljnje hitre ceste, in sicer ena proti Trstu, druga proti Gorici, tretja pa proti Kopru in Pulju. Hitro cesto Ljubljana — Razdrto nameravajo speljati ob pomoči finančnih kreditov iz tujine in s pomočjo večjega notranjega posojila. Anuitete posojila bodo pristojni organi odplačevali iz sredstev, ki se bodo zbirala kot iztržek cestnine.

Ministrova okrožnica o novih učnih programih za pouk latinščine

Prosvetni minister Gui je izdal okrožnico o učnih programih latinščine v klasični gimnaziji-liceju, znanstvenem liceju in učiteljišču. Novi ukrep osvaja programe, ki so bili določeni z odlokom 2. maja 1965 za prvi razred znanstvenega liceja ter prvi in drugi razred učiteljišča, kateri se izvajajo že od 1. oktobra 1966.

V uvodu nove okrožnice je poudarjeno, da je po uvedbi šolske reforme z ustanovitvijo enotne srednje šole treba spremeniti učni program latinščine in ga prilagoditi novim razmeram. Ta ukrep je seveda korak naprej k reformi učnih programov v vseh višjih srednjih šolah. Novi učni program za latinščino je sestavila posebna komisija in nato pregledal višji svet za prosveto. Po splošnih navodilih sledijo predpisi in učni programi za posamezne razrede na klasični gimnaziji-liceju, znanstvenem liceju in učiteljišču. Na ministrstvu za prosveto poudarjajo, da novi učni načrti razbremenjujejo dijake in omogočajo, da brez nevarnih in težavnih prehodov nadaljujejo z učenjem latinščine, ki so ga začeli v srednji šoli. Učni program latinščine ne bo več tako natrpan kot do sedaj in bo upošteval značilnosti ter namene posameznih tipov višjih srednjih šol.

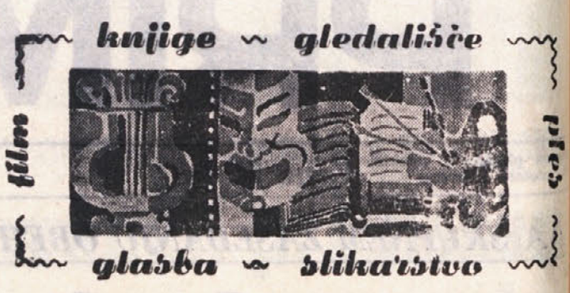

FERDO GODINA

Babilon ljubezni in sovraštva

Naj naše poročilo o najnovejši knjigi Ferda Godine, o romanu iz življenja filmskih delavcev, o knjigi z naslovom Babilon ljubezni in sovraštva (izdala Pomurska založba v Murski Soboti, ilustrirala in opremila Melita Vovk-Štihova) začnemo s citatom iz spremne besede Bojana Štiha. Takole pravi:

«Mlada leta slovenskega filma so dokazala, da imamo dovolj duhovnih in ustvarjalnih moči, čeprav se je bilo treba trdo učiti in hiteti, z namenom doseči tisto, kar so srečnejši v boljših okoliščinah dosegli že pred nami. Slovenski film je prav tedaj, ko je začel izpričevati svoje kulturno in umetniško poslanstvo, čez noč omagal pred zahrbtnim, mnogoglavim sovražnikom. Njegova naravna in razvojna pot se je pretrgala tisti trenutek, ko so začeli za zaprtimi vrati odločati o njegovi usodi — bankirji, gospodarstveniki in pa, žal tudi primitivni in koruptni posamezniki, skriti pod masko blaženo-zvestih in poštenih samoupravljavcev. Takrat je slovenskemu filmu zapel navček... Vsi vemo, da bi vsako leto lahko posneli tri ali štiri ali celo pet filmov. Ob njih pa še vrsto poučnih, šolskih, lutkovnih, dokumentarnih itd. Imamo ljudi, imamo tehniko, imamo celo nekaj talentov in nekaj idej. In zdaj? Kam in kako? Tega nihče ne ve. Pravzaprav vemo vsi, da s sedanjimi finančnimi, organizacijskimi in načelnimi strukturami ni mogoče napraviti niti koraka več dalje. Zato imamo Babilon...»

In o tem Babilonu govori roman Ferda Godine. Godina je tudi sam vrsto let delal pri filmu in tako dodobra spoznal razmere pri filmu, probleme ljudi, filmske ustvarjalce pa tudi vse tiste, ki se kot nestrokovnjaki vtikujejo v slovenski film. In seveda tudi vse okoliščine, v katerih morajo nastajati slovenski filmi. Tako je o problemih slovenskega filma napisal roman, ki se dogaja sicer v izmišljeni Lazitaniji, kjer delata dve filmski hiši Morana film in Lata film... Toda vsak bralec bo takoj vedel, da gre za Slovenijo, za slovenski dve filmski podjetji Triglav film in Viba film in za domače ljudi. Kdor pa pobliže pozna slovenski filmski svet, pa bo lahko spoznal tudi posamezne resnične osebnosti, ki se skrivajo za Godinovimi direktorji, režiserji, snemalci, intriganti, šarlatani. Godina opisuje težave, spore, intrige, spletke med obema podjetjema, med filmskimi ljudmi, razpoloženja protislovja v notranjih odnosih med ljudmi, ki se ukvarjajo s filmom, prikazuje pa seveda tudi poštena prizadevanja nekaterih posameznikov po resničnem, umetniškem upodabljanju življenja v filmu. Pri tem nam predstavlja celo galerijo likov, med katerimi pa žal skorajda ne srečamo poštenega, trezno mislečega in normalnega človeka z resnimi nameni. Ker pisatelj slika tudi pritvorno življenje filmskih ljudi in navadno le njihove negativne strani, je podoba slovenskih filmskih delavcev močno črna, skorajda celoti negativna, marsikje skoraj žaljiva. In prvo, kar se vprašamo, je: ali so res vsi slovenski filmski delavci, kakor nam jih predstavlja v tem romanu pisatelj, prljufi, prevaranti, nemoralneži, intriganti, ali, da uporabimo najlepši izraz — diletanti?

Razmere, ki jih v svojem romanu slika, in probleme, ki prikazuje, niso kaj posebno novega in se o njih v javnosti pa. Ker pa so v romanu kompleksno obravnavani in zajemajo tudi določeno časovno obdobje, zato pred bralcem še toliko bolj. Posebno, ker avtor nekatere probleme še poantira in nekatere tudi karikira, da še bolj drastično stopajo. Čeprav torej za filmske ljudi in tiste, ki poznajo ali zanimajo za filmsko umetnost razmere, kot nam jih slika Godinov roman, ne bodo nekaj novega, pa bo z njimi preko romana vendar seznanjena najširša slovenska javnost. To bi ne bilo nič napačnega. Toda Godina, ki slika konflikte, spopade, nemoralnost in škandalčke filmskih ljudi, s tem svojem prikazu ne dvigne nivo družbene kritike. Pisatelj razkriva ozadje teh pojavov med slovenskimi filmskimi ljudmi, razlaga zadje osebnosti, prikazuje spopade med ljudmi, ne obravnava pa kompleksno vseh problemov slovenskega filma. Z romanom Babilon nam torej Godina le slika razmere, razkriva nečedno ozadje, problema v celoti pa vendar ne zagrabi niti ga ne načenja. Zato ostaja vseskozi na površju, na opisovanju zunanjih dejstev, nikjer pa se ne povzpne do globlje kritike. V svoji uvodni besedi se Štih sprašuje: in zakaj? Kaj in kako? In pravi: tega morda ne ve. Tudi Godina, ki nam naslika kup nečednih stvari, nam ožigosa ljudi, ne poseže v bistvo, nam v svoji knjigi ne more odgovoriti niti na eno vprašanje. Niti nam ne pove, zakaj vse to. Vsaj to pa bi bil že moral, če se je lotil take snovi, ko je družbeni problem in ni problematična samo zaradi ljudi, ki se s filmom trenutno ukvarjajo.

Roman, ki mu ne manjka tudi nekaj pikantnosti, nekaj škandalozne kronike «višjih plastiv» slovenske družbe, ostaja torej na površju. V tem pa je njegova bistvena pomanjkljivost. Tekst je tak pa se sicer prav zanimivo bere, čeprav se pisatelj ne spušča z ustaljene poti pripovedi v prvi osebi. In tudi ilustracije so prav duhovite.

Sl. Ru.

TURISTIČNI KOLEDARČEK

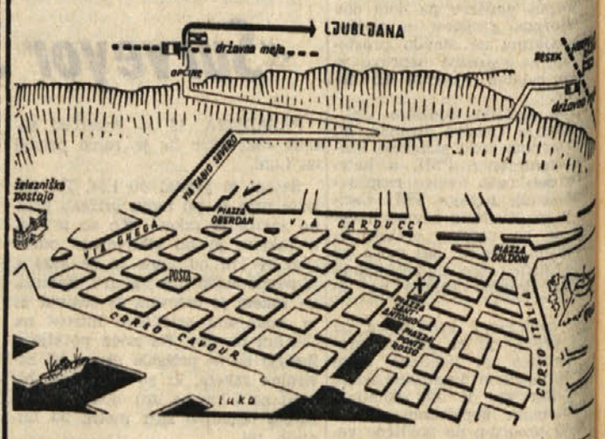

PIPAN — avtomobilske potrebščine in nadomestni deli Ul. Settefontane 34

C.E.G. — električni gospodinjski stroji, radio-TV, higiensko-sanitarni aparati, Ul. Genova 14

STOP — trgovina moške in ženske konfekcije, Ul. Carducci 39

LUX MODA — torbice, kovčki, zložljivi dežniki — Largo Barriera Vecchia 2 (nasproti avtobusne postaje)

FANO — ure in zlato 18 karatov Ul. Mazzini 49

FERRAMENTA SERGIO — vse vrste železnega orodja in potrebščin za kopalnico — Ulica Settefontane 36

S. ROSSONI — glasbila in elektro gospodinjski stroji — Ulica Carducci 15

DELOVNI ČAS TRGOVIN

od 8.30 do 12.30 ter od 16.30 do 19. ure.

Ob ponedeljkih dopoldne so trgovine zaprte. Ob sredah popoldne so zaprte trgovine z jestvinami in drogerije.

Banke so ob sobotah zaprte, odprte pa so zasebne menjalnice.

MENJAVA BANKOVCEV

Dolar ZDA	623,50
Kanadski dolar	573,–
Švicarski frank	144,–
Francoski frank	126,10
Belgijski frank	12,50
Nemška marka	156,50
Angleški šterling	1747,50
Avstrijski šiling	24,10
Dinar	44,–

Kaj naj s Powellom napravi kongres

Harlem je izvolil Powella, medtem ko je on lovil ribe na Biminiju — pod takim naslovom je pred tednom dni New York Herald Tribune objavil poročilo o posebnih volitvah v 18. kongresnem okrožju, newyorškem Harlemu, kjer je bil črni poslanec Adam Clayton Powell z veliko večino ponovno izvoljen v Kongres, od koder so ga bili vrgli pred poldrugim mesecem.

Dasiravno utegne ta naslov zveneti na pol zafrkljivo, pa vendar ustreza čisti resnici. Medtem ko je na voliščih v Harlemu devet volivcev izmed desetih oddalo svoj glas za Powella, se je le-ta predajal užitkom pomladi na svojem posestvu «Adamov raj» na britanskem otočju Bimini. To — kot sicer vsa Powellova štorija — je videti bolj kot dejanje iz komične opere, ima pa tudi svojo docela resno plat. Malo zaradi te in malo zaradi one plati se o Powellu v ZDA intenzivno govori že nekaj mesecev in kot vse kaže, se bo vsaj nekaj časa še govorilo, zakaj z nedeljskimi volitvami zastor še ni padel.

Powella so njegovi kolegi iz Kongresa 1. marca z večino 307 glasov proti 116 izključili iz svojih vrst, kar je bilo že samo na sebi nekaj izrednega, ne le zato, ker se to ni zgodilo že 50 let, marveč tudi zato, ker je Powell celih dvaindvajset let sedel na Capitoll Hillu kot predstavnik Harlema in je bil šest let celo predsednik pomembnega odbora za prosveto in delo. Kot je dejal eden izmed kongresmenov, so to storili «z nekaj prepričanja, veliko strahu, kancem puritanizma in malo rasizma». Obtožili so ga zlorabe državnih skladov in nemorale, povrhu vsega pa je bil še v sodnem postopku, ker je bil obsojen zaradi žalitve časti neke črnke na 155.785 dolarjev globe, ki jih ni hotel plačati, zaradi česar so mu zagrozili z aretacijo, tako da se še zdaj ne more vrniti z Biminija v New York.

Vse to seveda drži, drži pa tudi da je Powell črnec in da je «javno delal tisto, kar počno drugi tajno», kot je sam dejal in s tem izzval sveto jezo poslancev, katerih čustva je izrazil eden izmed njih, ko je dejal, da «ne bom trpel namigovanja, da sem potoval na državne stroške v Evropo z dvema dekletoma v naročju».

Bodi kakorkoli že, kongres je vsekakor ravnal zaletavo in zdaj je Powell spet pred vrati Kongresa in če je kdo v zadregi, potem to ni on, marveč Kongres. Mar naj ga sprejmejo nazaj in mu naprtijo samo tiste kazni, ki so mu jih izrekli poleg izključitve, to je 40.000 dolarjev globe in javni ukor? Ali pa naj ga sprejmejo kot novega člana in mu vse kazni izbrišejo? Obstaja pa še tretja možnost: namreč ta, da Powella ponovno izključijo, čemur pa bi kajpak sledile nove volitve in nova Powellova zmaga.

Vendar se zdi še najbolj verjetno, da bo Kongres skušal najti pot, po kateri bi spor čim hitreje in čimbolj gladko zgladili. Razlogov, ki navajajo k takemu mnenju, je več. Če bi še naprej netili spor s Powellom, bi samo še razvneli negodovanje javnosti zaradi drugih primerov malverzacij, zlorabe položaja in nemorale poslancev in senatorjev. Teh primerov ni ravno malo. Pred nekaj tedni je senat obravnaval primer senatorja Thomasa Dodda, ki je pred volitvami leta 1964 spravil v žep lep kos prispevkov za demokratsko kampanjo. Vsota gre v stotisoče dolarjev in vendar je bil Dodd kaznovan samo z opominom, kar v primerjavi s Powellom naravnost bije v oči. To pa je seveda samo eden izmed tistih primerov, ki so prišli v javnost, javna tajnost pa je, da so še drugi člani Kongresa, ki imajo več ali manj masla na glavi. Seveda teh primerov ni mogoče posploševati, nedvomno pa ameriški politični sistem, v katerem nastopa vsak kandidat in izvoljeni predstavnik predvsem kot posameznik in šele potem kot predstavnik stranke ter je odvisen predvsem od lastne priljubljenosti in spretnosti, ustvarja več skušnjav in prilik za zlorabe. Volilne kampanje so se, na primer, razrasle v naravnost pošastno obsežne in drage operacije, ki presegajo finančne zmožnosti večine kandidatov ter jih naravnost silijo, da se zadolžujejo, ali pa sprejemajo prispevke od finančno močnih posameznikov ali podjetij, kar seveda odpira široke možnosti za politične špekulacije. To pa je le eden izmed primerov, s katerimi se ubada Kongres že več generacij, vendar doslej še ni ukrenil ničesar učinkovitega.

Drugi razlog, zaradi katerega si Kongres ne more privoščiti zaostrovanja spora s Powellom, je reakcija črnskega prebivalstva. Ne le Powellovi volivci v Harlemu, marveč črnci nasploh, so dojeli ukrepe proti Powellu predvsem kot udarec črncu Powellu in ne kot poslancu Powellu. V tem je nedvomno precej resnice, o čemer priča med drugim to, da je rasistični poslanski blok z juga skoraj kot en mož glasoval za Powellovo izključitev. Pa tudi drugi poslanci priznavajo, da je na odločitev Kongresa vplivalo tudi dejstvo, da je Powell črnec. Kakšen odpor je Powellova izključitev zbudila med črnskim prebivalstvom, je jasno razvidno iz tega, da so vse črnske organizacije prisilile protikandidata Jamesa Mereditha k odstopu in so družno podprle Powella na volitvah. Tako enotnost bi sicer črnski voditelji dosegli le ob redko katerem vprašanju.

Glede na to, da utegnejo biti rasni nemiri letos še bolj vroči kot prejšnja leta in da se črnsko gibanje vedno bolj povezuje z gibanjem proti vojni v Vietnamu, je pričakovati, da bo v Kongresu prevladalo mnenje, da se Powellov dosje čimprej spravi ad acta in se tako reši mučni položaj, zakaj očitno je, da je zdaj Kongres potisnjen v obrambo.

ČETRTKOVA ČRTICA

Ljubezenska pustolovščina

Freddie je stal ob obali in gledal na morje; malo dalje je bilo pristanišče. Nenadoma je začutil, da mu je nekdo položil roko na ramo. Zdrznil se je, ko je zaslišal neprijeten glas:

— Glej, glej, koga vidim? Freddie Pel! Od kod si se vzel? Zakaj si zapustil Sarasoto?

— Zgini, vohljač, — je s stisnjenimi zobmi siknil Freddie.

— Zakaj si tako neprijazen s starim prijateljem. Poslušaj me, Freddie: šef bi zelo rad vedel, kako se ti je posrečilo pobegniti s tako velikim plenom nakita in diamantov... Zakaj si ji razbil glavo? Uboga gospa De Long! — je dejal Riley s spremenjenim glasom. — Ubil si jo, včeraj je umrla.

— Zgini, sem rekel! — je besno ponovil Freddie. — Zasliševali ste me tri dni, a konec koncev ste me morali izpustiti. Kaj še hočete od mene?

Freddie je gledal za policajem, ki se je oddaljil. Mar je bil on kriv, če je bil prisiljen bedasti gospe De Long razbiti glavo? Saj tega res ni hotel. Sicer ji je sto služil šest mesecev, ko je bil njen šofer. Na nesrečo v tisti noči ni vzela sredstev za spanje, pa se je prebudila in pričela tuliti kot sirena. Vendar ni bilo dokazov za njegovo krivdo. Ves plen je skril v Fort Myersu in tam bo ostal vse dotlej, dokler se vsa stvar ne pomiri. Po srečnem naključju je bilo pri nakitu še petdeset tisoč dolarjev, a za ta denar policija ni vedela.

Slabe volje je opazoval jahto, ki se je približevala obali. Videl je, kako sta se dve postavi pri krmilu rvali. Ko je kazalo, da se bo jahta zaradi nespretnega krmarjenja zaletela v breg, je manjša udarila krmarja z nečim po glavi. Jahta je nato zmanjšala hitrost in se počasi približala obali.

— Pomagajte mi! — je kriknilo dekle. — Ne zmorem sama.

— Vrzite mi vrv!

Bila je lepa plavolaska. Ko je privezal jahto, je bil Freddie z enim skokom poleg dekleta na palubi. Na tleh je ležal moški.

— Je pijan?

— Da..., — je odgovorila. — Pije, pije, to je vse...

— Pustite ga, kjer je. To je zaslužil, ker je trpinčil tako lepo dekle.

Ko je bilo treba zapustiti jahto, je Freddie vzel dekle v naročje in jo prenesel na kopno. — Pridite, mogla bi skupaj kaj popiti.

— Hvala, zares sem potrebna. Jaz..., ime mi je Luiza. Ne vem, kako naj se vam zahvalim..., — je dejala in takoj umolknila. Nato je prestrašeno kriknila: — Poglejte!

Pogledal je v smer, kamor je pokazala. — To je navaden aligator, — je dejal hladnokrvno. — Pomikajo se ob reki proti morju, kadar se pripravlja k dežju.

— Strašni so, kajne?

— Če se bo kateri od njih plazil za nama, — je dejal, — bom streljal. Samo brez strahu!

Nato sta se pogovarjala o njenem možu, ki je živel na račun njenega denarja in pijančeval. Povedala je, da se namerava ločiti. Toda Ernie, njen mož, zatrjuje, da jo ljubi. Morda bi privolil v ločitev, če bi mu dala trideset tisoč dolarjev...

Ko jo je Freddie povabil na večerjo, je povabilo z veseljem sprejela. Pozneje je želela, da se malo sprehodita. Freddie za to ni bil posebno navdušen..., mislil je na aligatorje. Ko se je slednjič opogumil, da bi jo poljubil, se je branila in ga prosila, naj jo spremlja do jahte, ker je preveč razburjena.

Naslednjega dne sta se Freddie in Luiza odpravila s čolnom na izlet. Ko sta našla primeren kraj za kopanje, jo je Freddie takoj skušal poljubiti. Toda Luiza se je branila: — Ne, prosim, ne! Povsod hodi za menoj. Glej mojo modro podplutbo od sinoči. Drznil se mi je celo očitati, da ga varam. Oh, Freddie! Ubila ga bom, če me bo še kdaj udaril. Če tega ne storim, bo on ubil mene.

Freddie se je malo obotavljal, a nato izvlekel samokres in ji ga ponudil: — Vzemi, morda ti bo prišel prav. Moraš samo pritisniti.

Toda tudi po sedmih dneh je Ernie še vedno živel. Freddiejeva vznemirjenost je prikipela do vrha. Vsak dan se je sestajal z Luizo. Hodila sta na izlete in se ljubila. Luiza je bila sila zaljubljena, toda samokresa še vedno ni sprožila.

Po osmih dneh je Freddie sklenil, da bo sam prevzel pobudo. Skril se je in čakal, da pride Ernie dodobra opit iz bara. S počasnimi koraki je hodil za njim in se skril v senci palm. Freddie je že izbral kraj, kjer ga bo ubil, oziroma sunil v morje. Nihče ne bo sumil, da gre za umor. Slednjič, pijan človek lahko pade v morje...

Bila sta že blizu tega kraja, ko se je pojavil Riley. — Freddie, — je dejal očitajoče, — saj menda ne nameravaš pijanega človeka suniti v morje?

— Prekleti vohljač! Ničesar ne nameravam! — je odgovoril Freddie.

— Dobro, če je tako, mi dovoli, da te pospremim do hotela. Veš, dolgočasno mi je, biti vedno sam...

Freddie je zdaj skoval boljši načrt. Odstranil bo hkrati Ernieja in Rileya. Policaj jo bo dobil z gorjačo po glavi in nato mu bo odvzel samokres... Potem bo streljal nanj. Drugi strel bo za Ernieja. Videti bo, kakor da je bil policaj ubit, ko je hotel aretirati pijanca. To so stvari, ki se dogajajo vsak dan, pa ne bo nihče zaradi tega presenečen.

Naslednjega dne je čakal na Luizo in bil izredno dobre volje. Imel je brezhiben načrt. Treba je bilo samo malo počakati, saj bi utegnila naglica vse pokvariti. Zagledal je Luizo, ki se mu je približevala z motornim čolnom in ji prihitel naproti. Približno na pol poti je ostrmel. Opazil je Ernieja, ki je stal naslonjen na podpornik v čolnu in ga besno motril. V rokah je imel dvocevko...

Freddie je segel z roko v žep, da bi izvlekel samokres, a se je spomnil, da ga je dal Luizi. Ko so stopili na breg, je začutil, da mu klecajo kolena — trideset metrov od njih so se sončili aligatorji.

— Zdi se mi, da ti niso posebno všeč, kaj? — je vprašal Ernie. — Tudi meni niso všeč dečki, ki bi mi hoteli ukrasti ženo!

Luiza se ni premaknila. Ernie ji je vrgel vrv, dvignil puško in ukazal: — Priveži ga na tisto palmo!

Freddie, ki ga je premagal strah, ni imel moči, da bi se uprl. S po

HENRY SLESAR

(Nadaljevanje na 6. strani)

«Vojaki» novo Hochhuthovo «protestno delo»

BERLIN, 19. — *«Die Soldaten» (Vojaki) je naslov najnovejšega dramskega dela Rolfa Hochhutha, mladega nemškega dramaturga, avtorja znanega dela «Namestnik», o katerem se je pred leti toliko govorilo in razpravljalo, kajti nemški pisatelj se je «drznil» na osnovi bogatega arhivskega in drugega dokaznega materiala napisati obsežno odrsko delo, v katerem žigosa vrhove katoliške cerkve in še posebej Pija XII., da med zadnjo vojno, ko so nacisti umorili nad šest milijonov Judov, ni nastopil proti Hitlerju.*

Novo delo nemškega dramaturga «Die Soldaten» je prav tako «protestno literarno delo». Tokrat avtor protestira proti letalski vojni. Delo bodo prvič uprizorili v gledališču «Volksbuehne» v zahodnem Berlinu 9. oktobra, do tedaj pa bodo avtor, založnik in vsi igralci, ki bodo pri tej uprizoritvi sodelovali, ohranili v največji tajnosti vsebino drame.

In vendar se je iz ust samega Hochhutha nekaj zvedelo. Avtorjeve izpovedi niso povsem jasne, vendar se je zvedelo, da Hochhuth v svojih «Vojakih» protestira proti nečloveškemu pobijanju civilistov, ki ga vrši vojno letalstvo. Povsem razumljivo je, da nas v primeru, ko govorimo o vojnem letalstvu in o pobijanju ljudi, misel ponese v Vietnam, kjer si danes dan za dnem sledijo ameriški bombni napadi na neoboroženo prebivalstvo Južnega in Severnega Vietnama. Menimo, da ne grešimo, če trdimo, da je Hochhuthovo delo vsaj posredno protest proti ameriškemu bombardiranju v Vietnamu. Toda avtor jemlje kot osnovo za svoje delo bombni napad na nemško mesto Dresden v drugi svetovni vojni.

Predvsem se Hochhuth drži pravila, da vojna ne poraja herojev, pač pa zločince. V tem smislu obravnava svojo tezo: V konkretnem primeru gre za bombni napad, do katerega je prišlo 13. februarja 1945 ko je nad 700 angleških bombnikov odvrglo na Dresden 650.000 zažigalnih bomb. Naslednjega dne pa je ameriško letalstvo odvrglo celo goro rušilnih bomb na množico nemških civilistov, ki so se pred sovjetskim napredovanjem zatekli v razrušeno mesto misleč, da Dresden ne bo več bombardiran, saj je bilo vse mesto ena sama ruševina.

Hochhuth v svojem delu skuša predvsem proučiti vprašanje, zakaj se je Anglija odločila za tako «nesmiseln in nečloveški pokol». Dresden je bilo mesto kulturnih spomenikov in ni imel več nobene strateške važnosti. V njem pa je bilo le veliko otrok, žensk in starčkov. Ne bomo se vračali v dobo pred obilnima dvema desetletjema in obujali spominov na nacistična zverinstva, ki jih je nemško ljudstvo le deloma poplačalo, pač pa beležimo le to, kar je Hochhuth hotel v svojem delu poudariti. Hochhuth je proti bombnim napadom na civilno prebivalstvo, ker je načelno proti vojni. V zvezi s tem delom je avtor proučil zelo bogate arhivske dokumente in zbral podatke tudi od preživelih. Delo je pisal štiri leta, tako da ga je temeljito obdelal.

«Die Soldaten» bodo v Berlinu izvajali nekoliko skrajšano, kajti celo delo bi trajalo več ur. Vaje za uprizoritev se bodo začele avgusta. Delo bo režiral Hans Schweikart. Protagonista drame bosta Churchill in chichesterski škof. Chichesterski škof je bil v zadnji vojni član angleškega parlamenta in se je upiral Churchillovemu in vladnemu sklepu, da je treba bombardirati nemška mesta. Ta dva lika pa sta le osnovna protagonista. Okoli njiju je še vrsta manjših vendar pomembnih osebnosti.

Mihec Jakec

— Znaš Jakec, jest ne bom jegrau več na totokalčo. Sm slišou nekej, ke se me prou ne dopade.

— Pej kej si spet zvedu? Kej se ti zdi škoda dnarja, zatu ke nikoli neč ne dobiš?

— Glih narobe! Jest se bojim, de be kej dobu.

— E, dej, dej Mihec, ne stoj govort! An par meljočkov be vsakmi pršli prou. Tudi tebi.

— Znaš, tu se človeki zdi. Prej, dokler nima neč. Ma pole — je druga muzika. Vidi, tam blizi Milana je an mož, ke je leta anajnšestdeset dobu na loterijo stupedeset meljonov. Do tabat je popraulau bičiklete jn je lepu živu u miri. Ma kadar je vidu tisti kep dnarja, je blo vse drugače. U družini so vsi teli godirat žiulenje. Jn za začetek sta se ses ženo ločla. Jn pole je pršla davkarija jn mu pobrala petjntrideset meljonov. Jn pole, zatu ke ženi ni plačavau alimentov, ga je žena tožla jn ga spraula za an cajt prfina u pržon. Lani sta ga pej napadla dva razbojnika, zatu ke sta mislela, de je puhen saudou jn ga lopnela po glavi, de je mogu jet se zdravet v špetau. Jn pole financa mu je zmiram zad jn če jemet od njega zmeram soude jn soude. Jn uan se krega jn hode okuli avokatov jn vse mu žre dnar jn danes jema ano hišco, ke pravejo, de mu jo bojo šekvestrirali, zatu ke ne plačava davkov. Jn zdej je mož prou scagan. Jn je sam, brez žene jn brez družine, meštir je zapravu, dnar je zapravu al so mi ga pobrali jn zdej ga bojo vrgli na cesto. Videš, taku je končala ta sreča sez lotarijo.

— E, sez dnaram je treba znat ravnat. Pravejo, de tisti dnar, ke ga dobiš zlahka, neč ne tekne.

— Ben videš, tisti mož prave, de ne bo nikoli več jegrau. Jn danes prave, de be blo bulše, de be se biu zlomu nogo, kakor de je dobu na loterijo. De tisteh stupedeset meljonov je bla njegova narvečja nesreča.

— Znaš, jest rečem, de tudi na dnar se je treba počasi prvadet. Če pride vse na anbot, te lahko zmeša. Jn tudi je treba bet furbast. Jn narbol moreš gledat, de nobeden ne zvej, de si kej dobu. Zatu se moreš skrit jn še prou posebno gledat, de te ne najde financa. Ke ta ti zakacà davkov...

— Kepej, kepej! Se spouneš, ke ni dougo, ke so pisali, de je nekej dobu aden s Trsta. Žurnalisti so bli ku naumni, de be ga najdli ven. An cajt so govorili, de je iz Rojana. Ma tisti, ke je dobu, je znou moučat. Jn ga niso miga najdli. Videš, taku je treba.

— Sej, sej! Jn ni miga samo financa, ke se je treba bat. Pej žlahta! Dragi moj, če je aden taku naumen, jn začne dajet intervište jn fotografije jn vse sorte — pole mu skoče gor vsa žlahta, tudi tašna, ke je ni nikoli poznou, jn grejo najn, ku voukovi jn, če se ne ahta, ga raztržejo.

— E, Jakec moj, če kej dobiš, moreš moučat jn se delat, ku de ni neč. Jn živet naprej, ku zmiram. Jn pole, kadar ledje namalo pozabejo, jamat s kupa po malem, de kašen kej ne zamerka. Ke če ne — bogi ti!

— Lahko reč! Ma jest mislem, de be se gvišno izdau.

— Jn pole bogi ti. Zatu narbulše, de ostanemo bogi jn de toučemo ta zgun. Ale! Aden, dva tri: donn!

Modni kotiček

Cardin: «Moji modeli niso za ženske šestdesetih let»

Italijanski modni ustvarjalci so pokazali še bolj drzne modele kot njihovi francoski tovariši

Pierre Cardin je imel pred dnevi v Parizu tiskovno konferenco, na kateri je govoril o svojem stališču do ženske mode, predvsem pa o pariški visoki modi, katere predstavnik je tudi on sam.

«Če želimo, da bo pariška visoka moda po svetu upoštevana ter da se bo še nadalje uveljavila, moramo skrbeti za to, da bo takšna, da bo ženski svet šokirala. Razumeli boste sedaj, zakaj smo krojači ženske visoke mode vsaj tri leta pred modo, ki je v veljavi. Naš poklic zahteva, da imamo vedno nove ideje, ki jih bodo potem razni modni ustvarjalci razširili po vsem svetu. Morda naše ideje niso vedno dobre, niti lepe, morajo pa biti vedno nove.»

Na vprašanje nekega novinarja, ki je hotel vedeti, če je mogoče njegove modele prilagoditi tudi starejšim ženskam, je Cardin tako odgovoril:

«Ne, to ni mogoče. Moji modeli niso za ženske 60 let, temveč samo za dekleta in mlade ženske. Starejše ženske morajo razumeti, da moja moda ni za nje in če bi jo hotele prilagoditi sebi, bi lahko postale le smešne. One so v življenju opravile svoje. Bile so mlade, lepe in po modi; sedaj je prišla ura, da mislijo na gojenje cvetja in pa na svoje vnučke. Glede kratkih kril pa sploh ni govora, da bi jih mogle nositi tiste, ki niso več zelo mlade.»

Seveda so te izjave naletele na različne komentarje med navzočimi novinarji. Eden od teh je izrazil mnenje, da bo zaradi takšnega stališča pariška visoka moda zelo skrčila krog svojih klientk, saj niso na svetu le mlada dekleta. Cardin ni bil pripravljen na to vprašanje in se je odgovoru na to raje izognil.

«Krojači, je dejal, vladajo svetu. Krojači dajejo namreč delo in zaslužek številnim kategorijam delavcev ter so s svojimi idejami predhodniki modernih struj na vseh področjih umetnosti. Krojači smo kot ambasadorji in naša dolžnost je, da držimo visoko ime naše mode. Zato se ne smemo ustavljati pri malenkostnih ovirah. Vemo, da nam vsi ne morejo slediti in da naše ideje niso tako sprejemljive za vse. Toda končna zmaga je vedno naša, kajti ženski svet se slej ko prej podredi našim zahtevam.»

Če primerjamo izjave Cardina s tem, kar so s svojimi modeli povedali in prikazali italijanski modni ustvarjalci na modnih revijah v Firencah, potem moramo ugotoviti, da so tudi italijanski krojači mnenja, da je moda le za mlada dekleta in da se jim morajo vse ostale ženske prilagoditi po svojem okusu in po svojih potrebah. Vse modne kolekcije, ki jih je prikazalo nad 60 modnih krojačev ter nad 30 italijanskih boutiques, so bile namreč tako v barvah kot v krojih namenjene izključno mladim dekletom, ali pa tistim ženskam, ki se ne boje kritik in ki znajo še tako drzne modne novosti nositi z dovolj sproščenosti.

Med novostmi, ki bodo imele med mladino prav gotovo velik odmev in ki jih ostale ženske ne bodo smele kar tako osvojiti, je na prvem mestu tako imenovano «mikro krilo», to je krilo, ki je še mnogo krajše od «mini krila» in ki ga bo mogoče nositi tudi pozimi na ta način, da bomo preko njega nosile nekoliko daljšo tuniko ali pa tako imenovane bermuda hlače. Seveda zahteva takšno «mikro krilo» posebne nogavice, posebne čevlje in, seveda, predvsem zelo lepe noge in vitko postavo.

Ameriški kupci so bili nad to novostjo italijanskih modnih ustvarjalcev baje navdušeni, ker so bili mnenja, da je takšno «mikro krilo» najidealnejše oblačilo za moderno žensko. Francoski dopisniki na italijanskih modnih revijah v Firencah pa so bili nad drznostjo italijanskih krojačev začudeni, saj si francoski krojači tako kratkih kril niso upali še prikazati.

Francoski in italijanski modni ustvarjalci so se torej postavili na stališče, da se bomo morale od slej naprej oblačiti le v kratka krila. Na nas je, če jim bomo sledile, ali pa se bomo raje držale načela, da je bolje biti nekoliko iz mode, kot pa smešen.

Pevka Nicoletta Strambelli, ki jo poznamo bolj pod njenim umetniškim imenom Patty Pravo

PORAZNI REZULTATI ANKETE V LONDONU

Celo sindikati izvajajo rasno diskriminacijo

Beli delavec ne mara sedeti v menzi, kjer sedi temnopolti tovariš

LONDON, 19 — Kadar koli spregovorimo o plemenski diskriminaciji, vedno najprej pomislimo na Južnoafriško unijo, nato pa na ZDA. Južnoafriška unija je v sodobnem svetu tista država, kjer je plemensko razločevanje najbolj izrazito. Temnopolti državljan je v Južnoafriški uniji malo manj kot nekdanji suženj, njegove državljanske pravice so zares skopo odmerjene. V sicer zelo razvitih in za nekatere najnaprednejših ZDA pa smo tudi še daleč od tega, da bi bili temnopolti državljani enakovredni belopoltim. Še sveže so izjave voditelja ene izmed ameriških organizacij za državljanske pravice, Nobelovega nagrajenca Martina Lutherja Kinga, ki to potrjujejo. Na plemensko razločevanje, seveda predvsem na škodo temnopoltih ljudi, naletimo tudi drugod po svetu, pa čeprav v bolj blagi obliki. Zato se o teh primerih bolj malo govori in piše. Te dni pa je bilo objavljeno temeljito poročilo o plemenskem razločevanju v V. Britaniji, prvenstveno v britanskih mestih. To poročilo je marsikoga neprijetno presenetilo, kajti diskriminacija prihaja od ljudi in organizacij, od koder je ne bi mogli niti od daleč pričakovati.

«Political and economic planning» je izvedla na račun javne ustanove «Race relations boarda» anketo, pri kateri je sodelovalo zelo veliko ljudi. Trije strokovnjaki ,neki Anglež, neki Madžar in neki doseljenec z Jamajke, so izvedli anketo, pri kateri so intervjuvali okoli 1000 nebelopoltih naseljencev, 500 delodajalcev in še mnogo «navadnih državljanov». Rezultati te ankete so porazni. Omenjeni strokovnjaki so izvedli intervjuje, «iskali» stanovanje zaposlitev pri raznih podjetjih in ustanovah in stanovanje pri raznih britanskih družinah. Od raznih ustanov in organizacij pa so zbrali še veliko posrednega materiala. Rezultat tega dela je naslednji:

Delodajalci v bistvu niso proti temu, da bi vzeli v službo ali na delo nebelopolte naseljence. To je razumljivo, kajti ta delovna sila je po navadi cenejša. Mnogokrat pa so delodajalci v dvomu, ker se bojijo reakcije delavcev, še posebej odpora, ki bi ga mogli naleteti pri notranjih komisijah v svojih podjetjih. Tako izhaja iz te ankete.

Nadaljnji problem, ki nastaja v zvezi z zaposlitvijo nebelopoltih doseljencev, je povezan z uporabo lokalov, ki so povezani s podjetji. Nadalje je tu problem odnosov med osebjem: belopolti delavec ne mara stikov s temnopoltim tovarišem. Anketa pravi, da britanski delavec in nameščenec ne mara, da bi v tovarniški menzi sedel tudi temnopolti delavec. Redki so delodajalci, ki se upajo odločno odkloniti tovrstne pritožbe belopoltih delavcev. Posebno zaradi tega, ker da v teh primerih nastopi sindikalna organizacija, ki se vedno postavlja na stran belopoltega človeka.

Tudi v trgovinah delodajalci zelo neradi sprejmejo v službo pomočnika, ki ni bele polti. Posebno velja to za trgovce s prehrambenim blagom. Odgovor na to presenetljivo stališče najdemo v «splošnem mnenju», da «gospodinje ne marajo, da bi se temnopolti trgovski pomočnik ali pomočnica dotikala svežega prehrambenega blaga». Neki delodajalec je rekel dobesedno takole: «Sindikati ne marajo nebelopoltih vajencev in to so odločno izjavili!»

Anketa, iz katere povzemamo gornje podatke, pravi tudi, da angleške zavarovalne družbe zahtevajo od temnopoltih ljudi višje zavarovalne premije. Celo podjetja, ki izposojajo avtomobile, zahtevajo od temnopoltih ljudi večjo najemnino in večjo jamščino.

Kolikor bi to ne bilo dovolj, zvemo iz ankete še nekaj: Gre za vprašanje stanovanj. V mnogih oglasih, v katerih se ponujajo stanovanja, moremo brati, da se ne sprejmejo temnopolti ljudje. V drugih primerih ta diskriminacija ni tako odkrita. Agencija, ki objavlja oglas, črncu odgovori, da je bilo stanovanje že oddano ali prodano, pa čeprav je še prosto. Nekatere družine, ki oddajajo sobe v najem, bi temnopoltega človeka tudi sprejele na stanovanje, toda «bojijo se svojih sosedov» ali pa tega, da bi vrednost njihovega stanovanja zaradi tega padla.

Tudi kar zadeva javne oblasti, zadeva ni veliko boljša, Kadar kaka občinska uprava odnosno njena ustrezna ustanova dela sezname za dodelitev občinskih stanovanj, redko kdaj vpiše temnopoltega človega, pa čeprav je ta njen občan, ki redno plačuje davke. Občinski sveti zelo neradi odstopajo stanovanja nebelopoltemu človeku.

Veliko bi se dalo na račun tega reči, toda samo poročilo pravi ob koncu takole: «Vzgoja in sožitje ne vodita k reševanju tega problema. Ugotovilo se je celo, da visoko kvalificirani doseljenci temne polti naletijo po navadi še na večje težave. Hkrati pa dejstvo, da se proti temnopoltim ljudem vrši tolikšno razločevanje, vodi k temu, da se temnopolti in sploh nebelopolti ljudje začenjajo združevati v svoje omejene skupnosti, v nekakšne moderne gete».

Kraljica argentinskih debeluharjev

BUENOS AIRES, 19. — Za «kraljico debeluharjev» Argentine je bila na koncu bogatega banketa izvoljena Maria Ramirez. Njena teža — tehta 163 kilogramov — ji ni preprečila, da bi ne celo zaplesala in s svojimi sedmimi sinovi nasploh dostojno proslavila ta uspeh. Obe njeni častni dami, ki sta zasedli drugo in tretje mesto, pa sta Filomena Storace in Anita Martinelli, ki tehtata 160 in 143 kilogramov.

KAKO BOMO POTOVALI V BODOČNOSTI

Udobni zračni avtobusi in leteči hoteli

Ali naj velika letala prevažajo 500 običajnih potnikov ali naj se spremene v nekakšne posebno luksuzne «leteče hotele»

Ko je v jeseni l. 1965 na veliko mednarodno razstavo civilnega letalstva v Parizu priletelo orjaško sovjetsko reakcijsko letalo «Antej» za 700 potnikov, je le-to povzročilo pravo senzacijo. Obiskovalcem razstave se je tako ponudila priložnost, da si vsaj približno predstavljajo, kakšna bo podoba prometa bodočnosti.

V istem času so v Toulousu, v neki ogromni tovarni letal, nadaljevali z deli za izgraditev nadzvočnega letala «Concorde». Obenem pa so tudi Rusi že gradili svoje nadzvočno letalo, vtem ko so Američani šele razpravljali o tem, ali naj pristopijo k izgradnji nezaslišano dragega SST (nadzvočni transporter). Miniaturni modeli «Concorde» in sovjetskega nadzvočnega letala «TU-144» so obiskovalcem pariške razstave pravtako omogočili delno vizijo bodočega potniškega prometa. Nekako v istih dneh je gigantski ameriški koncern «Boeing» sporočil, da dela na izgradnji «Boeinga 747», ki naj bi bil nekakšen tekmec sovjetskemu «Anteju». Njegova kapaciteta bi znašala 500 potnikov, njegova hitrost pa bi bila enaka hitrosti današnjih reakcijskih potniških letal.

Vsi ti načrti so zbudili ogromno zanimanje med vsemi svetovnimi letalskimi družbami. Kar zadeva skupni britansko-francoski načrt letala «Concorde», se je za njegov nakup prijavilo že 120 naročnikov. Najkasneje v treh letih bo to že prevažalo potnike na velikih transkontinentalnih ter interkontinentalnih progah. Njegova hitrost bo znašala 2300 km na uro, letelo pa bo v stratosferski višini 21 tisoč metrov. Nekako pred dvema mesecema so se v zahodnem tisku čuli glasovi da je sovjetska varianta nadzvočnega potniškega letala «TU-144» bolj ali manj že gotova in da bo prototip poletel že letos ob priložnosti proslave petdesetletnice oktobrske revolucije.

Toda tudi «zračni avtobus» — kot so v sovjetskih časopisih imenovali «Boeing 747» — zbuja velik interes. Pa ne samo pri čitateljih časopisov, kot potencialnih potnikov, marveč tudi pri letalskih družbah. Celo številni pridržki na račun nadzvočnih potniških letal — češ da je njihova izgradnja nesmiselna, ker da bo potovanje z njimi tako drago, da si ga bodo lahko privoščili samo zelo denarni ljudje, vtem ko jih letalske družbe naročajo samo iz prestižnih razlogov — tudi ti pridržki ne drže, ko steče beseda o «zračnem avtobusu». Računi namreč dokazujejo, da bodo ta letala zelo rentabilna, kakor tudi, da bo njihova uporaba v polni turistični sezoni, ko bodo lahko v največji meri izkoristili svoje kapacitete, omogočila pocenitev voznega listka na progi Evropa-Amerika najmanj na tretjino.

Spričo tega je «kot bomba» odjeknila odločitev upokojenega ameriškega letalskega generala C. R. Smitha, ki podobno mnogim drugim ameriškim vojaškim glavarjem preživlja svoj pokoj na položaju generalnega direktorja neke poslovne družbe, v tem primeru družbe za notranji letalski promet «American Airlines», da zaprosi ameriško federalno upravo da mu dovoli za njegovo družbo naročiti določeno število «Boeingov 747», ki pa se ne bi uporabili kot «zračni avtobusi» in bi ne prevažali hkrati 500 potnikov, marveč bi leteli kot nekakšni posebno luksuzni «leteči hoteli» s precej manj potniki.

Generalova zamisel je nadvse zanimiva, a pravtako tudi njegovi računi. Predložil je, naj bi se «Boeingi 747», ki bi jih uporabljala njegova družba na ameriških notranjih progah, izgradili v dveh nadstropjih, z dvema ali tremi bari, miniaturnim gledališčem, večjim številom izredno luksuznih kabin itd.

Smithovi argumenti so zelo enostavni. On meni, da «zračni avtobusi» tako ne bodo mogli leteti s polno kapaciteto. Saj tudi današnja reakcijska letala niso glede potniških mest vedno polno zasedena, tako da so mnoge družbe na notranjih progah celo primorane študentom omogočiti nakup potniških listkov samo za polovico cene, če si ga le kupijo na letališču pol ure pred odhodom letala, ako le-to ni polno zasedeno.

Računajoč z dejstvom, da velik del potnikov, ki potuje na ameriških notranjih progah, predstavljajo poslovni ljudje, ki jim potovanje plačajo njihova podjetja (izdatek pa se tem odbije pri plačevanju davkov, tako da zanje cena voznega listka nima nobenega pomena), Smith smatra, da bi takile «leteči hoteli» v nobenem primeru ne ostali brez klientov, zlasti še, ker bi petičnim ljudem nudili priložnost, da potujejo izolirani od «navadnih» potnikov, kar jih še posebno privlačuje. Pri tem se ustvarjajo sijajne možnosti za izkoriščanje nočnih poletov, zakaj tudi zelo bogati ljudje se danes morajo pomiriti z določeno relativno neudobnostjo, ki jo povzroča spanje na običajnem sedežu današnjih letal.

Konkurenca je zagnala velik hrušč proti Smithovi zamisli. Ne kriče pa toliko njegovi neposredni konkurenti, t.j. družbe, katerih letala lete na ameriških notranjih progah, temveč one druge, ki opravljajo interkontinentalni, oziroma prekomorski promet.

Da bodo «zračni avtobusi» — ne glede na to, ali bodo leteli kot zračni avtobusi» ali «leteči hoteli» — povsem izbrisali z neba današnja reakcijska letala, ki od njih niso hitrejša, a kar se tiče udobnosti se z njim niti meriti ne bodo mogla, to je bolj ali manj jasno. Sicer pa o kaki popolni odpravi današnjih reakcijskih letal še ne gre govoriti, zakaj vsaj še določen čas se bodo ohranila na srednjih progah čeprav jih bodo tudi tu, posebno na nekaterih konjunkturnih progah, ogrožali «leteči avtobusi».

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Kmalu boste prebredli začetne težkoče nekega podviga. Naj vam ne bo težko priznati svoje napake.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zainteresirane osebe bi vam hotele izpodnesti tla. Utrdili boste neko nežno prijateljstvo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Udeležili se boste plodnih in pozitivnih razgovorov. Upoštevajte tudi to, kar vam pravi srce.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Pretirana neodločnost vas utegne oddaljiti od zaželenega uspeha. Premagajte svojo neutemeljeno ljubosumnost.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Preden se lotite novih nalog, si skušajte še bolj utrditi svoj položaj. Odlična ideja v zvezi z rešitvijo nekega družinskega vprašanja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Po nekem srečanju boste popolnoma spremenili svoj delovni program. Preveč važnosti pripisujete zunanjemu videzu ljudi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Zagotovljen vam je uspeh v skupinskem delu. Razčistili boste manjši spor med vami in ljubljeno osebo.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ničesar ne spreminjajte v svojem poslovanju. Pazite se pred iluzijami.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Na razpolago boste imeli vsa sredstva za ustrezno reševanje današnjih poslovnih vprašanj. Razveseljiva novost v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dan je primeren za reševanje vseh vprašanj, ki zahtevajo natančnost. Zadoščenje spričo na novo sklenjenega prijateljstva.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nova zaposlitev bo na vas delovala zelo pozitivno. Zadoščenje v čustvenem pogledu.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Imeli boste nekaj dobrih idej, ki bi jih bilo pametno izkoristiti. Ne pojasnjujte svojega privatnega življenja nikomur.

RADIO TELEVIZIJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Slov. pesmi - 11.50 Glasbila in barve - 12.00 Za smeh in dobro voljo - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Ansambel Russo - 17.20 Italijanščina - 17.30 Glasba za transistornik - 18.15 Umetnost - 18.30 K. Odak: Godalni kvartet - 18.50 «The Hawaiian Hula Boys» - 19.00 Pisani balončki - 19.30 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.35 «Smrt v puščavi», radijska drama - 21.45 Jazz - 22.00 Zvoki in glasovi - 22.35 Pianist Aci Bertoncelj - 23.00 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester - 13.35 Simf. koncert - 14.30 Divertimento za klarinet in klavir.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 10.15 Polke in valčki - 10.45 Beležke - 11.00 Velike skladbe - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Madžarski orkester - 14.00 Glasba po željah - 15.00 Mladinski klub - 15.45 Slov. narodne - 16.20 Radijski oder - 17.00 Spomin na Toscaninija - 17.40 Ital. pesmi - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 22.15 Kvintet Thelin.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.05 Zvočni trak - 10.30 Šola - 11.00 Triptih - 11.30 Operna antologija - 14.40 in 15.10 Ital. pesmi - 16.00 Spored za mladino - 16.30 Ameriške plošče - 17.30 Roman - 18.15 Veliki variete - 19.30 Luna park - 20.20 Odrska glasba - 21.05 Pianistka M. Tipov - 22.00 Politična tribuna.

ČETRTEK, 20. APRILA 1967

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Plošče - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 11.42 Pesmi desetletja - 13.00 Tedenske zanimivosti - 14.00 Juke box - 15.15 Pogovorimo se o glasbi - 16.00 Rapsodija - 17.35 Veliki orkestri - 18.35 Zgodovina Judov - 20.00 Iz operetnega sveta - 21.00 Glasbeno-govorni spored.

III. program

10.00 Berliozova simf., opus 16 - 10.55 Alfanova klasična simfonija - 12.20 Schubertove in Dvořakove variacije - 12.55 Veliki interpreti - 15.30 Nove plošče - 17.10 Klavičembalo in klavir - 17.50 Massenetove skladbe - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti - 19.15 Mozartovi menueti - 19.30 Wagnerjeva opera «Tannhäuser».

Slovenija

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Zabavna glasba - 8.55 Socialni pesniki med obema vojnama - 9.25 Dalmatinske - 9.40 Simoniti: Dva Andreja - 10.15 Naši pevci v Wagnerjevih operah - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Sprehod z orkestri - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Domači ansambli - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Chopin v družbi naših skladateljev - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Pri glasbenih romantikih - 14.45 «Enajsta šola» - 15.30 Zvočni razgledi - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Turistična oddaja - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Iz Rossinijevega «Seviljskega brivca» - 18.45 Jezikovni pogovori 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Domače pesmi - 21.00 Sto let slovenske lirike - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.10 Francoska staroklasična glasba - 23.05 Plesni orkester.

Ital. televizija

Od 8.30 do 12.00 Šola - 12.30 Nadaljevalna šola - 17.00 Tvoja prihodnost - 17.45 Program za mladino - 18.45 Kmetijska oddaja - 19.15 Poljudna znanost: Dom - 19.45 Športne vesti in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Skupno življenje: Materinstvo - 22.00 Pol. tribuna: PLI - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Tečaj francoščine - 19.00 Nikoli ni prepozno - 21.00 Dnevnik - 21.15 Tedenska rubrika: Mladi - 22.15 Zardi: Veliki kameleoni.

Jug. televizija

9.40, 14.50 in 16.10 TV v šoli - 11.00 Angleščina - 11.30 in 16.40 Glasbeni pouk - 17.05 Poročila - 17.10 Zapojte z nami - 17.25 Slike sveta - 17.55 Obzornik - 18.15 Reportaža: Sarajevo - 18.35 Sam z glasbo - 19.00 Humoristična oddaja - 20.00 Dnevnik - 20.30 Aktualni razgovori - 21.10 Koncert Slov. filharmonije - 22.10 Poročila.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16.9, najnižja 9.8, ob 19. uri 12.6, vlaga 55 odst., zračni tlak 1014.6 raste, veter 20 km jugozahodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 11.3 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 20. aprila
Božidar
Sonce vzide ob 5.12 in zatone ob 18.56. Dolžina dneva 13.44. Luna vzide ob 13.45 in zatone ob 3.34.
Jutri, PETEK, 21. aprila
Simeon

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Večina nasprotuje predlogu KPI in PSIUP glede vrnitve Delavskih zadrug članom

V razpravo so posegli številni svetovalci, ki so izrazili nasprotujoča si stališča - Odgovora poročevalcev manjšine in večine

Včeraj se je v deželnem svetu nadaljevala razprava o zakonskem predlogu svetovalcev KPI in PSIUP, po katerem naj bi vrnili Delavskim zadrugam prvotno pravno ureditev, tako da bi zopet postale last članov. Predvčerajšnjim je na kratko spregovoril poročevalec večine prof. Dulci, ki se je skliceval na pismeno poročilo, za njim pa prof. Sema (KPI), kot poročevalec manjšine, ki je imel zelo dolg izčrpen govor, v katerem je pojasnil vse razloge predložitve zakonskega predloga. Včeraj pa se je pričela razprava, v katero je posegla vrsta svetovalcev, nakar sta jim poročevalca odgovorila.

Zakonski predlog vsebuje 13 členov. Prvi člen pravi, da se sedanji javnokoristni ustanovi («ente morale») Delavskih zadrug za Trst, Istro in Furlanijo s sedežem v Trstu ob ohranitvi njenega naslova vrne prvotna oblika registriranega konzorcija z omejeno zavezo, da bo lahko nadaljevala z izvajanjem zadružniško-vzajemnih nalog. Zato naj se po drugem členu Delavske zadruge ponovno vpišejo v sezname pisarne tržaškega sodišča kot konzorcij z omejeno zavezo. S tem se, kot pravi člen 3, vrne zadrugam pravna osebnost, ki so jo že imele, preden so jih z odlokom od 24. oktobra 1935 proglasili za javnokoristno ustanovo. Na ta način bi zadruge po členu 4 postale zopet last članov. S tem bi tržaška občina, pokrajina in Banca Nazionale del Lavoro prenehale biti članice zadrug. Zadruge bi vrnile v 10 letih pokrajini 1 milijon lir, občini in omenjeni banki pa vsaki po poldrugi milijon lir, ki so jih vplačale leta 1935. Tako ne bi bile več udeležene pri glavnici zadrug. Po členu 5 naj bi po opravljenih formalnostih izvolili nov upravni svet in nadzorni odbor. Člen 7 pa določa sklicanje skupščin in glavne skupščine, na katerih bi izvolili upravni svet in nadzorni odbor.

V svojem pismenem poročilu je poročevalec večine Dulci zavrnil zahtevo predlagateljev zakonskega predloga, po katerem naj bi zadruge prenehale biti javnokoristna ustanova, češ da je to nemogoče in bi tudi pomenilo hud gmoten udarec zadrugam. Dulci je priznal, da so fašisti storili zadrugam krivico, ko so jih proglasili za javnokoristno ustanovo, toda leta 1935 tudi ni bilo drugega izhoda, saj so bile zadruge zelo zadolžene in jim je pretil konec. Fašisti so namreč nalašč storili vse, da bi se to zgodilo, ker so bili sploh sovražno razpoloženi nasproti zadružništvu, zlasti če je izhajalo iz delavskih vrst. Poročevalec pa je dejal, da bi lahko nekoliko spremenili statut Delavskih zadrug, kar bi lahko storila deželna uprava. Po njegovih trditvah je bil položaj Delavskih zadrug dokončno urejen z odlokom ministrstva za delo od 15. novembra 1961, s katerim je odobrilo novi statut, sprejet na seji upravnega sveta 1. avgusta 1961. Dulci je dejal, da bi pomenilo sprejetje predloga svetovalcev KPI in PSIUP, da prenehajo biti Delavske zadruge javnokoristna ustanova. Toda to je sploh nemogoče, kajti ustanovitelji zadrug ne morejo več razpolagati z njihovim premoženjem. Ker je javnokoristna ustanova pod strogim nadzorstvom javnih oblasti, je zagotovljeno, da zadruge delujejo v namene, ki jih določa statut; ti nameni pa so v skladu z javno koristjo. Skratka, javnokoristni ustanovi ni mogoče odvzeti njenega značaja razen z likvidacijo. Zatem je Dulci naštel vrsto neugodnih posledic, ki naj bi jih imelo uresničenje zakonskega predloga. Dulci je tudi dejal, da so zadruge zelo obširna ustanova, saj štejejo 18.000 članov, 60 navadnih prodajaln, 20 prodajaln s samopostrežbo, številna skladišča in lastna prevozna sredstva in 400 uslužbencev. Poleg tega so člani naložili poldrugo milijardo lir na hranilne knjižice. Seveda pa je treba doseči čim tesnejše sodelovanje med ustanovo in njenimi člani.

Dulci je dejal, da nasprotuje temu, da bi občina in pokrajina ter tudi Banca Nazionale del Lavoro prenehale biti članice zadrug. Rekel pa je, da se strinja s komunisti, da bi morali predsednika upravnega sveta izvoliti njegovi člani ter da je predstavnik potrošnikov v upravnem svetu pravi anahronizem. Tega predstavnika naj bi morebiti nadomestil predstavnik dežele. Zaradi vsega tega je Dulci dejal, da predlog sploh ni zakonit in zato naj bi deželni svet ne prešel k razpravljanju o posameznih členih.

Svetovalec manjšine prof. Sema pa je dejal, da je ta zakonski predlog nastal iz želje, da bi se popravil neredni položaj in odstranila nezakonitost, ki jo je zakrivil fašizem nasproti Delavskim zadrugam. Rekel je, da so svoj čas predložili enak zakonski predlog v parlamentu, ki je nosil podpise socialistov, socialdemokratov in komunistov. Toda o tem predlogu niso žal nikoli razpravljali. Večina v deželnem svetu se s tem predlogom ne strinja, pač pa predlaga samo nekaj sprememb v ustroju ustanove in v njenem upravnem svetu. Toda z nekaj spremembami se ne da popraviti krivica, ki jo je storil fašizem.

Leta 1946 je izdala bivša ZVU odlok, s katerim je preklicala fašistični odlok ter vzpostavila pravno stanje, ki je obstajalo pred fašizmom. Toda zaradi političnega in gospodarskega pritiska v Trstu se omenjeni odlok ni uresničil. Po 24 letih od padca fašizma zahtevajo predlagatelji zakonskega predloga, da se nezakonito stanje ukine ter da se Delavske zadruge v celoti vrnejo članom, pri čemer naj bodo izvzete ustanove, ki jih uživajo sedaj v njih prednosten položaj. Ko bo ukinjeno to, kar je vsilil fašizem, se lahko sprejmejo krajevne ustanove nazaj kot članice zadrug. V pristojni komisiji so vsi člani razen misovca, priznali, da je bilo ravnanje fašistov nezakonito, toda poročevalec Dulci, ki je poudaril nezakonitost fašističnega ravnanja, je opravičil svoje nasprotovanje z zakonskim predlogom iz razlogov oportunosti, češ da bi ukinitev javnokoristne ustanove pomenila tudi hud udarec zadrugam. Sema je dejal, da se zdi skoraj neverjetno, da ni moč ukiniti posledic fašističnega ravnanja 24 let po padcu fašizma. Deželni svet ima zakonodajno moč, da bi lahko obnovil prvotno stanje v zadrugah. Ne gre torej za pravno vprašanje, marveč za politično voljo.

Včeraj je v razpravi prvi spregovoril svetovalec Coloni (KD), ki je dejal, da se njegova skupina popolnoma strinja z Dulcijem, saj ni moč dati zadrugam druge pravne oblike. Priznal je, da je fašizem hudo prizadel zadruge, toda to ne pomeni da je treba priti do istih zaključkov glede zakonskega predloga, kakor predlagatelji. Omenil je napredek zadrug v zadnjih letih in obnovo prodajaln. Zato ne bi smeli odvzeti zadrugam lastnosti javnopravne ustanove. Dejal je nadalje, da je ob zadnjih volitvah dobila največ glasov lista italijanskega demokratičnega zadružništva, to je 59,21 odst. Po njegovem mnenju izraža predlog levice bolj čustva kakor stvarne možnosti, saj ni juridično upravičen. Misovec Wondrich je dejal, da deželni svet ne more spremeniti pravnega položaja v ZD.

Bettoli (PSIUP) je rekel, da je Dulci dobro analiziral vprašanje, da pa se ne strinja z njegovimi zaključki. Dolžnost vseh je, da poskrbe, da se vrnejo zadruge dedičem njihovih ustanoviteljev. Pittoni (PSU), je dejal, da je večinsko poročilo dobro osvetlilo to vprašanje in položaj zadrug. Socialisti so bili vedno občutljivi za vprašanje zadružništva, toda za sedaj ni mogoče ukiniti lastnosti javnokoristne ustanove, ki jo imajo zadruge. Socialisti pa niso za to, da ostanejo stvari nespremenjene ter hočejo, da se spremeni statut. Občina in pokrajina naj ostaneta članici zadrug, ostaja pa pridržek glede zavoda Banca Nazionale del Lavoro. Liberalec Morpurgo je rekel, da dežela ni pristojna za to vprašanje. Stališče PSU je nakazal tudi Moro. Komunist Calabria je rekel, da večina noče popraviti krivice in rešiti vprašanje zadrug. Dejstvo pa je, da se vsaj 9000 članov sploh ne briga za zadruge, saj niso zadnjič volili, in le 6000 članov se okorišča z možnostjo, da dobi delno povračilo izdatkov za kupljeno blago.

Na koncu razprave je poročevalec manjšine Sema zelo na dolgo odgovoril diskutantom in zlasti poudaril krivično ravnanje fašizma. Zatem je še poročevalec večine Dulci v glavnem ponovil argumente, ki jih je že nakazal v svojem poročilu.

Priprave za konferenco KPI

Deželni odbor KPI, ki se je sestal v Trstu, je razpravljal o pripravah za III. deželno konferenco stranke. Odobrili so osnutek dokumenta za sklicanje konference in ga izročili komisiji, ki bo pripravila dokončno besedilo. Prav tako so odobrili datum in način priprav na konferenco, ki bo v drugi polovici junija. Udeležili se je bodo delegati tržaške, goriške, videmske in pordenonske federacije, ki jih bodo izvolili po obširni debati, katera bo zaposlila federalne odbore in skupščine sekcij na osnovi dokumenta za sklicanje konference.

Pohod za mir v Vietnamu

V ponedeljek, 24. aprila dan obletnice upora v severni Italiji priredi pokrajinski odbor za mir in neodvisnost v Vietnamu prireja enoten pohod za mir, svobodo in neodvisnost Vietnama. Pohod krene ob 18.30 s Trga Sv. Antona po mestnih ulicah. Manifestacija se konča na nekem osrednjem trgu s «Protestnimi popevkami», ki jih bo pel ljudski trio «Canzoniere Italiano», ki je imel že toliko uspeha ob neki drugi priliki v Trstu. V triu so Gualtiero Bertelli, Tiziano Bertelli in Luisa Ronchini, soudeležena pa bo znana igralka Slovenskega gledališča Miranda Caharija.

Dovolilnice za blagovno menjavo Alpe Adria 1967

Oddelek za zunanjo trgovino pri vladnem komisariatu obvešča trgovce, ki posedujejo dovolilnice za opravljanje poslov v okviru mednarodnega sejma obmejne blagovne menjave Alpe - Adria 1966, da se veljavnost omenjenih dokumentov, ki zapade 20. odnosno 30. aprila, avtomatično podaljša do 20. odnosno do 31. oktobra 1967.

SEJA DEŽELNEGA ODBORA

Odbornika Masutto in Marpillero poročala o razgovorih o cestah

Furlanija-Julijska krajina in Koroška bosta uskladili razne pobude

Deželna odbornika Marpillero in Masutto sta poročala na seji odbora drugim odbornikom o razgovorih, ki sta jih imela 12. in 13. t.m. na Dunaju glede uskladitve pobud dežele za zgraditev avto ceste Videm-Trbiž ter predora pod prelazom Monte Croce Carnico (Ploeckner Pass) ter Koroške za zgraditev avto ceste Beljak-Salzburg ter za izboljšanje zvez med področjem Mauthena in Bavarsko. Glede tega so predvsem razpravljali o dograditvi predora pod Visokimi Turami, o ureditvi ceste na Ziljskem prelazu ter o delih na prelazu Thurn, tako da bo na avstrijski strani možen promet v vseh letnih časih.

Razgovorov so se udeležili predstavniki raznih koroških ustanov, minister za javna dela dr. Kocina in zvezni predsednik Klaus. Odbornika sta se sestala tudi s predstavniki industrijskih in trgovinskih krogov. Na sestanku so ugotovili sorodnost interesov. Govorili so tudi o gospodarskem sodelovanju za uresničenje del, ki so v načrtu. Zadnji sestanek s koroškimi predstavniki je bil 16. t.m. v Trbižu, kjer so se sporazumeli, da se bosta o dokončnem načrtu sodelovanja domenila predsednika obeh obmejnih dežel.

Zborovanja KPI

Danes ob 16. uri bo na trgu Sv. Jakoba zborovanje o temi «Komunisti za pravično najemnino in upravičeni razlog pri izgonih». Govorila bo občinska svetovalka Jole Burlo. Zborovanje prireja sekcija KPI pri Sv. Jakobu. Jutri ob 10.30 bo na Trgu Stare mitnice govoril o istem predmetu organizacijski tajnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

V nedeljo ob 10.30 prireja KPI v kinu Alabarda komemoracijo Antonia Gramscia, ustanovitelja stranke ob 30-letnici njegove smrti. Predsedoval bo tajnik prof. Paolo Sema, govoril pa bo sen. Riccardo Ravagnani, ki je znan v Trstu kot bivši urednik lista «Il Lavoratore», ki je bil sodelavec velikega komunističnega voditelja. Sledilo bo predvajanje filma Jorisa Jvensa Ernesta Hemingwaja «Španska zemlja», ki so ga posneli med špansko državljansko vojno v času, ko je Gramsci umrl. Federacija poziva prebivalstvo k udeležbi.

NA POBUDO ŽUPANA INŽ. SPACCINIJA

Prvi sestanek med predstavniki občinske uprave in gradbeniki

Župan je sporočil, da bo občina najstrožje kaznovala kršitelje gradbenih pravil
Sodelovanje med občino in gradbeniki lahko samo koristi razvoju gradbene dejavnosti

V sejni dvorani tržaškega občinskega sveta je bil te dni sestanek, ki ga je sklical župan inž. Spaccini, med predstavniki občinske uprave in predsedniki ter člani izvršnih odborov zbornice inženirjev in arhitektov, sveta geodetov in industrijskih izvedencev, sindikata inženirjev, združenja inženirjev in arhitektov ter združenja gradbenikov. Občinsko upravo so zastopali poleg župana tudi ravnatelj in nekateri vodilni funkcionarji oddelka za javna dela.

V začetku sestanka je župan pozdravil prisotne in poudaril, da je to prvič, da se sestanejo predstavniki občine in gradbenikov. Ta pobuda, je dejal župan, dokazuje občutljivost občinske uprave za vprašanja gradbenikov, ki so prišla na dan zlasti na zadnji skupščini lastnikov gradbenih podjetij. Nadalje je župan dejal, da naj bi to srečanje pripomoglo tudi k premostitvi krize v gradbeništvu, s skupno odločno akcijo za poživitev gradbene dejavnosti.

Na predlog inženirjev Canarutta, Verzegnassija in Gianninija ter arhitekta Boica je bilo določeno, da bo sestanek potekal v duhu dokumentacije, ki so jo nedavno pripravile prizadete zbornice, in ki je bila poslana v vednost tudi občinski upravi.

Med razpravo, v katero so posegli prisotni, je bilo poudarjeno, da bi morala deželna uprava čimprej odobriti nov regulacijski načrt in da je treba v najkrajšem času sestaviti tudi podrobnostne regulacijske načrte. Župan je izjavil, da se je občina obvezala, da bo sestavila podrobnostne regulacijske načrte najkasneje v letu dni po odobritvi splošnega regulacijskega načrta. V tem smislu je zamišljeno tudi delo občinske urbanistične komisije. Župan inž. Spaccini je pri tem dejal, da bo treba v to komisijo imenovati ljudi, ki združujejo tehnično znanje s poznavanjem okolja.

V razpravi je bilo mnogo govora o delu gradbene komisije, ki proučuje načrte novih gradenj in daje svoje mnenje o gradbenih dovoljenjih. V razpravi o tem važnem vprašanju so dali velik prispevek tudi člani te komisije. Župan pa je izjavil, da se bo osebno zanimal, da bo komisija v najkrajšem času proučila predložene načrte, ter je poudaril, da sedaj komisija opravlja svoje delo mnogo bolj hitro kot v preteklosti. Ob tej priložnosti pa je župan opozoril prisotne, da se delo te komisije včasih zavleče predvsem zaradi predloženih načrtov, ki ne upoštevajo gradbenih pravil. Nadalje je bilo ugotovljeno, da je zelo važen sporazum med občino in gradbeniki o postopku, ki ga bodo izvajali pri spremembah načrtov med gradnjo. ter o predhodni proučitvi načrtov o tlorisih in prostornini zgradb.

Poleg tega je župan ponovno poudaril potrebo po nadaljevanju takih sestankov in razgovorov med občinsko upravo in predstavniki gradbenikov, da se okrepi gradbena dejavnost, ki je velikega gospodarskega in socialnega pomena. Hkrati pa je župan opozoril prisotne, da bo občinska uprava najstrožje nadzorovala spoštovanje gradbenih pravil in da bo najstrožje kaznovala vse prekrške, ker vsaka samovolja samo škoduje mestu in koristim gradbene dejavnosti.

Župan je ob zaključku izrazil željo po poštenem sodelovanju, ki bo v korist vsem. Inž. Canarutto pa se je v imenu svojih kolegov zahvalil županu za to posrečeno pobudo in je zagotovil sodelovanje gradbenikov z občinsko upravo na tem važnem področju, ter izjavil željo, da bi se tudi v prihodnosti od časa do časa sestali.

Dve tatvini

Drzni neznanci so včeraj in predvčerajšnjim ponoči izvršili kar dva tatinska podviga. Prvega so izvršili v uradnih prostorih deželnega vodstva ENALC v Ul. Rossini 4 in odnesli 106.760 lir, za 6.355 lir raznih znamk, poškodovali več predalov in tako povzročili nad 60.000 lir škode. Tatvine se je zavedel 34-letni uradnik Ennio Abate iz Ul. Felluga 34 in jo prijavil na komisariatu na Trgu Dalmazia.

Neznanci so nadalje vdrli v zasebno stanovanje 39-letne Irene Srebotnjak v Ul. Rossetti 76/1, prebrskali vse kote in odnesli dragulje, katerih vrednost ni bila še določena, ker je preiskava v polnem teku. Tatovi so se povzpeli na streho neke garaže, preplezali zid in vdrli skozi zadnje okno v stanovanje. Tatvino je Srebotnjakova prijavila na komisariatu Kolonje.

Kupoval je živila na ime drugih klientov

Dvajsetletni pleskar Stanislao Kermez iz Ul. Ginestre 3 se bo moral zagovarjati pred sodniki zaradi goljufije. Te dni je prišel v trgovino «Provvida» v Ul. Barbariga, ki prodaja jestvine samo železničarjem po znižanih cenah in nakupil blago na ime nekega drugega odjemalca. Ko so se tega zavedli, so uslužbenci trgovine prijavili goljufijo agentom s komisariata v Barkovljah, ki so Kermeza prijeli in ga prijavili sodišču. Pustili so ga na začasni svobodi.

Hude posledice padca v spalnici

V spalnici se je predvčerajšnjim popoldne ponesrečila 74-letna gospodinja Romilda Beitz vd. Palombit iz Ul. Matteotti 46. Nerodno je spodrsnila in pri padcu zadela v rob postelje, da si je verjetno prelomila medenico. Ponesrečenka je šele včeraj zjutraj zaprosila za zdravniško pomoč. Z rešilnim avtom so jo sprejeli v bolnišnico in sprejeli na ortopedski oddelek s pridržano prognozo.

Zanimivo predavanje o Poljski

Številni poslušalci so v torek zvečer v Slov. klubu z zanimanjem spremljali izvajanje predavatelja Rudija Höhna o njegovem potovanju po Poljski, ki ga je izpopolnil s prikazom številnih in zelo učinkovitih barvnih diapozitivov.

Höhn je v začetku predavanja na kratko orisal zgodovino Poljske, ki je lani slavila tisočletnico ustanovitve kot državne celote. Sledil je prikaz, ki jih je predavatelj posnel najprej v Krakovu, nato pa na poti preko Katowic, Oswiecima, Čestohove in Zakopan do Varšave in nato do Gdanska, kjer se je predavateljevo potovanje zaključilo.

Höhn je obširno razložil zgodovino Krakova, ki je bilo prva prestolnica poljske države, in pokazal lepe posnetke najbolj značilnih spomenikov, zgradb, ulic in trgov mesta. Če si na potovanju po Poljski, ne smeš zamuditi prilike, da si ogledaš zloglasno taborišče smrti v Oswiecimu (Auschwitz), ki so ga sedaj spremenili v muzej.

Zelo zanimivi so bili posnetki nove Varšave, ki je iz ruševin iz leta 1944 zadobila svoje predvojno obličje, saj so jo Poljaki obnovili tako kot je bila. S posnetki iz Gdanska, ki je po vojni zadobilo isti videz kot pred popolnim porušenjem, je predavatelj zaključil svoje izredno zanimivo in lepo podano predavanje. Poslušalci so Rudija Höhna nagradili s ploskanjem. Rudi Höhn pa je obljubil, da bo ob koncu letošnje sezone še enkrat predaval v klubu, in sicer o lepotah naše dežele.

Posredovanje v Rimu za pomol VII in plinovod

Tržaški demokristjanski parlamentarec Belci se je v Rimu sestal z ministrom za javna dela Mancinijem ter mu prikazal sedanji položaj na gradbišču pomola 7 ter predočil potrebo po dodatnih sredstvih, da bi pomol po njegovi zgraditvi usposobili za promet s kontajnerji in tradicionalnimi ladjami, kar predpostavlja najprej primerno povezavo operativnih obal s preostalim cestnim in železniškim omrežjem. Minister Mancini je odgovoril, da sledi vlada in zlasti njegovo ministrstvo z veliko občutljivostjo razvoju problemov v zvezi s pomolom VII, ki bo kakor znano v svojih grobih obrisih izdelan v teku prihodnjega leta.

Te dni je stopila v stik z ministrom za zunanjo trgovino Tolloyjem skupina predstavnikov državnega podjetja za izkoriščanje petrolejskih vrelcev iz zemeljskega plina ENI ter mu poročala o pogajanjih za speljavo sibirskega plinovoda skozi sosedne vzhodne države do Furlanije-Julijske krajine. Minister Tolloy je v tej zvezi naročil posebnemu strokovnemu odboru, naj v najkrajšem času uskladi delovanje ustanov, ki imajo opravka s tem vprašanjem.

Sporočila županstva

POKRITI BAZEN ZAPRT V NEDELJO

Tržaško županstvo sporoča, da občinski pokriti bazen ne bo odprt za občinstvo v nedeljo, 23. t.m., pač pa samo v soboto od 12. do 16. ure, in sicer zaradi športnih prireditev. Občinstvo bo imelo dostop na stopnišča.

SUPLENTSKA MESTA V OTROŠKIH VRTCIH

Tržaško županstvo sporoča, da kandidatinje za suplentska mesta v občinskih otroških vrtcih v letu 1967-68 morajo predložiti zadevne prošnje na kolkovanem papirju skupno s predpisanimi dokumenti do 12. ure 13. maja, in sicer na zadevni občinski urad — soba štev. 32. — Podrobne informacije lahko dobijo od 9. do 12. ure v sobi štev. 97.

IZŽREBANA SLIKA

Tržaško županstvo sporoča, da je bil izžreban listek loterije občinske galerije, in sicer štev. 17575. Srečni lastnik dobi risbo slikarja Passaura, in sicer v sobi štev. 124 na županstvu.

Priprave za razstavo cvetja in povrtnin

Včeraj popoldne se je sestal na izredni seji vodstveni svet ustanove za obnovo kmetijstva, ki prireja XII. cvetlično razstavo. Seje, ki sta se je udeležila tudi župan Spaccini in predsednik pokrajine Savona, je bila na velesejemskem razstavišču. Po seji sta si oba ogledala v spremstvu prof. Nattija razstavne prostore.

Medtem na razstavišču mrzlično delajo in bo v soboto za otvoritev vse pripravljeno. Takoj po vhodu je dolg hodnik, kateremu sledi prava dvorana z vodnjaki in številnimi cvetlicami ter rastlinami, ki vodi v paviljone. Prevladujoče barve so bela, oranžna in temnomodra. Nešteti in pestri cvetlični kelihi pa bodo tvorili, ko bodo razmeščene vse cvetlice, pravo mavrico barv.

V okviru razstave so tudi ustanovili šest žirij, sestavljenih iz priznanih strokovnjakov, ki bodo dodelili razne nagrade.

Danes v Ricmanjih predavanje o raku

Danes ob 20. uri bo v prostorih prosvetnega društva v Ricmanjih javno predavanje o temi: «Zdravljenje in preventivno zdravljenje ženskih rakastih obolenj». Predaval bo primarij centra za rakasta obolenja v Trstu prof. Lovenati.

Zveza italijanskih žena (UDI), ki prireja predavanje, vabi vse žene na predavanje, na katerem bodo lahko dobile razna pojasnila.

Prepirljivi sosedje

Na dvorišču stavbe v Ul. Matteotti 22 je včeraj okrog poldne prišlo do prepira med stanovalci zaradi malenkostnih razlogov. 25-letni delavec Salvatore Cosciotti in 25-letni Gaetano Iakofcich sta se sprla z 62-letnim Marcom Bernijem, kateremu je priskočil na pomoč sin Leopoldo. Prepirljivci so se tudi pretepli, zato so se vsi, razen Leopolda Bernija, morali zateči v bolnišnico. Cosciottija in Iakofcicha so sprejeli na drugi kirurški oddelek. Prvi se bo moral zdraviti od 10 do 15 dl zaradi rane po čelu, udarcev po nosu in nosnega krvavenja, drugi pa bo okreval v 10 dneh, ker je imel udarce in lažje rane po obrazu, tilniku in rokah. Kasneje so na nevrokirurški oddelek sprejeli tudi Bernija zaradi udarcev po glavi, čelu in ran po rokah. Zdraviti se bo moral 7 dni. Preiskavo o vzrokih nasalega prepira vodijo karabinjerji.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V MILJAH

Diskusija o občinskem proračunu

Tovarna «Grandi motori» ne bo pri Orehu? - Zakaj Aquila ne plačuje davkov

Sinoči je bila v Miljah seja občinskega sveta, ki je nadaljeval z razpravo o občinskem proračunu. V diskusijo je najprej posegla svetovalka Postogna (KD), ki je poudarila, da bi morala občinska uprava bolj skrbeti za zgodovinske zanimivosti mesta in za razvoj turizma. Svetovalec Marengo (KD) je kritiziral občinsko upravo, češ da se preveč usmerja k najemanju posojil. Svetovalec Opara (KD) je dejal, da se Miljam in Trstu obetajo dobre perspektive, da pa miljska občinska uprava noče tega priznati. Dejal je tudi, da bi morala občinska uprava glede obdavčitve bolj pritisniti na premožnejše občane. Svetovalec Canciani (PSU) je dejal, da je treba bolj skrbeti za čistočo po mestu. Svetovalec Stener (PLI) je kritiziral proračun in izjavil, da bo glasoval proti. Svetovalec Birsa (KD) je očital, da proračun ne prikazuje nobenega načrta in perspektive. Svetovalec Nicolini (KPI) je poudaril, da je proračun pozitiven in da so vključena važna javna dela. Poudaril je, da bi morale krajevne ustanove imeti večjo avtonomijo in je pobijal trditve demokristjanskih svetovalcev o lepih perspektivah za Milje in Trst. Pri tem je še pripomnil, da so iz Rima prišle vesti, da baje ne bodo zgradili tovarne za «Grandi motori» pri Orehu. Svetovalec Scheriani pa je opozoril na važnost vinskih razstav ter se zahvalil občinski upravi za pozornost, ki jo posveča problemom kmetijstva.

Ob koncu je župan odgovoril na zadevno vprašanje, zakaj čistilnica Aquila, ki je na območju miljske občine, ne plačuje nobenega davka. Rekel je, da je občinska uprava večkrat posredovala, toda brez uspeha, ker vodstvo čistilnice vlaga svoje dohodke v nove investicije in s tem opravičilom ne plačuje nobenih davkov niti deželi, niti občini. Na prihodnji seji bo župan odgovoril na pripombe in predloge svetovalcev, nato pa bo glasovanje o proračunu.

Sožalje dežele ob Adenauerjevi smrti

Deželni predsednik Berzanti je poslal zahodnonemškemu konzulu v Trstu Ladislavu Szalaiu brzojavko, v kateri ga prosi, naj izrazi pri vladi globoko sožalje deželnega odbora in njega samega ob smrti državnika Konrada Adenauerja.

Tudi predsednik deželnega sveta de Rinaldini je poslal brzojavko, v kateri izraža tudi v imenu deželnega sveta globoko sožalje ob hudi izgubi, ki je prizadela Zahodno Nemčijo.

Razdelitev uvoznih kontingentov v okviru maloobmejnega prometa

Zunanjetrgovinski oddelek vladnega komisariata za deželo Furlanijo - Julijsko krajino obvešča prizadete trgovce, da bo za razdobje maj - avgust 1967 razdelil med tukajšnje tvrdke in podjetja naslednje uvozne kontingente v zvezi s sporazumom o maloobmejnem blagovnem prometu iz leta 1955: 63,3 milijona lir goveje živine za zakol (carine prosto), 23,3 mil. svežega mesa (prosto carine), 13,3 mil. soljenega in prekajenega mesa (carine prosto), 32,3 mil. svežih morskih rib, rakov in mehkužcev (carine prosto), 73,3 mil. sveže smetane in mleka brez sladkorja in nekoncentriranega (od tega 13,3 mil. lir za samo mleko, carine prosto), 6,6 mil. sira (carine prosto), 5 mil. svežih jajc (carine prosto), 16,6 mil. sveže povrtnine in stročnic (razen svežega in kislega zelja, grenke pese in krompirja (carine prosto), 6,6 mil. svežega in kislega zelja, ter grenke pese (carine prosto), 16,6 mil. krompirja (carine prosto), 16,6 mil. svežega sadja (carine prosto), 3,3 mil. konserviranega sadja in povrtnine (carine prosto), 10 mil. paradižnikovega koncentrata (carine prosto), 26,6 mil. konserviranih rib (carine prosto), 5 mil. maraskinskega soka, 83,3 mil. navadnega konsumnega vina (od tega 60 mil. carine prosto) 5 mil. tipičnega vstekleničenega vina, 16. mil. vina za proizvodnjo kisa (carine prosto), 3,3 mil. kemičnih proizvodov (carine prosto), 6,6 mil. preprog (carine prosto) ter 6,6 mil. pohištva in drobnih izdelkov iz lesa.

Kdor želi biti soudeležen pri razdelitvi omenjenih kontingentov za drugo trimesečje tekočega leta, naj vloži zadevno prošnjo od 20. aprila do vključno 2. maja 1967.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, 20. aprila, ob 21. uri v kino dvorani v ŠKEDNJU,
v nedeljo, 23. aprila, ob 17. uri v Prosvetnem domu na OPČINAH,
v torek, 25. aprila, ob 17. uri v dvorani «A. Sirk» v SV. KRIŽU

LUIGI PIRANDELLO

SAJ NI ZARES

(Ma non è una cosa seria)

komedija v treh dejanjih

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni dvoran.

SK Jadran sporoča, da bo odhod za izlet na Dolenjsko v soboto, 22. t.m. ob 6.30 izpred sodišča (Foro Ulpiano). Priporočamo kopalke.

Gledališča

VERDI

Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic za peti koncert spomladanske simfonične sezone, ki bo danes ob 21. uri.

Orkester gledališča Verdi bo vodil Pierluigi Urbini, kot solist pa bo nastopil violinist Riccardo Brengola.

Še danes razstava prof. Černigoja v Kulturnem domu

Z današnjim dnem se zaključuje razstava, ki jo je prof. Avgust Černigoj priredil v foyerju Kulturnega doma in ki je zbudila med občinstvom precejšnje zanimanje že zaradi značaja, ki ji je naš priznani umetnik dal.

PD IGO GRUDEN in ŠD SOKOL iz Nabrežine

vabita vse člane in prijatelje na

OBČNI ZBOR

ki bo v soboto, 22. t. m. ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

SPD Trst vabi vse člane na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v petek, dne 21. aprila, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9.

Izleti

SPD Trst javlja, da bo za dvodnevne prvomajske praznike organiziral izlet v Dolomite za turiste, smučarje in alpiniste. Podrobnejše informacije v Slovenskem klubu.

KROŽEK ABSOLVENTOV SLOVENSKE TRGOVSKE AKADEMIJE

prireja dne 4. maja majski pic-nic z avtobusom v Beneško Slovenijo.

Cena 1000 lir za člane, za nečlane 1300 lir. — Prijave se sprejemajo vsak dan v Tržaški knjigarni od 18. do 19. ure.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 19. aprila 1967 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

UMRLI SO: 11 mesecev stari Roberto Frassini, 67-letni Mario Salvi, 82-letni Lorenzo Cima, 87-letna Antonia Zanino, 72-letna Francesca Iurkovic vd. Vosilla, 64-letna Olga Sincovich vd. Nesich, 76-letni Nicolò Goina, 61-letna Rosa Jurisevic, 79-letna Antonia Plisca, 83-letni Sebastiano Bonifacio.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon-Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; Nicoli, Skedenjska ulica 80 (Skedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg bolnišnice 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

SLUŽBA OBČINSKEGA ZDRAVNIKA. Za poklic v prazničnih dneh v primeru, če ni mogoče najti drugega zdravnika, je treba telefonirati na štev. 90-235.

Ravnateljstvo Nemškega kulturnega inštituta v Trstu sporoča, da danes ne bo napovedanega predavanja prof. Klarmanna o Franzu Werflu zaradi obolelosti predavatelja.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Eme Starčeve daruje Tatjana Siškovič 1000 lir za dramsko skupino prosvetnega društva Ivan Cankar.

PD BARKOVLJE
priredi danes, 20. t. m. ob 21. uri v društvenih prostorih

SPOMINSKI VEČER

za bivšim pevovodjem in predsednikom društva

MILANOM PERTOTOM

Poleg priložnostnega govora bo na programu nastop pevcev pevskega društva PROSEK-KONTOVEL, profesorice Feodore Ferluge in domačih gojencev šole Glasbene matice v Trstu.

Vabimo prijatelje in predvsem člane, bivše pevce pokojnika, da se udeleže tega večera.

V Kulturnem domu razstava J. Cesarja

Na pobudo kulturne komisije pri SKGZ bo v soboto, 22. aprila t. l. ob 18. uri v foyerju balkona Kulturnega doma otvoritev

RETROSPEKTIVNE RAZSTAVE TRŽAŠKEGA SLIKARJA JOŽETA CESARJA OB NJEGOVI 60-LETNICI

Razstava bo odprta do 14. maja.

Kino

Nazionale 15.30 «Grand Prix» Metrocolor, James Garner, Eva Marie Saint, Yves Montand.
Excelsior 16.00 «Il Faraone» Poljski film v technicolorju, predlagan za nagrado Oscar. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «A noi piace Flint» Barve De Luxe. James Coburn.
Eden 16.00 «L'armata sul sofa» Catherine Deneueve, Pierre Brasseur.
Grattacielo 15.30 «Quelli della San Pablo» Barve de Luxe. — Steve McQueen, Candice Bergen.
Ritz (Ulica San Francesco 10) 16.00 «Matt Helm... non perdona» Technicolor. Ann Margret, Dean Martin, Karl Malden.
Alabarda 15.30 «La resa dei conti» Colorscope. Lee Van Clee, Thomas Millian.
Filodrammatico 16.30 «Questo e il mondo delle donne» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Uccellacci e uccellini» Film, s katerim je Totò drugič dobil nagrado «Nastro d'argento». Prepovedano mladini pod 14. letom. Zadnji dan.
Cristallo 16.00 «Colpo maestro al servizio di Sua Maesta Britannica» Technicolor. Richard Harrison.
Garibaldi 16.30 «Amore e desiderio» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 15.30 «L'uomo del banco dei pegni» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Capitol 16.30 «Non stuzzicate la zanzara» Technicolor. Rita Pavone, Peppino De Filippo, Mita Medici.
Impero 16.00 «La contessa di Hong Kong».
Vittorio Veneto 15.15 «Chi ha paura di Virginia Woolf» Film 5 Oscarjev. Elizabeth Taylor, Richard Burton. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 16.00 «Salomone e la regina di Saba» Technicolor. Gina Lollobrigida, Yul Brynner.
Astoria (Ulica Zorutti, filobus št. 1) 16.00 «Operazione Zanzibar» Technicolor. Steve Cochoran.
Astra 16.30 «Johnny West il mancino» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.00 «All'ombra del ricatto» Technicolor. Edmond O'Brien, Vera Miles. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Ivan Cankar obvešča, da bo danes ob 15.30 telovadba za otroke.

* * *

Prosvetno društvo Prešeren Boljunec vabi na svoj redni občni zbor, ki bo v soboto, 22. aprila ob 20.30 v kino dvorani. Na dnevnem redu je poročilo začasnega odbora, razprava o nadaljnjem delovanju društva in volitve novega odbora.

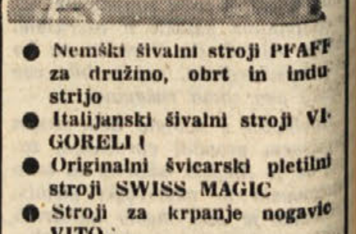

- Nemški šivalni stroji PFAFF za družino, obrt in industrijo
- Italijanski šivalni stroji VIGORELLI
- Originalni švicarski pletilni stroji SWISS MAGIC
- Stroji za krpanje nogavic VITOS
- Naprave za prevlačevanje kovinskih gumbov
- Stroji za likanje in likalniki za obrt in industrijo
- Šivanke, potrebščine, specializirana popravljalnica

Delponte Pietro & C.
Trst, Ul. Timeus 12 Tel. 90.279

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH

vabi svoje člane, vlagatelje in vse, ki se zanimajo za ta domači zavod, na slovesno otvoritev novega sedeža na Opčinah v Bazoviški ulici 2, ki bo v

NEDELJO, 23. APRILA 1967, OB 10. URI

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

Številne priče so včeraj potrdile da je bila Ul. della Tesa zanemarjena

Ugotovitev krivde bo važna za določitev odškodnine prizadetim zaradi hude eksplozije v omenjeni ulici

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Ligabue, tožilec Ballarini, zapisnikar notar Modugno) se je včeraj nadaljevala obravnava proti 47-letnemu Josipu Dujcu s Trga sv. Jakoba 9-1, 55-letnemu Karlu Grgiču s Furlanske ceste 57 ter 57-letnemu Riccardu Maitanu iz Ul. Baiamonti 8.

Kot smo že poročali včeraj, so omenjeni obtoženi, da so nenamerno povzročili smrt treh oseb, ki so izgubile življenje 14. julija 1963 zaradi strahovite eksplozije, ki je nastala v delavnici v Ul. della Tesa 5.

Omenili smo že, da se bo ta razprava precej zavlekla. Že predvčerajšnjim so sodniki zaslišali 30 prič in prav toliko jih je nastopilo tudi včeraj. V mnogih primerih gre za osebe, ki ne vedo povedati kaj bistvenega, ki bi utegnilo pojasniti okoliščine, v katerih je prišlo do nesreče. Sem pa tja so pričevanja izredno zanimiva, saj osvetljujejo nevzdržne pogoje, ki so tedaj vladali v Ul. della Tesa in ki morda še niso popolnoma odpravljeni.

Ne bomo tu navajali po imenu vseh prič, ki so nastopile včeraj. Pripomnili bomo, da je šlo v glavnem za stanovalce bližnjih poslopij in uslužbence mestne čistoče.

Zelo zanimivo je bilo pričanje Rovattija iz Ul. della Tesa 25. Ta je ogorčeno izjavil, da so tedaj učinkovito delovale v Ul. della Tesa samo tri javne službe, in sicer oskrbovanje s plinom, pošta in davkarija.

«Vedno sem protestiral — je izjavila priča — proti stanju ne samo vodnih odtokov, temveč tudi cestnega tlaka. Stanje v Ul. della Tesa se še danes ni spremenilo.»

«V Ul. della Tesa — je nadaljeval Rovatti — ni opaziti niti karabinjerjev, ne policistov in gasilcev in tudi ne uslužbencev mestne čistoče.»

Priča je nadalje poudarila, da so ulični odtoki vedno zamašeni, čeprav je Rovatti priznal, da je treba to delno pripisati tudi nemarnosti ljudi, ki odmetavajo na ulico smeti in drugo navlako.

Rovatti je nadalje dejal, da je večkrat zahteval posredovanje gasilcev, toda vsi so izjavili, da niso pristojni za rešitev zadeve. Dvakrat se je obrnil na mestne redarje v Ul. della Guardia in tudi na sedež javne čistoče v Istrski ulici. Z Maitanom pa ni nikoli govoril. Na kraju je Rovatti izrecno potrdil, da je sam videl, kako so bili vodni odtoki na ulici (vseh je 6) zamašeni.

Ves sedanji potek obravnave se giblje po teh kolesnicah. Sodnike zanima predvsem, kakšno je bilo stanje odtokov: ali so bili zamašeni in kolikokrat so jih uslužbenci javne čistoče čistili. Pri pričevanju raznih oseb pa prihaja do določenih protislovij. Nekateri trdijo, da so čistili odtoke vsak dan ali pa vsaj večkrat na teden. Neki pometač pa je dejal, da je sicer čistil pogostoma manjše odtoke, toda velikih se ni dotikal, ker sploh ni razpolagal s primernim orodjem.

Nekatere druge priče (gre za stanovalce bližnje okolice) trdijo, da je bila ulica popolnoma zapuščena in da se je mestna čistoča zmenila za Ul. della Tesa samo po hudih nalivih. Gotovo je, da je vodstvo občinske ustanove vsaj v nekaterih primerih poskrbelo za korenitejše čiščenje z motornimi črpalkami (čeprav morda le po hudih nalivih).

Zanimiva je tudi opazka, da je naliv, do katerega je prišlo dober mesec dni pred tragičnim 14. julijem, bil skoraj enak temu zadnjemu. Tedaj pa se ni zgodilo, da bi voda začela zastajati na ulici. Požiralniki so bili tedaj menda bolj čisti. Če bi torej pristojna mestna služba poskrbela za njihovo stalno čiščenje, bi morda ne prišlo do nesreče.

Pripominjamo, da so bila včerajšnja pričevanja uslužbencev ali bivših uslužbencev (nekateri so že v pokoju) javne čistoče v glavnem usmerjena na mestno službo. Res pa je tudi, da so bila v nekaterih primerih precej različna od prvotnih izjav preiskovalnim organom. Sprico tega so prisotni dobili vtis, da se javna uprava ni kdove koliko zanimala za stanje v Ul. della Tesa.

Vse te okoliščine so zelo važne za potek procesa. Postavlja se namreč vprašanje, kdo bo prevzel veliko finančno breme, ki je nastalo zaradi nesreče. Vprašanje je posebno kočljivo, ko gre za Loreievo in njenega sina. Ženska je izgubila pri nesreči moža, stanovanje in opremo. Njen zastopnik je ocenil škodo, ki jo je ženska utrpela na nekaj desetin milijonov lir. Kdo bo plačal te vsote? Brez dvoma ne prva dva obtoženca, ki ne razpolagata s tako velikimi sredstvi in ki sta tudi večkrat protestirala pri javni upravi zaradi pogojev, ki so vladali v Ul. della Tesa. Razsodba sodnikov bo torej zelo važna za določitev odškodnine.

Obravnava se bo nadaljevala danes, ko bodo sodniki zaslišali preostale priče. Proces se bo nadaljeval jutri, ko bodo verjetno spregovorili zastopniki zasebnih strank. Sledila bo prekinitev obravnave tja do prihodnje srede.

Nista prodajala zahtevanega blaga

Te dni je bil v Trstu glavni inšpektor ustanove za zaščito industrijskih znamk iz Milana in posledica tega njegovega obiska je bila, da se bosta morala 60-letni barist Nerone Decaneva iz Ul. Parini 11 in 57-letna trgovka Amalia Grillanz por. Metelli iz Ul. Concordia 27 zagovarjati pred sodniki zaradi trgovske goljufije. Inšpektor je namreč v baru «Oriani» zahteval aperitiv «Gingerino», Decaneva pa mu je serviral aperitiv «Gingersan». Ko je plačal, se je inšpektor predstavil in Decanevi predočil, da ni dobil zahtevane pijače.

Isto se je zgodilo v pekarni Grillanzove v Ul. Madonnina 21, kjer je inšpektor zahteval zavojček čokoladnih bonbonov «Baci» in 100 gramov bonbonov «Fruttini Siciliani». Grillanzova je namesto sicilijanskih bonbonov prodala slične bonbone tovarne «La Giulia». Barista in Grillanzovo je inšpektor prijavil na letečem oddelku in agenti so te dni zaključili preiskavi s prijavama sodišču.

Ranil se je s steklenimi drobci

Včeraj zjutraj so na ortopedski oddelek bolnišnice, kamor so ga prepeljali z rešilnim avtom, sprejeli 25-letnega pomorščaka Herberta Malcolma Griffina iz Calgaryja v Kanadi, ki se bo moral zdraviti 10 dni zaradi urezov pod desno pazduho, krvavenja, verjetnih kitnih poškodb in pijanosti. Griffina so boničarji prevzeli v sobi hotela «Savoia», kjer je prespal del noči. Pomorščak je povedal, da je vkrcan na norveški ladji «Ramborg», ki je zasidrana v koprskem pristaništču. Predvčerajšnjim je prišel v Trst, najel sobo v hotelu in nato odšel po mestu. V neki ulici pa, da se je ranil s steklenimi drobci steklenice, ki jo nosil v rokah. O zadevi so bili obveščeni agenti s komisariata na Trgu Dalmazia, ki so uvedli preiskavo.

Z vespo je trčil v avto

Na Lonjerski cesti pred stavbo štev. 1 je včeraj zjutraj 18-letni inštalater Giorgio Goruppi iz Ul. Biasoletto 10 z vespo TS 34901, na kateri se je peljal proti Lonjerju, treščil v fiat 850 AL 12226, ki ga je vozil 31-letni Angelo Cantelli iz Ul. Cologna 44. Cantelli je namreč začel zavijati na levo, ker je nameraval spremeniti smer in tako presenetil Goruppija, ki je zaradi sunka padel z vespe in se pobil in ranil po rokah, desnem komolcu, obrazu in bradi. Ponesrečenca so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico in ga sprejeli na opazovalni oddelek s prognozo okrevanja v 6 dneh.

Jože Lavrenčič

Danes popoldne ob 15.30 bo izpred mrtvašnice glavne bolnišnice v Ul. Vittorio Veneto krenil pogreb s posmrtnimi ostanki Jožeta Lavrenčiča, ki je v torek popoldne umrl v goriški bolnišnici zaradi srčne kapi v starosti 59 let.

Jože Lavrenčič je bil pred koncem in po koncu druge svetovne vojne zelo pomemben prosvetni in javni delavec, ki je s svojo široko razgledanostjo, poštenostjo, politično in narodno zavednostjo postavil Pevmo in njeno prosvetno društvo «Naš prapor» med najpomembnejša središča narodnega in političnega življenja na Goriškem. Pokojni Pepi je mogel tako razgibati življenje te vasi predvsem zavoljo svoje globoke in iskrene navezanosti na svoj narod, jezik, kulturo in izročila. Vse to mu je vcepila v kri družina na Planini pri Ajdovščini, kjer se je rodil. Med obema vojnama mu fašistično nasilje ni prišlo do živega, ampak ga je še bolj utrjevalo v prepričanju, da je narodna zavest tista važna komponenta v življenju človeka, ki mu daje moralno moč ter smoter pri delu. Ko je narodnoosvobodilni val pljusknil na Goriško, si je v novem pokretu poiskal svoje mesto. Bil je na strani partizanov, jim pomagal materialno, politično in moralno. Hitro je prišla do izraza njegova režiserska žilica ter kulturna razgledanost in načitanost. Leta 1943 je kot predsednik obnovljenega prosvetnega društva zrežiral igrico, ki so jo Pevmci zaigrali v gozdičku pri Šentmavru in na katero so poleg vaščanov povabili tudi partizane; naslednji dan so Nemci prihrumeli v Pevmo in jo zasedli. Po vojni je v prosvetnem društvu, tedaj že pomembni prosvetni organizaciji, trošil svoje najboljše moči, da bi nadoknadil zamujeno. Kot predsednik društva in režiser je pripravil vrsto pomembnih ljudsko - prosvetnih prireditev ter si tako pridobil velik ugled ter mesto v prosvetnem življenju.

Pokojnik je bil od prvega dne naš vsakodnevni naročnik; zanj je bilo branje del življenja, kateremu se ni nikoli odrekel. Ustvaril si je široko obzorje, pridobil veliko prijateljev s svojo globoko človečnostjo in razumevanjem težav sočloveka. Bil je občutljiv za krivice, njegova poštenost pa ni poznala meja. Večidel svojega življenja je bil zaposlen v podgorski tekstilni tovarni, kjer je imel zelo odgovorno delo. Več hudih udarcev v zadnjih letih njegovega življenja je resno prizadejalo njegovo pošteno in občutljivo srce, tako da je njegova smrt bolj posledica teh udarcev kot pa let, ki ga še niso težila. Vsi Pevmci, ki ga bodo ohranili v trajnem spominu, žalujejo za njim. Danes popoldne ga bodo pričakali pri pevmskem mostu, od koder ga bodo pospremili na domače pokopališče.

Tečaj za učitelje o furlanski kulturi

Prve dni aprila se je začel v poslopju furlanskega filološkega društva tečaj za osnovnošolske učitelje o furlanski kulturi. Predavali bodo trije profesorji, eden o furlanski umetnosti 16. stoletja, drugi o znanem fiziku in matematiku Marinoniju, po katerem se imenuje tehnični inštitut, profesor Menis pa bo predaval o Furlaniji pod karolinško vladavino.

Kdaj bodo imeli možnost, oziroma kdaj bodo smeli osnovnošolski učitelji v slovenskih krajih Furlanije poslušati predavanja o pokristjanjenju beneških Slovencev, o njihovi zvesti službi patriarhom, o strašenju meja pod beneško republiko, o njihovih slavnih možeh: Stellinu, Trinku, pesniku Podreki, Klodičih, generalu Skodniku in o njihovih zgodovinskih dokumentih kot npr. o černrjskem dokumentu, videmski bratovščini itd.

Nagrajeni učenci v Beneški Sloveniji

Videmska hranilnica (Cassa di Risparmio di Udine) je razpisala natečaj za najboljše naloge o varčevanju na osnovnih šolah videmske pokrajine. Prve nagrade s hranilno knjižico 10.000 lir ni dobil noben učenec iz slovenskih krajev, pač pa so bili deležni nagrad po 5.000 lir naslednji učenci iz slovenskih krajev: Onelia Podrecca, Manuela Urbancig, Gianfranco Slega iz Osojan v Reziji; Klara Gariup iz Topolovega; Jakomina Osgnach, Aleksij Petricic iz Špetra.

Počitniške kolonije za otroke iz Ronk

Občinska uprava v Ronkah sporoča, da so pričeli vpisovati otroke za poletne kolonije ob morju in v hribih. Na počitnice bodo lahko odšli otroci mestnih šol v starosti od 6. do 12. let. Prošnje imajo na občini, predložiti pa jih morajo učitelji do konca meseca.

Sestanek na deželi zavoljo regulacijskega načrta

Jutri dopoldne bo deželni odbornik za javna dela Luigi Masutto sprejel delegacijo županov tržiškega področja. Pogovorili se bodo o deželnem načrtovanju, zlasti pa o splošnem regulacijskem načrtu za Tržič ter ustanovitvi konzorcija za medobčinski regulacijski načrt, ki so ga predlagale manjše občine tržiškega področja. Na tem sestanku naj bi dokončno sprejeli deželne smernice glede načrtovanja, tako da bi razne ustanove prilagodile svoje pobude podrobnostim regulacijskih načrtov.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 20. t. m. ob 19.30 barvni film Walt Disneya, ki vas vabi da si ogledate:

PAPERINO E C. NEL FAR WEST

in še več

«Pecos Bill» legendarni cowboy Texasa

Kino na Opčinah

predvaja danes, 20. t. m. ob 18. uri Titanus film:

GLI ATTENDENTI

Igrajo: VITTORIO DE SICA, RENATO RASCEL, DORIAN GRAY, GINO CERVI in drugi

Goriško-beneški dnevnik

OB ZAČETKU TURISTIČNEGA LETA

Od leta do leta narašča dotok turistov ki narekuje izvedbo še novih struktur

Poseben položaj Goriške z maloobmejnim prometom, ki ga hotelske statistike ne beležijo - Gorica naj še bolje izkoristi svoj položaj mesta ob odprti državni meji

Moralno poročilo k pokrajinskemu proračunu za leto 1967 prinaša med drugim tudi nekaj zanimivih podatkov o razvoju turizma na Goriškem v zadnjih petih letih. Podatki se nanašajo na domače in inozemske turiste, ki so se ustavili po hotelih in drugih gostiščih ter tam tudi prenočili. K tem je treba prišteti še številne enodnevne turiste, ter tiste, ki so prenočili po zasebnih hišah, zlasti pri svojcih, saj se v obmejnih krajih prepletajo številna sorodstva preko meje.

V poročilu se ugotavlja, da se je število ležišč po hotelih in penzionih lani dvignilo na 7025; to predstavlja znaten porast v primerjavi s položajem v prvih povojnih letih. Leta 1949 je bilo po goriških gostiščih vsega le 2220 ležišč; to število se je dvignilo leta 1961 že na 5402 ter se postopoma dvigalo od leta do leta. Predlanskim je bilo na Goriškem po gostiščih 6851 ležišč; v enem letu je torej znašal priraštek 174 ležišč. Zlasti v prvih povojnih letih, ko je bila gospodarska in politična kriza na Goriškem največja, je bilo treba precej podjetniškega poguma za investicije in gradnje turističnih objektov. Danes, ob odprti meji, po odpravi vizumov in z milijonskim osebnim prometom na leto, je to mnogo lažje in brez posebnih tveganj, zlasti zaradi porasta mednarodnega turizma, ki se preko naše pokrajine preliva proti morju in v notranjost države.

Naj navedemo še nekaj podatkov o številu domačih in tujih turistov na Goriškem v zadnjih petih letih: leta 1961 je bilo po hotelih in drugih gostiščih 124.237 domačih in tujih turistov z 973.623 nočitvami; od tega je bilo inozemcev 55.843 s 477.664 nočitvami. Do leta 1965 se je število turistov dvignilo na 127.804 z milijonom 194.964 nočitvami; od tega je bilo 66.854 inozemcev s 639.082 nočitvami.

Površnemu opazovalcu se bo zdel po teh podatkih napredek v petih letih majhen. Vendar pa je treba upoštevati v naši obmejni pokrajini predvsem drobni turizem maloobmejnega prometa, ki ga hotelski podatki in nočitve ne izkazujejo. Tu gre za stotisoče oseb, ki prihajajo preko meje na enodnevni obisk ali po poslovnih opravkih. To je razvidno iz mesečnih poročil o maloobmejnem prometu, ki je samo na Goriškem v poletnih mesecih dosegel skoro do milijon prehodov v obeh smereh.

Če že torej turizem po gostiščih prinaša lepe dohodke, ki so se od nekaj nad pet milijard leta 1961 dvignili leta 1965 na skoro 7.6 milijarde, potem je prinos drobnega maloobmejnega prometa še dosti večji in še pred nekaj meseci se je govorilo samo o nakupih gospodinjskih strojev, ki so šli v milijarde, da drugih panog niti ne omenjamo.

Iz teh nekaj skopih podatkov je razvidno, kje mora iskati Gorica, kot tipično obmejno mesto in na križišču važnih mednarodnih cest na stičišču dveh različnih svetov, svojo pot in gospodarski napredek. Zato bodo letos in v bodočih letih potrebne še nadaljnje investicije v turistične naprave. Ker je letošnje leto posvečeno turizmu, kot važnemu sredstvu za ohranitev miru in mednarodnega prijateljstva, bodo morale Pokrajinska turistična ustanova in druge turistične organizacije še bolj naglo izvajati pripravljene programe ter pripraviti še nove načrte.

Za letos je deželna uprava zagotovila precej več sredstev za pospeševanje turizma kot smo jih bili deležni prejšnja leta. Treba bo ta sredstva temeljito in na najboljši način izkoristiti ter se na pristojnih mestih še bolj odločno potegniti za izvedbo tistih naprav in objektov, ki so s tem v zvezi. Med temi smo že omenili cesto iz Gorice proti Ljubljani, katero hočejo nekateri krogi usmeriti proti Trstu, ter cesto po Soški dolini in dalje proti Avstriji. Odločno je treba vztrajati tudi za popolno sprostitev železniškega prometa med Gorico in Novo Gorico, zlasti blagovnega, ter ustvariti vse naprave in druge pogoje, ki so potrebni za njegov uspešen razvoj.

Potrebno bo tudi še nadalje in v še večji meri gojiti in poglobiti tiste prijateljske sosedske odnose, ki so predhodnik mednarodnega turizma in mednarodne trgovine.

V okviru turističnega leta je pokrajinska turistična ustanova iz Gorice postavila propagandno tablo na mejnem prehodu pri Rdeči hiši, ki jo vidimo na sliki. Na njej je tudi napis v slovenščini, ki pravi: «Turizem je potni list za mir»

Obvestilo dvolastnikom iz Štandreža

Društvo neposrednih obdelovalcev zemlje iz Štandreža obvešča vse dvolastnike iz tega kraja, da bodo odborniki v nedeljo, 23. aprila od 11. ure dalje sestavljali v prostorih gostilne Lutman prošnje za sečnjo lesa v Jugoslaviji. Prizadeti dvolastniki naj prinesejo s seboj tudi posestno polo.

Natečaj za šolske štipendije

Z današnjim dnem bo šolsko skrbništvo v Gorici objavilo natečaj za dodelitev štipendij revnejšim dijakom za leto 1967-68. Natečaj velja za dijake višjih srednjih šol.

Prošnje za udeležbo pri natečaju je treba vložiti do 20. maja na šoli, ki jo dijak obiskuje ter jo mora podpisati oče ali skrbnik. Pismeni izpiti bodo 30. maja v šoli, ki jo bo skrbništvo še določilo.

Sestanek sekcije PSU v Tržiču

V ponedeljek, 24. aprila se sestanejo člani mestne sekcije PSI-PSDI v Tržiču. Sestanka, ki se bo pričel ob 20. uri, se bo udeležil deželni sotajnik poslanec Fortuna. Gre za prvi sestanek, na katerem bodo izvolili izvršni odbor. Novi odbor bo vodil politični tajnik, kateremu bosta pomagala podtajnik in administrator. Na dnevnem redu sta poročili dveh tajnikov Bonadonne in Bona, predložitev resolucij in kandidatov.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je v Ronkah odprta lekarna «Alla Stazione», dr. Matitti, Vermeljan, Drevored Garibaldi št. 3, telefon 75046.

S SEJ OBČINSKIH SVETOV OD AHTENA DO TRBIŽA

Skromna javna dela v Beneški Sloveniji in urbanistični problemi Trbiža

Med najbolj zapuščenimi kraji je še vedno Rezija

Vrstijo se seje raznih občinskih svetov, ki so bolj optimistične, kakor so bile zaključne v novembru in decembru, ko so občinski odbori polagali občinskim svetom obračune in se je izkazalo, da ni skoraj nobena občina opravljala nobenih pomembnih javnih del, še manj pa svoje naloge, da bi napravila vsaj korak naprej v spremembi sedanjega življenja v goratih emigrantskih krajih. Obračuni so bili sicer formalno v ravnovesju, a napravilo se ni nič. Kolikor je bilo kaj javnih del, je šlo za politične podpore dežele, ki je razdelila nekaj milijonov za najnujnejša, a tudi skrajno skromna javna dela: pokrpali so nekaj poljskih poti, zakrpali vodovode, ki so puščali, in očistili kanalizacijo toliko, da ne izbruhne epidemija.

Subid in Kanceljer, dve slovenski gorski vasici visoko gori pod Javorjem in Čufinom, sta se nenehno pritoževali nad ahtensko občinsko upravo. Pred dvema letoma, ker jim je hotela naprtiti kar milijonske davčne zaostanke, ki jih je zakrivila uradniška malomarnost; že leto dni pa vodijo boj osebno proti županu, ker vlada v njihovih ulicah egiptovska tema. Napadali so ga prek svojega zastopnika na občinskih sejah in pa izredno uspešno v videmskih listih. Z njimi je potegnila vsa javnost videmske pokrajine. Županu Emeratiju ni preostalo drugega, kot da je med glavne predmete seje ob koncu marca postavil še načrt za novo razsvetljavo v Subidu in Kanceljerju, ker ljudje niso hoteli kakih provizoričnih stebrov. Proračun ahtenske občine znaša 183 milijonov in v ravnovesju dohodkov z izdatki. Ljudje so se pomirili, toda le začasno, ker so kot v vseh gorskih slovenskih vaseh, ki spadajo pod furlanska središča v ravnini, navajeni trde borbe z občinskimi upravami, ki komaj vedo, kje ležijo posamezne slovenske vasi v hribih.

Na trbiški občini imajo pogostne seje, ali zaradi pogostnih odstopov občinskih svetovalcev, ali pa odbornikov, ali pa zaradi nepravilnosti, ki nastajajo v Trbižu samem zaradi prehitre rasti mesta in pa seveda počasnosti v izdelovanju urbanističnega načrta. Verjetno so krivi tudi špekulativni vrinki raznih ljudi, ki bi radi samovoljno gradili in se požvižgali na interese celote. Trbiž je trgovsko središče in tudi pomembno uradno zbirališče. Zanj dajejo pomembne vsote razne oblasti, zlasti pa dežela. Gradijo se ljudska stanovanja, kar je redkost v Furlaniji, a domači trgovci so se že tako povzpeli, da zidajo tudi sami trgovske lokale in stanovanjske hiše. Oblika tal v Trbižu je taka, da terja strogo spoštovanje urbanističnih norm, da ne bi prišlo do sesedanj zemljišč in do katastrofalnih usadov. Preveč so se na jugu države igrali z urbanizmom, da bi mogli dopustiti tu na skrajnem severu anarhično špekulativno graditev. Ljudje se čudijo in jezijo, da ni občina znala toliko časa urediti urbanističnega problema. Arhitekt Barbi pa je skupaj z občinskimi odborniki skušal potegniti črto med ekonomičnimi ljudskimi gradnjami in pa reprezentativnimi stavbami za razne javne ustanove.

Manj pereča kot v Trbižu pa je bila občinska seja v Reziji, to je v občini, kjer ni mogoče govoriti o bujnem razvoju in zato urbanističnega problema skoraj ne poznajo. Cela dolga seja 1. aprila je bila v znamenju raznih formalnih sklepov: potrditi na primer redno pogodbo z ONAIRC glede otroškega vrtca na Ravenci, postaviti, zamenjati ali pa premestiti razne zastopnike občine v raznih po zakonu predvidenih ustanovah. Uporno vas Osojane so skušali pomiriti z zgraditvijo kanalizacije, o cesti v Liščace in naprej čez hrib v dolino Učje niso hoteli govoriti, ker se deželne in vojaške oblasti branijo prispevati za to tako važno turistično, a zelo drago cesto. Rezija tudi v tem letu ne pričakuje ničesar: ne turističnih infrastruktur ne bližnje zaposlenosti svojih občanov, ničesar, samo golo administracijo. Domačin Tosoni je sam zgradil svoj lepi in kar prostorni ter sodobni hotel. Še vedno samo emigranti držijo pokonci vse življenje doline. Vse, kar občina lahko napravi, je to, da izda razdelilnik za drva, ki jih dobivajo uslužbenci in družine emigrantov iz domačih rezijanskih gozdov. Vse drugo pa je čisto navadna občinska administracija, ki je sama sebi sredstvo in smoter. Ne dežela ne pokrajina in niti Karnijska skupnost ne znajo, se ne potrudijo ali kakor Rezijani pravijo, nočejo, da bi Rezija zaživela kot turistična dolina, ki ima vse svoje naravne atribute, samo nobenih turističnih infrastruktur. Najhujše pa je, da ni nobenih znakov, da se bo stališče oblasti do nje izboljšalo.

* * * *ar*

Seja občinskega sveta špetrske občine 1. aprila je bila zanimiva. Načrti o novih javnih delih so še kar široko zajeti pri znanem pomanjkanju občinskih finančnih sredstev. Sklepali so, da bodo izvršili naslednja javna dela: za 11 milijonov lir bodo uredili kanalizacijo v Špetru in v bližnjih vaseh. Že preveč dolgo se je vleklo vprašanje kanalizacije, ker ni bilo mogoče odlašati, saj se je nabirala nesnaga, smrad in so se vlivale pomije po cestah.

Velika vas Dolenja Barana je zahtevala, da se konča vodovod v novi izvedbi in so zato odobrili 10 milijonov lir za drugi del vodovoda.

Občinski možje so tudi odobrili izdatek za zgraditev otroškega vrtca v Dolenjem Barnasu. Celo se niso upirali dati 750.000 lir, da se ogradi športno igrišče, saj igra vsa mladina po dolinskih vaseh nogomet.

V mali vasici Podbarnas pa je bilo treba kupiti zemljišče in pripraviti majhen trg, kjer bi se ljudje mogli zbrati, prodajati in sploh imeti pošteno in čisto središče. Tudi to jim je občinski svet odobril.

Otrok se malo rodi in mnoge ženske gredo rodit v mestne bolnišnice. Zato so lažje sklenili na občinski seji, da bodo imeli skupno službo babice kar za tri občine: Špeter, Podbonesec in Sovodnje, torej za tri velike in razsežne občine z nekaj desetinami vasi v treh raznih dolinah in po bregovih.

Za konec so še opravili razne formalne sklepe, kot na primer odobritev obračuna za leto 1965 in izpopolnitev raznih občinskih komisij.

S temi sklepi so izčrpali možnosti občinskega proračuna, ostanejo pa še deželni prispevki za razne dejavnosti kmetijstva in turizma.

Šolski nadzornik za videmsko pokrajino dr. Liuzzi je sporočil imena učiteljskih kandidatov, ki so napravili pismeni izpit in ki bodo pripuščeni k ustnim izpitom, ki se začno 26. aprila. Od nad dva tisoč kandidatov za stalna mesta je pripuščeno k ustnim izpitom nekaj sto kandidatov. Med njimi so zelo redki moški. Okoli sto jih je med temi ženskimi kandidatinjami iz Beneške Slovenije, ki so študirale na učiteljiščih v Špetru, Čedadu in Tolmezzu. Druge so iz raznih pokrajin Italije.

PROSVETNO DRUŠTVO «BRIŠKI GRIČ» IZ ŠTEVERJANA

priredi pri gostilni «DVOR»

PROSLAVO I. MAJA

z naslednjim sporedom:

Od 29. aprila do 4. maja: VINSKA RAZSTAVA ki jo prireja odbor vinogradnikov iz Štverjana in z Oslavja

V nedeljo, 30. aprila ob 16. uri: TEKMOVANJE V BRIŠKOLI: I. nagrada: živo tele; II.: pršut in več manjših nagrad

1. maja ob 16. uri: KONCERT nastopajo: godba mestne milice iz Ljubljane in harmonikarji iz Karlovca

4. maja ob 17. uri: NAGRADNO TEKMOVANJE ANSAMBLOV «BEATS»

VSAK VEČER BO PLES NA PROSTEM OD 19. DO 1. URE PO POLNOČI. IGRAL BO LOVSKI KVINTET IZ LJUBLJANE

DELOVAL BO TUDI DOBRO ZALOŽEN BIFE' Z DOMAČIMI KLOBASAMI PEČENIMI NA ŽARU IN S ČEVAPČIČI

PO CESTI VINA IN ČEŠENJ

Goriška Pro loco priredi folklorni izlet v Štverjan

Sodelujejo zbor Seghizzi, folklorna plesna skupina in mestna godba iz Gorice

Goriško turistično društvo Pro loco pripravlja za nedeljo, 23. aprila svojo prvo manifestacijo v Brdih, ki je namenjena predvsem Goričanom in njihovemu pomladnemu obisku v Brdih, kjer je sedaj vse v cvetju.

Program predvideva sodelovanje pevskega zbora Seghizzi in folklorne plesne skupine «Santa Gorizia», ki se bosta ob 14. uri zbrala na križišču onstran pevmskega mostu. Tu se bodo naložili na lojterne vozove s konjsko vprego ter tako nadaljevali izlet proti Štverjanu. Ena skupina bo krenila skozi Pevmo in Oslavje, druga pa skozi Grojno in Bukovje. Obe se bosta ustavili v vseh 12 gostilnah, ki so razvrščene ob cesti vina in češenj ter izvajale tam kratek program. Sešli se bosta na vrhu v gostilni Formentini, kjer jih bo že čakala mestna godba iz Gorice, ki je bila obnovljena po prizadevanju Pro loco iz Gorice. Sestanek na vrhu je predviden ob 17.30 in tam bodo vsi skupaj na prostem, če bo vreme ugodno odpeli, izvajali folklorni program pesmi, plesov in ljudske glasbe.

To bo torej prva propagandna turistična manifestacija ob nastopu poletne sezone v Brdih, ki se bodo po ureditvi ceste preko Oslavja, prav gotovo še bolj razvila v turistično privlačnost.

Najemnina za občinsko zemljišče na Peči

Občinska uprava v Sovodnjah vabi vse tiste vaščane s Peči, ki imajo v najemu del občinskega zemljišča št. 39, kat. vl. 241, naj pridejo plačat svoj delež najemnine, ki znaša za leto 1967 po 1100 lir. Najemnino morajo plačati najkasneje do 30. aprila t.l., in sicer občinskemu nameščencu Danilu Žigonu, vsak dan med uradnimi urami.

KLUB «SIMON GREGORČIČ»

priredi v sredo, 26. aprila ob 20.30

v PROSVETNI DVORANI v Gorici — Verdijev korzo 13

GLEDALIŠKI VEČER

Na sporedu sta dve enodejanki poljskega dramaturga S. Mrožka

«STRIP TEASE»

in

«ČAROBNA NOČ»

Vstopnina po 300 lir za odrasle in po 150 lir za dijake.

Prodaja vstopnic na sedežu SPZ v Gorici, Ul. Ascoli 1/I., tel. 24-95, ter eno uro pred predstavo pri gledališki blagajni.

Darovi in prispevki

Za krvno banko v Gorici so darovali: Antonio Di Blas v počastitev spomina polkovnika Galanteja 5000 lir; Mario Vinci v spomin na Aido Perinsig 2000 lir.

Kino

Gorica

VERDI. 21.00: «La Boheme». Opera v 4 dejanjih. Glasba G. Puccini. Dirigent Massaron.

CORSO. 17.15: «Tobruk», R. Hudson in G. Peppard; ameriški barvni kinemaskopski film.

MODERNISSIMO. 17—22: «Un get. tone per il patibolo», J. Louis Tintignant in M. J. Nat. Francoski kinemaskope v barvah; mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «Nuda per amare», L. Palmer in Peter Van Eick; črnobeli film, mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

VITTORIA. 17—21.30: «La spietata colt di Gringo», Martha Dovan in Charles Otter; italijansko-španski barvni kinemaskopski film.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «I ponti di Toko-ri», W. Holden, G. Kelly. Kinemaskopski film v barvah.

EXCELSIOR. 17.30—21.30: «Il dottor Živago», A. Sharif, A. Guinens, G. Chaplin. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 17.30—22: «Il ritorno dei magnifici sette», J. Brynner, R. Fulbi. Kinemaskope v barvah.

S. MICHELE. 19—22: «Merletto di mezzanotte», D. Day in J. David; v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 20.30: «Il vecchio ed il mare», Spencer Tracy.

RIO. 19—21.30: «Gli amanti latini», F. Franchi in C. Ingrassia in Totò.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

LEKARNA V TRŽIČU

Ves dan in ponoči je dežurna lekarna «Rismondo», dr. Rismondo, Ul. Toti 50 telefon 72701.

šport šport šport šport šport šport

ZA POKAL SEJEMSKIH MEST

Katastrofa Juventusa 3:0 (1:0) za Dinamo

Leeds United izločil Bologno

ZAGREB, 19. — Dinamo je danes premagal v povratni tekmi turnirja za pokal sejemskih mest turinski Juventus s 3:0 (1:0). V prvem polčasu sta si bili enajsterici enakovredni, vendar je domačinom uspelo že v 4' preiti z Novakom, ki je izkoristil predložek Brnčiča, v vodstvo. Turinčani so sicer izvedli več napadov, vendar jih je budna obramba Dinama vedno že v kali zatrla.

V nadaljevanju je italijanska enajsterica popolnoma popustila, kar so izrabili Zagrebčani, da so z Mesičem v 21' podvojili rezultat. Jukič je z leve strani predložil krilcu, ki je z razdalje 10 do 12 metrov ostro streljal in poslal žogo v zgornji levi kot. Juventus ni mogel in niti znal odgovoriti in po sedmih minutah tretji gol, ki ga je tokrat dosegel Belin s kazenskim strelom, ki ga je avstrijski sodnik Schiller prisodil zaradi prekrška nad Jukičem.

Od Juventusa samo Sarti ni razočaral, medtem ko so se pri Dinamu najbolj izkazali Brnčič, Belin in Lamza. V polfinalu se je Dinamo spoprijel z Eintrachtom iz Frankfurta.

Postavi
DINAMO — Skorič; Cvek, Brnčič; Belin, Ramljak, Mesič; Novak, Gucmirtl, Jukič, Lamza, Rora.
JUVENTUS — Anzolin; Gori, Leoncini; Bercellino, Castano, Sarti; Stacchini, Del Sol, Zigoni, Cinesinho, Menichelli.

* * *

LEEDS, 19. — Tudi Bologna je bila izločena iz turnirja za pokal sejemskih mest. V povratni četrtfinalni tekmi jo je Leeds United premagal z 1:0, kar bi sicer ne zadostovalo za kvalifikacijo, ker je bilo angleško moštvo poraženo v Bologni z istim rezultatom. Zaradi tega so odigrali dva podaljška, ki pa nista prinesla nobenih sprememb. Tako se je sodnik poslužil žreba, ki se je zaključil v korist Leedsa. Angleži so dosegli edini gol v 9' p.p. z enajstmetrovko, ki jo je Johnny Giles realiziral.

Postavi
LEEDS — Sprake; Reaney Madeley; Bremner, Bell, Hunter; Giles, Belfitt, Greenhoff, Gray, Cooper.
BOLOGNA — Vavassori; Roversi, Ardizzon; Furlanis, Janich, Tumburus; Perani, Bulgarelli, Haller, Fogli, Turra.
SODNIK: Erwin Vetter (V. Nem.)

* * *

LEIPZIG, 19. — V prvi tekmi četrtfinala za pokal sejemskih mest je vzhodnonemška enajsterica Lokomotive premagala škotsko moštvo Kilmarnock z 1:0 (1:0).

Za pokal evropskih prvakov

INTER 1 CSKA 1

STRELCA — v 45' p.p. Facchetti (Inter), v 22' d.p. Canev.
INTER — Sarti; Burgnich, Facchetti; Bedin, Guarneri, Picchi; Jair, Mazzola, Cappellini, Suarez, Corso.
CSKA — Jordanov; Vasilev, Gaganelov; Marincev, Stankov, Penev; Rajkov, Canev, Radley, Jakimov, Nikodimov.
SODNIK — Wlachojanis (Avstr.)
KOTJE 14:1 za Inter. Gledalci — 75.000.

MILAN, 19. — Čeprav je Inter danes ves čas napadal, se mu ni posrečilo spraviti na kolena zelo požrtvovalne enajsterice iz Sofije. Kljub premoči se je Milančanom posrečilo šele tik pred zaključkom prvega polčasa priti do gola s Facchettijem, vendar so si Bolgari v nepričakovanem protinapadu izsilili prosti strel: žoga se je odbila od zida do Caneva, ki je s parabolo presenetil Sartija.

Zanimivo je, da je bolgarska enajsterica igrala celih 55 minut z 10.

Prijateljska nogometna tekma

V nedeljo na Proseku Stari-Mladi iz V. Repna

Tekma «za večerjo» bo ob 15. uri

Kdo bo plačal večerjo?

S tem vprašanjem se v Velikem Repnu zadnje dni najbolj ukvarjajo. V nedeljo popoldne bo namreč na sporedu izredno zanimiva nogometna tekma med poročenimi in «ledih». V Velikem Repnu občinsko nogometno igrišče še ni dokončano, zato se bodo «stari» in «mladi» nogometaši zbrali ob 15. uri na stadionu «Velika Rouna» pri Proseku, objektu ki je visoko cenjen za športne spopade med «rogarji» in «žagarji».

Cilj vsakega moštva je zmagati in se proslaviti pred posameznima taboroma v vasi, višji cilj pa predstavlja večerja s katero bo v gostilni Križman poražena ekipa pogostila zmagovalce.

Mladi so pred veliko in težko nalogo. V minulih letih so odigrali že tri podobne tekme in samo v prvi so uspeli mladi premagati starine. V drugi tekmi so bili uspešni stari s 3:2, lansko leto pa se je razlika v korist starih še povečala. Tekma se je končala namreč s 3:1.

Repenski nogometaši, posebno poročeni, se na srečanje vestno pripravljajo. Zapustili so gostilno in dom in se po vaškem trgu podijo za žogo, kot bi bili še fantje. Ekipi bosta verjetno nastopili v naslednjih postavah:

MLADI: Frančko Mulič, Branko Guštin, Alojz Škabar, Edo Škabar, Zmago Ravbar, Branko Hrovatič, Emil Škabar «Zajčev», Karlo Škabar «Pepcev», Emil Purič, Marlo Šuc, Dušan Guštin.

STARI: Tavčar «Žeštkov», Purič «Pekičev», Egon Škrk, Bine «Metevžinov», Milan «Repcev», Milko «Lazarjev», Nini «Brščev», Egidio Baiss, Rino, Ninko «Tevčev».

Iz taktičnih razlogov še ni točno znano, katera mesta bodo na igrišču posamezni igralci zavzeli, največ pa jih bo gotovo tam, kjer bo žoga.

Mladim bo nedvomno tudi letos trda predla, saj so nekateri «stari» še mladi in obenem res dobri nogometaši, kot na primer Milan «Repcev». Mladi mislijo vsekakor na zmago in tekma bo nedvomno izredno napeta od prve do zadnje minute.

Obeta se veliko smeha in zabave in obisk gledalcev bo gotovo rekorden.

—lin—

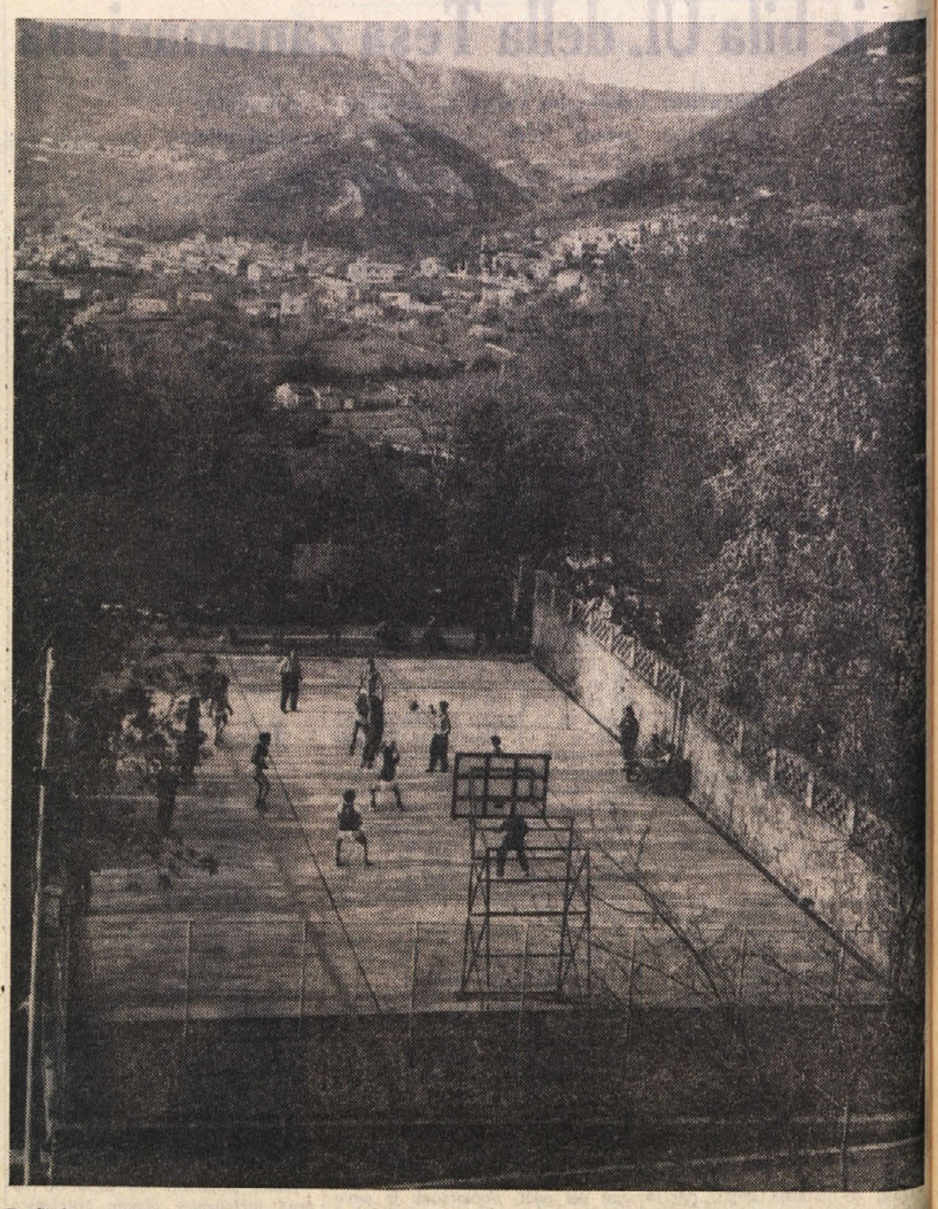

Prejšnjo nedeljo je Breg organiziral na svojem novem igrišču v Dolini mednarodni prijateljski odbojkarski turnir. Na slikah: zgoraj — pogled na novo igrišče, na sredi — med srečanjem deklet Brega in Izola, spodaj — na mreži med spopadom moških ekip domačinov in gostov iz Izole

PRVENSTVO III. AMATERSKE KATEGORIJE

Zaradi spodrsljaja Vesne odločilna tekma s Primorjem?

V nedeljo je bilo na sporedu 10. povratno kolo nogometnega prvenstva III. amaterske kategorije. Večjih presenečenj ni bilo, razen v skupini L, kjer je bila Vesna prisiljena deliti točki s Tecnoferramento. Križani so nujno potrebovali obe točki, s katerima bi si matematično osvojili naslov prvaka v tej skupini. Tekmeci pa so jim prekrižali račune zaradi česar ni izključeno, da bo morala Vesna zaradi predvidene zmage Primorja v nedeljo, odigrati s Prosečani odločilno tekmo, ki bi zmagovalcu dala pravico do nastopa v kvalifikacijskih tekmah za II. kategorijo. Križani so dobro poznali tekmece, ki so jih že v prvem delu prvenstva prisilili na delitev nagrade. Zato so se takoj pognali v napad in kmalu prešli v vodstvo. Tecnoferramenta se jim je oddolžila, izenačila stanje in v nadaljevanju celo vodila, dokler ni Vesna ponovno izenačila.

Primorje pa je imelo v gosteh požrtvovalno enajsterico Primorca. Prosečani so bili favoriti, a so do celotnega izkupička prišli s težavo in šele v zadnjih minutah igre. Primorec je z agonistično igro večkrat spravil v zadrego tehnično bolj pripravljene igralce Primorja, ki so nujno potrebovali dve točki. Trebenci so prvi prišli v vodstvo z enajstmetrovko, katero je realiziral E. Kralj, toda kasneje je moral njihov vratar dvakrat kloniti pred dvema močnima streloma Verginelle. Primorje bo moralo v nedeljo zmagati, ker bo samo tako dohitel Vesno, ki je že zaključila prvenstvo.

V skupini M je enajsterica Rosandre v zadnji tekmi prvenstva odpravila z gladkim 7:0 Esperio ter še enkrat potrdila, da je vredna najvišjega mesta v lestvici.

Podlonjerci pa so morali tudi v nedeljo poraženi z domačega igrišča. Unionu je uspelo le v prvem polčasu brzdati tekmece, v drugem delu igre pa jim je Flaminio zadal dva gola. Brežani pa so tokrat počivali, a se jim je kljum etmu počilo ohraniti položaj, ki so ga imeli

LESTVICI

Skupina L

Vesna	20	13	5	2	45:16	31
Primorje	19	13	3	3	39:14	29
Aurisina	18	12	2	4	28:16	26
Tecnoferr.	19	10	5	4	30:20	25
Roianese	19	9	6	4	28:17	24
Lib. Prosek	19	6	5	8	23:30	17
L. Barcol. B	19	4	6	9	17:23	14
G. Viani	18	4	6	8	16:23	14
Coop	19	4	5	10	16:28	13
Primorec	19	2	5	12	15:34	9
Gretta	19	1	4	14	14:49	6

Skupina M

Rosandra	20	16	3	1	63:9	35
Virtus	18	12	4	2	44:15	28
S. Anna	19	10	3	6	39:23	23
Campanelle	19	10	3	6	34:22	23
Mugges. B	19	10	2	7	36:33	22
Breg	18	6	7	5	36:29	19
Flaminio	19	7	4	8	35:21	18
S. Sergio	18	8	2	8	26:31	18
Don Bosco	18	3	5	10	10:31	11
Esperia	18	0	4	13	8:75	4
Union	18	0	3	14	18:60	3

B. R.

Prijateljski nogomet v Tržiču

Rovinj 1 CRDA 0

Včeraj popoldne so na igrišču CRDA v Tržiču odigrali prijateljsko nogometno tekmo med CRDA in Rovinjem. Zmagali so Rovinjčani z rezultatom 1:0. Gol je dosegel v prvem polčasu Milli.

KOLESARSTVO

ALBA, 19. — Toskanec Marcello Soldi je danes zmagal v četrti etapi kolesarske dirke za amaterje po Piemontu, ki je bila na 127,400 km dolgi progi Fossano - Alba. Pasquale Zanatta je ohranil prvo mesto v splošni lestvici.

ODBOJKA — ŽENSKA PRVENSTVA

Sokol in Zarja še vedno na vrhu

Nepričakovan poraz Bora B v ženski B ligi

Tudi v nedeljo so odigrali le nekatere tekme deželnih odbojkarskih prvenstev. Odpovedali so namreč kar tri srečanja, medtem ko je moška C liga počivala. Fantje bodo spet stopili na igrišče prihodnjo nedeljo z naslednjih razporedom: Turriaco - Acegat, Kras - Gasilci Gorica, Torriana - CSI Videm, Olimpija - ACLI Trst.

* * *

V ženski B ligi so odigrali le srečanje med Sacilom in Borom B. Zmagale so brez naprezanja prve in tako še bolj utrdile prvo mesto na lestvici.

Plave so zašle v krizo in ne zmorejo več take igre kot smo jo videli proti Bregu. Vzrokov za slab nastop bi bilo več. Glavni pa je izredna statičnost in pomanjkljivo toločenje. Prvo bi lahko v kratkem času odpravile z veliko požrtvovalnostjo, drugo pa je precej težje, ker ekipa trenutno ne razpolaga niti z eno visoko igralko. Pri ženskah je visoka postava velike važnosti.

Izid nedeljskega srečanja:
Casagrande (Sacile) — *Bor B 3:0
(15:6, 15:13, 15:5)

LESTVICA

Sacile	6	5	1	16	7	10
FARI Trst	5	4	1	13	9	8
Porzio	5	3	2	13	10	6
Breg	5	2	3	11	11	4
Bor B	6	2	4	10	13	4
AGI B	5	0	5	1	15	0

Prihodnje kolo (23. t.m.): Breg-Porzio, Sacile - AGI B, FARI Trst - Bor B.

* * *

Sokol in Zarja nadaljujeta v promocijskem prvenstvu neovirano na vrhu lestvice. Sokol je v nedeljo odpravil Corridoni s precejšnjo lahkoto. Ta ekipa je v prvem delu prvenstva zadala Nabrežinkam edini poraz, za katerega so se tudi oddolžile. Zarja je na domačem terenu odpravila drugo postavo Brega in tako obdržala razdalje na lestvici. Sedaj je že gotovo, da bo v višjo ligo napredovala slovenska šesterka. To bo nabrežinski Sokol ali pa bazoviška Zarja. Direktni spopad bo odločal o enoletnem tekmovanju.

Izida prvega povratnega kola:
*Sokol — Corridoni 3:1
(15:10, 15:7, 12:15, 15:10)
*Zarja — Breg B 3:1
(4:15, 15:12, 15:5, 15:8)

LESTVICA

Sokol	6	5	1	16	5	10
Zarja	6	5	1	15	7	10
Porzio B	5	3	2	11	9	6
Corridoni	6	3	3	11	11	6
Breg B	6	1	5	7	15	2
FARI Ts B	5	0	5	2	15	0

Prihodnje kolo (23 t.m.): Breg B - Porzio B, FARI Ts B - Sokol, Corridoni - Zarja.

* * *

V soboto zvečer bo na stadionu «Prvi maj» prijateljsko srečanje moških ekip Bora in Braslovče (Slovenska Bistrica). Začetek ob 20.30.

f. v.

ODTUINTAM

KOLESARSTVO

NEAPELJ, 19. — Član ekipe Salvarini Dino Zandegu je danes zmagal v 35. dirki po Kampaniji. Zmagovalec je prevozil 216,500 km dolgo progo v 6 urah 47'58" s povprečno hitrostjo 38,466 km na uro. Vrstni red na cilju je bil naslednji:
1. Dina Zandegu
2. Adorni
3. Altig (Nem.)
4. Vigna
5. Preziosi
6. Sgarbozza itd.

Lestvica za italijansko ekipno prvenstvo profesionalcev je naslednja:
1. Molteni 35 točk
2. Salvarani 28
3. Vittadello 28
4. Salamini Luxor 23
5. Mainetti 21
6. Max Mayer 14
7. Salamini-Comet 12
8. Filotex 7

KOŠARKA

PRAGA, 19. — V tekmi tolažilnega turnirja za osvojitev od 7. do 11. mesta na svetovnem prvenstvu v ženski košarki je Bolgarija premagala Italijo 63:31 (31:12).

* * *

SCHENECTADY, 19. — Prva tekma vareškega Ignisa na ameriški turneji se je končala s porazom. Italijanska peterka je morala kloniti profesionalni ekipi Schenectady Wedeking s 132:107 (62:54).

BOKS

TOKIO, 19. — Svetovni prvak welter junior kategorije Italijan Sandro Lopopolo je danes prispel v spremstvu prokuratorja Steva Klausa v Tokio, kjer bo 30. t.m. nastopil v dvoboju za svetovno krono proti Japoncu Paulu Fujiu.

NAMIZNI TENIS — Še o turnirju v Rimu

Košuta z Bettolijem prvi tudi v dvojicah

Poročali smo že o zmagi člana ŠZ Bor Borisa Košute na državnem prvenstvu v Rimu. Kot znano je slovenski atlet premagal v finalu I. kategorije Joria iz Rima z rezultatom 3:2.

Podrobnosti in drugi rezultati nam niso bili takrat še znani, zato bomo sedaj še nekaj spregovorili o tem turnirju.

Zmagal je Boris Košuta v petih dolgih in izenačenih setih. Številno občinstvo je burno navijalo za domačina Joria, medtem ko je imel naš predstavnik bolj malo navijačev. Vse je že kazalo, da bo občinstvo pripomoglo k zmagi domačega igralca, a Košuti je vseeno uspelo zmagati, čeprav z minimalno razliko 25:23 v petem odločilnem setu.

Nismo pa vedeli kako se je borovec odrezal v igri dvojic. Nastopil je z Bettolijem iz Faenze, ker njegov soigralec Crechici ni nastopil na tem turnirju. Proti pričakovanju je improvizirana dvojica zasedla prvo mesto. V finalu sta premagala par Comini-Quintano iz Rima.

Boris Košuta je tako ocenil svojega nasprotnika Joria:

— Jorio je tokrat zaigral pred domačim občinstvom res krasno, a predvsem inteligentno. Bil mi je popolnoma enakovreden. Prepričan sem, da lahko prekriža marsikomu račune na državnem prvenstvu.

Kako pa v dvojicah?

— Zmaga v dvojicah z Bettolijem je bila obratno res lahka, tudi ker sva se takoj dobro znašla skupaj.

Še nekaj nam povej o bližnjem državnem prvenstvu.

— Trenutno se pripravljam z veliko resnostjo na italijansko prvenstvo. Ni izključeno, da z nekoliko sreče odnesem naslov prvaka. Mislim predvsem na tekmovanje dvojic s Crechicijem, vendar veliko upam tudi med posamezniki.

Važnejši rezultati:

I. kategorija
1. kolo: Košuta B. — Di Pietro 2:0 (21:17, 21:17)
2. kolo: Košuta B. — Marino 2:0 (21:8, 21:18)
Osminke finale: Košuta B. — Silenzi 2:0 (23:21, 21:18)
Četrtfinale: Košuta B. — Marango 2:0 (21:13, 21:11)
Polfinale: Košuta B. — Macerata 2:1 (21:13, 18:21, 21:16)
Finale: Košuta B. — Jorio 3:2 (21:16, 19:21, 23:21, 19:21, 25:23)

LESTVICA
1. **Košuta B.** (Bor)
2. Jorio (Universitas Rim)
3. Macerata (S. Elpidio)
4. Marossi (C.S.I. Taranto)

Dvojice I. kategorije
1. Košuta B. - Bettoli (Bor-Faenza)
2. Comini - Quintano (Univ. Rim)
3. Jorio - Filippeschi (Univ. Rim)
4. Barsacchi - Venturi (Univ. Rim)

T-ar

ŠZ BOR
ODBOJKARSKI ODSEK
vabi mladince, ki bi se radi posvetili odbojki, da pridejo na izbirni trening, ki bo v četrtek ob 19. uri na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7.

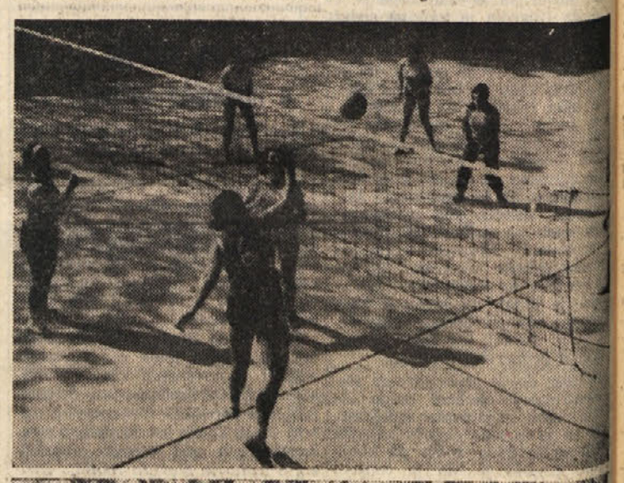

POSREDOVALNICA

Anton Tanc: **ZA SLUŽBE**

3.

«No, potem pa še ne ve, kaj je svet,» je lakonično pristavila rdečelaska.

Vrata v drugo sobo so se zopet odprla in dekle je odhajalo z običajnim listkom v roki.

«Pa z gospodom moraš biti prijazna, ker je zelo dober! Gospo spoštuj! Če boš spretna, ti bo dobro šlo,» jo je «madam» še opominjala med vrati in zaprla.

Pri vratih na ulico jo je ustavila tovarišica, s katero sta poprej skupaj tam sedeli.

«Pokaži no, da vidim, kam greš!»

Dekle ji je pokazalo listek, na katerem je bil napisan naslov gospode, kamor se naj gre predstavit.

«Herr von Mühlenbach, Reiserstrasse,» je čitala.

Rdečelaska je pri tem imenu dregnila svojo sosedo s komolcem in ko je dekle odšlo, se je zasmejala.

«Na, pravo je izbrala! Punca je res kakor iz porcelana. Pri tem pa si še 'mu' ne upa reči. Tudi jaz sem že bila pri tistih ljudeh. Vsega skupaj tri tedne. Pa ni bilo obstanka. Gospod si sam izbira služkinje. Gospa pa je strašno ljubosumna. Stari je vedno za menoj lazil. Neko jutro zgodaj, ko sem pospravljala obednico, je prišel v spalnem plašču. Stara ga je šla iskat in ga našla. Sledil je komičen prizor, pri katerem sem obema osle pokazala in odšla. Če bi on vsaj tak skopuh ne bil!»

«Da, takile so!» je pritrjevala soseda. «Če pa se kateri izmed nas kaj primeri, se pa zgražajo nad pokvarjenostjo poslov.»

Še ves teden sem brusil tlak dunajskih ulic in iskal službe. Kako je to, ve le tisti, ki je to že sam okušal. Pritiskati kljuke tujih vrat, se ponižno klanjati, poslušati zaničljive opazke in gledati brezbrižne obraze in skomiganje z rameni, medtem ko ti pajek prede po želodcu.

«Čemu neki ljudje tako silijo v mesta, če pa je svet tam zunaj tako prostoren?» Nisem vedel odgovora, vedel sem le, da mi tudi tam zunaj ni bolje šlo in da morajo tudi tam zunaj mnogi pritiskati na tuje kljuke.

Nekega dne sem se zopet napotil v Schwarzgasse. Ko sem poizvedoval pri ženski s ptičjim obrazom, če se ni medtem našlo kaj «primernega» zame in ko je ta kakor navadno odmajala z glavo s pripombo, da bo mogoče «jutri» kaj, sem sedel med ostale čakalce na klop, da se odpočijem.

Nisem sedel dolgo, ko so se vrata na ulico odprla in vstopil je policaj, vzel je iz žepa košček papirja in ga pomolil pod nos ženski s ptičjim obrazom:

«Prosim, tale listek nosi vaš pečat in na vas napisan naslov — von Mühlenbach. Mi ne bi mogli povedati imena in podatkov tiste osebe, ki ste ji ta listek izstavili?»

«Takoj, prosim!»

Listala je v knjigi.

«Nakaznico k — von Mühlenbachu smo izstavili Lili Weber, devetnajstletni služkinji, doma iz Spielfelda na Štajerskem. Kaj pa je?»

«Nič posebnega. Ta listek smo našli v žepu utopljenke, ki so jo danes potegnili iz donavskega kanala.»

Pred očmi mi je vstala megla in v grlu me je začelo dušiti. Zbežal sem na ulico. Tisti dan sem taval do večera brez cilja po šumečih ulicah, ne da bi opazil življenje, ki je vrelo okrog mene.

Oh, da bi imel moč Samsona! Zgrabil bi za te arkade in kolone bahavih palač, da bi se vsa ta Sodoma in Gomora zrušila s cerkvami vred! In v pijani radosti bi zaplesal na kaosu razvalin!

Hodil sem še menda teden dni izpraševat v Schwarzgasse, dokler nisem dobil mesto vratarja v nekem skritem «Stunden-hotelu», kjer so oddajali sobe na ure.

«Plače vam ne dam nobene,» mi je rekel gospodar, «ker itak dobite napitnino, katere višina bo pa seve odvisna od vaše spretnosti. Vaša glavna naloga bo, da varujete soliden ugled in sloves naše hiše in da preprečite vsak škandal.»

Ko pa sem četrti dan svoje službe slišal v neki sobi obupno žensko vpitje na pomoč, sem nesramneža, ki ga je povzročil, prijel za ovratnik in ga ekspediral po stopnicah.

Gospodar pa me je zato surovo nahrulil:

«Vi pa nič ne razumete svojega poklica! Moje podjetje spravljate v slab glas! Ne morem vas rabiti! Tu imate knjižico in idite! Zbogom!»

Menil sem varovati pošteno ime tiste hiše, pa sem zato štiri dni služil zastonj, vrhu tega sem pa moral še plačati šipo, ki jo je omenjeni nesramnež med ruvanjem z menoj na vežnih vratih razbil.

In zopet sem taval po trdem mestnem tlaku, poželjivo ogledoval z lačnimi očmi in še bolj lačnim želodcem v izložbah razstavljene jestvine in — pritiskal na tuje kljuke.

(Konec)

Ljubezenska pustolovščina

(Nadaljevanje s 3. strani)

časnimi koraki se je približeval drevesu. Tam je Luiza s tresočimi se rokami pričela ovijati vrv okoli njega in palme.

— Tako je dobro! Aligatorji te bodo po malem začeli gristi — tako od prstov na nogah navzgor... Ne boš se več približeval tujim ženam!

— Ne! Prosim te, Ernie, ne pusti ga tu! Tiste zveri ga bodo požrle. Dala ti bom vse, kar želiš, dala ti bom tistih trideset tisoč dolarjev, samo ne pusti Freddieja na tem kraju! — je kričala Luiza.

— Ne, ne potrebujem več tvojega denarja!

— Počakaj, — je kriknil Freddie. — Jaz ti bom dal denar, samo odveži me!

— Od kod tebi, bedniku, denar? S čim se hočeš odkupiti?

— Imam denar, prisegam. Imam petdeset tisoč dolarjev...

— Rad bi me prevaral, kaj? Ali ti ni dovolj, da si mi zapeljal ženo? Luiza, stopi v čoln!

— Ne! — je zahlipal Freddie. — Verjemi mi, zares imam denar. Povem ti, kje ga imam. V Fort Myersu, v banki. Poglej v mojo listnico, našel boš potrdilo...

Nenadoma je ostrmel.

Ernie je spustil puško. Riley je stopil iz skrivališča v grmovju. Njegov obraz ni kazal presenečenja.

— Pridi, Freddie, popeljem te v celico smrti. Tam bova skupno popila še zadnjo čašo... Uboga gospa De Long! Mogel bi ji bil prizanesti. — Nato se je obrnil k Luizi in Ernieju: — Lepo se vama zahvaljujem. Nisem mislil, da se bom moral nekega dne poslužiti zasebnih detektivov, da bi dobil priznanje zločina in dokaz zanj...

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. — Za vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst